

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Tilinpäätös 2024

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite

Aluehallitus 24.3.2025
Aluevaltuusto 19.5.2025

Sisällysluettelo

Tilinpäätös 2024	1
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite	1
1. Tilinpäätöksen johdanto	4
2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
2.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus	5
2.2 Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
2.3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa	10
2.4 Henkilöstö	13
2.5 Ympäristöasiat	17
2.6 Muut ei-taloudelliset asiat	17
2.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	18
2.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	19
3. Selonteko sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä	21
3.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen	21
3.2 Sisäinen tarkastus	22
3.3 Riskienhallinnan järjestäminen	22
3.4 Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella	22
4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	24
4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	24
4.2 Toiminnan rahoitus	26
4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	28
4.4 Kokonaistulot ja menot	32
5. Konserni	34
5.1 Konsernirakenteeseen kuuluvat yhteisöt ja yhtymät	34
5.2 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	35
5.3 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	36
5.4 Konsernitase ja sen tunnusluvut	37
6. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	40
6.1 Tilikauden tuloksen käsittely	40
6.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	40
7. Talousarvion toteutuminen	42

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

7.1 Strategiset tavoitteet ja suoritettavat	42
7.2 Sairaala- ja akuuttipalvelut	44
7.3 Sotekeskus	50
7.4 Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	59
7.5 Pelastustoimi	70
7.6 Konsernipalvelut	76
7.7. Järjestämisen palvelut	81
7.8 Hallinto ja muu toiminta	84
8. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	86
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	86
8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	90
8.3 Investointiosan toteutuminen	94
8.4 Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen	97
8.5 Rahoitusosan toteutuminen	99
8.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	101
9. Tilinpäätöslaskelmat	102
9.1 Tuloslaskelma	102
9.2 Rahoituslaskelma	104
9.3 Tase	106
9.4 Konsernilaskelmat	110
Muut toimeksiantojen pääomat	114
10. Tilinpäätöksen liitetiedot	116
11. Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytyt laskelmat	134
11.1 Muut eriytyt laskelmat	134
12. Allekirjoitukset ja merkinnät	136
13. Luettelot	138

1. Tilinpäätöksen johdanto

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen tilinpäätösdokumentin valmistelussa on noudatettu Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue ja -kuntajaoston yleisohjeistusta tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Yleisohjetta täydentävät Kirjanpitolautakunnan antamat tarkemmat ohjeet tilinpäätöksen eri osista. Yleisohje ohjaa tilinpäätöksen laatimista siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta.

Hyvinvointialuelain 117 §:n mukaisesti tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot, talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Hyvinvointialuelain 118 §:n mukaisesti tilinpäätös sisältää myös konsernitaseiset tiedot.

2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue tuotti vuoden 2024 aikana hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta alueensa asukkaille eikä palvelujen saatavuus heikentynyt tai hoitojonot kasvaneet. Keskussairaalaan synnytysten turvaaminen sekä sitä tukeviin toimintoihin vahva panostaminen nousivat suureen rooliin alkuvuoden sairaalaverkkoselvityksen myötä. Ensisijaisten ja peruspalvelujen tasolla tavoitteemme oli vahvalla yhteistyöllä tuottaa ennakoivia, yhdenvertaisia ja sujuvia palveluja asukkaidemme tueksi arkeen.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen haastavuus vaati linjauksia tehostamisen tavoista sekä priorisoinnista ja johti edelleen osittain uusien strategisten tavoitteiden luontiin. Vuoden 2024 aikana kokonaisuudessaan tehty johtamisen organisaatiomuutos oli Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon osalta yksi merkittävimmistä muutoksista. Muutokseen lähdimme vaikuttavuuden tarkastelun kautta ja esille nousi neljä selkeää näkökulmaa, joiden ympärille kokonaisuus rakennettiin: asiakasarvon tuottaminen, vaikuttavuuden johtaminen, riittävät tiedot sekä onnistunut toimeenpano. Vaikuttavuuden lisäämiseen tähtäävän organisaatiomallin perusideana oli asiakasnäkökulmasta hakea kokonaisuuksia ja vastata moniasiakkuuksien kalliiseen haasteeseen täysin uudella sotekeskus toimintamallilla. Vastaavasti asiakassegmentointiin perustuen eriytimme kalliin erikoissairaanhoidon sekä raskaan sosiaalihuollon omiksi kokonaisuuksikseen. Muutoksen aikana teimme toiminnan analysointia ja prosesseissa havaittuja epäkohtia korjattiin. Vuoden 2024 tulosenuste oli vielä kesällä 2024 -22 miljoonaa euroa alijäämäinen, mutta onnistuneiden muutosten vuoksi vuoden 2024 tulos asettui lopulta noin -16,8 miljoonan euron alijäämään. Joulukuussa 2024 henkilöstöressurssitarpeen vähenemisen myötä linjattiin aloitettavaksi yhteistoimintaneuvottelut mahdollistaen neuvotteluissa vuoden 2025 aikana tapahtuvaa muita vuosia suurempaa eläköitymisennustettamme. Joulukuussa 2024 aluevaltuusto päätti palveluverkon toimintastrategian muutoksesta enemmän liikkuviin palveluihin panostavaksi sekä terveydenhuollon vuodeosastotoiminnan keskittämisestä. Päätöksen myötä kykenemme paremmin vastaamaan niin talouden kuin seuraavien vuosien aikana vähenevään henkilöstöressurssimäärän haasteisiin.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen vuotta 2024 voi luonnehtia muutoksien vuodeksi ja vuodelle 2025 siirryttäessä oleellista hyvinvointialueen kannalta on toimeenpanna loput vuonna 2024 suunnitellut kehitysohjelmamme tavoitteet sekä luoda edelleen uusia tavoitteita pitäessään visiostamme kiinni. Uuden valtuuston aloittaessa vuoden 2025 aikana pääsemme rakentamaan uutta strategia, jonka visiona voisi hyvinkin olla keskeisten palvelujen säilyminen maakunnassamme tulevinakin vuosina. Vision tavoite on haastava huomioiden olemassa oleva lainsäädäntö sekä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen niin taloudellinen kuin toiminnallinen tilannekuva. Asukaskohtaiset nettokäyttökustannukset ylittivät maan keskitason vaikkakin palvelutarpeeseen suhteutettuna kustannukset jäivät alle maan keskitason. Kustannukset kasvoivat eniten ja muuta maata voimakkaammin lasten, nuorten ja perheiden sosiaalihuollon avopalveluissa ja lastensuojelussa. Erikoissairaanhoidon palvelujen myynnissä tapahtui laskua vuoteen 2023 verrattuna, johon kuitenkin reagoimme nopeasti pitäen kiinni laadukkaiden palvelujen tuottamisesta asiakkaillemme. Hyvinvointialuelain mukainen alijäämien kattamisvelvollisuus käsittää vuonna 2023 syntyneen -20,5 miljoonan euron ja vuoden 2024 -16,8 miljoonan euron alijäämän, yhteenlaskettuna noin 37 miljoonaa

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

euroa. Rahoituslakiin sisältyvä, valtion laskennallista rahoitusta leikkaava siirtymätasaus vei Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueelta vuoden 2025 rahoituksesta 17,5 miljoonaa euroa. Samoin rahoitusmallissa huomioitavan asiakkaiden palvelutarvetta kuvaavien tarvekertoimien jälkikätestarkistus poisti rahoituksestamme 5 miljoonaa euroa. Näin ollen strategisesti vielä vuonna 2025 hyvinvointialue ei kykene kattamaan alijäämiä. Keski-Pohjanmaan strategian kärki talouden tasapainottamiseksi on lisätä palvelujen vaikuttavuutta sekä suhteuttaa toimintaamme rohkeasti tarvetta vastaavaksi niin ydinprosessien kuin niitä tukevien prosessien osalta. Järjestämisen vastuun kysymykset tulevat muotoutumaan ensinnäkin Pohjoisen yhteistyöalueen uuden sopimuksen ympärille koskien lähinnä konsernipalveluiden toimialuetta sekä toiseksi mahdollisiin lainsäädännöllisiin muutoksiin järjestämisen vastuun osalta.

Kiitän hyvinvointialuejohtajana toiminutta Minna Korkiakoski-Västiä Soiten luotsaamisesta läpi sekä kuntayhtymäajan vuosien että hyvinvointialueen aloituksen ensimmäisen vuoden ja vuoden 2024 alun. Kiitän henkilökuntaa erinomaisesta työstä ja jaksamisesta tänä hyvin vaativana vuotena sekä kiitämme lämpimästi myös luottamushenkilöitämme. Kiitos alueemme kunnille sekä muille yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille vuodesta 2024. Toivomme yhteistyön jatkuvan sopuisissa merkeissä myös vuonna 2025.

Katja Virta

Johtajaylilääkäri, vt. hyvinvointialuejohtaja 2/2024–1/2025

2.2 Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen tilivelvollisia toimielimistä ovat aluehallituksen jäsenet ja varajäsenet, tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet sekä yksilöasioiden jaosto jäsenet ja varajäsenet. Tilivelvollisia viran- ja toimenhaltijoita ovat aluehallituksen esittelijänä toimiva hyvinvointialuejohtaja ja varahenkilönsä sekä yksilöasioiden jaoston esittelijöinä toimivat sosiaalihoitaja ja johtajaylilääkäri. Muista viranhaltijoista tilivelvollisia ovat toimialuejohtajat, palvelualuejohtajat, toimintayksiköiden esimiehet, henkilöstöjohtaja, talousjohtaja (toimii myös toimialuejohtajana) ja hankintajohtaja.

Aluevaltuusto

Jäsen
Syrjälä Asko, pj, Keskusta
Lahti Mauri, 1. vpj, SDP
Sillanpää Timo, 2. vpj, PS
Telimaa Sakari, 3. vpj, Kokoomus
Ahlskog Hanna-Lea, KD
Alpia Arto, Keskusta
Björkgren Magnus, RKP
Brandt Mats, RKP
Egge Faisa, Vihreä liitto
Haapasaari Emma, SDP
Hagström Linda, VKK
Haimakainen Pentti, Kokoomus
Hankaniemi Tapani, Keskusta
Harju Ulla-Riitta, SDP
Herlevi Reino, Keskusta
Hjelm Reetta, Keskusta
Huuki Erkki, Keskusta
Innanen Sari, Keskusta
Isotalus Tiina, SDP
Jukkola Janne, Jukkola
Kalliokoski Matti, PS
Kanniainen Pasi, Keskusta
Karhu Virpi 29.5.2023 asti->tilalle Leinonen Pia, Vasemmisto
Kauppi Pekka, Kokoomus
Kippo Hannu, KD
Kivelä Tomi, PS
Korkiala Toni, Keskusta
Koskela Taina, KD

Känsälä Kai-Eerik, Keskusta
Laitila Veikko, Keskusta
Leivo-Rintakorpi Tuija,
Leppälä Ville, PS
Lintilä Mika, Keskusta
Lukkarinen Margita, RKP
Marjamaa Helinä, Kokoomus
Niemi Kauko 2.10.2023 asti->tilalle Puumala Jaana, Vasemmisto
Nurmi-Lehto Anna, Kokoomus
Orjala Sirpa, SDP
Pajunpää Tapio, Keskusta
Palosaari Anneli, Keskusta
Peltokangas Mauri, PS
Peltokangas Tapio, Keskusta
Pulkinen Maija-Liisa, Keskusta
Pärkkä Timo, Keskusta
Rautiola Piia, Keskusta
Ruisaho Sakari, SDP
Saari Antti J, Keskusta
Sahlgren Laura, Vihreä liitto
Salo Mauri, KD
Sillanpää Pia, PS
Snellman Hans, RKP
Teerikangas Emilia, SDP
Teerikangas Kristiina, SDP
Tiala Marja, Keskusta
Timonen Marlén, RKP
Torppa Jussi, Keskusta
Törmä Anja, Keskusta
Urpilainen Pirjo, SDP
Åivo Ilpo, PS

Vuoden 2024 aikana aluevaltuusto kokoontui 7 kertaa ja käsitteli 93 asiaa.

Aluehallitus

Jäsen	Varajäsen
Innanen Sari, pj 28.10.2024 asti, Keskusta	Seppä Eija, Keskusta
Alpia Arto, 1. vpj, Keskusta	Hylkilä Marja, Keskusta
Teerikangas Kristiina, 2. vpj, SDP	Harju Ulla-Riitta, SDP

Peltokangas Tapio, Keskusta	Pärkkä Timo, Keskusta
Kivelä Tomi, PS	Kalliokoski Matti, PS
Lukkarinen Margita, RKP	Snellman Hans, RKP
Nurmi-Lehto Anna, Kokoomus	Ylikarjula Jukka, Kokoomus
Pajunpää Tapio, pj 28.10.2024 alkaen, Keskusta	Pulkkinen Maija-Liisa, Keskusta
Törmä Anja, Keskusta	Saari Petri, Keskusta
Salo Mauri, KD	Ali-Haapala Virpi, KD
Urpilainen Pirjo, SDP	Orjala Sirpa, SDP

Aluehallitus kokoontui 25 kertaa ja käsitteli 356 asiaa.

Tarkastuslautakunta

Jäsen	Varajäsen
Hankaniemi Tapani, pj	Saari Esa
Marjamaa Helinä, vpj	Laakso Miia
Ahlskog Hanna-Lea	Kippo Hannu
Henriksen Paula	Huuki Ari
Huuki Erkki	Itäniemi Elina
Huuki Manolis	Pihlajakangas Päivi
Rahkola Riitta 28.5.2023 asti, Torppa Jussi 29.5.2023 alkaen	Piispanen Ilkka

Tarkastuslautakunta kokoontui 16 kertaa ja käsitteli 90 asiaa. Vastuualaisena tilintarkastajana toimii BDO Auditor Oy:tä edustava KHT, JHT Eetu Rantakeisu ja teknisenä avustajana toimi tarkastaja Maritta Hintsala.

Yksilöasioiden jaosto

Jäsen	Varajäsen
Pajunpää Tapio, puheenjohtaja 10.11.2024 asti, Anja Törmä, puheenjohtaja 11.11.2024 alk.	Niemelä Anna
Salo Mauri, varapuheenjohtaja	Ali-Haapala Virpi
Harju Ulla-Riitta	Urpilainen Pirjo
Juusela-Pekkarinen Sirkka	Heinola Jonas
Kivelä Tomi	Kalliokoski Matti

Yksilöasioiden jaosto kokoontui 10 kertaa ja käsitteli 99 asiaa. Asioista oikaisuvaatimuksia oli 50 kpl.

2.3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Aiemman hyvinvointialuejohtaja Minna Korkiakoski-Västin irtisanouduttua Soiten palveluksesta 2/2024 toimintaa johti vuoden loppuun saakka vt. hyvinvointialuejohtaja, johtajaylilääkäri Katja Virta. Vaikka henkilövaihdos tapahtui ilman siirtymäaikaa, toiminnan ja johtamisen jatkuvuus toteutui hyvin.

Vuoden 2023 ”perintönä” hyvinvointialueen taseeseen kirjattiin -20,5 miljoonan euron alijäämä. Se edellytti vaikuttavien, strategiaa ja Soite 2030 – muutosohjelmaa edistävien toimien valmistelua ja toimeenpanoa. Niitä toteutettiin aktiivisesti läpi vuoden. Toimien johdosta vuodesta 2024 muodostui tuloksellisesti selkeästi parempi kuin edellisvuosi. Vuoden 2024 alijäämä oli -16,8 miljoonaa euroa. Valtion yleiskatteisen rahoituksen kasvu 11 miljoonalla eurolla edellisvuodesta (301,4 M€, v. 2024 312 M€) lisäsi tulopohjaa. Toisaalta myyntituottojen lasku 3,9 miljoonalla eurolla vei tästä hyödyistä osan. Henkilöstökulut kasvoivat 5,3 miljoonalla eurolla ja asiakaspalvelujen ostot 3,6 miljoonalla eurolla. Kulukasvuja kompensoivat henkilöstösivukulujen lasku (-1 M€) sekä muiden palvelujen ostojen (-5 M€) ja tarvikeostojen (-2 M€) edellisvuotta pienempi määrä.

Työ toiminnan ja käytettävissä olevien määrärahojen yhteensovittamiseksi on vielä kesken, joten toimintaa koskevat muutokset jatkuvat. Hyvinvointialuelain 115 § veloittamana taseeseen sisältyvät kumulatiiviset alijäämät tulee kattaa vuoden 2026 loppuun mennessä.

Menneen vuoden ensimmäisellä kvartaalilla aloitettiin toimet johtamisjärjestelmän keventämiseksi ja organisaatorakenteen uudistamiseksi. Lopputuloksena sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuulliset kolme toimialuetta muuttivat merkittävästi muotoaan. Samoin niiden johtamisjärjestelmä kevenyi. Se tarkoitti väliportaana esihenkilötehtävien vähentymistä sekä professioiden (hoitotyö, lääketiede ja sosiaalityö) ja toimialuejohtajien tehtäväkuvien yhdistämistä. Asian vaatimat yhteistoimintaneuvottelut pidettiin kevättalven aikana. Johtajien määrä väheni suunnitellusti. Vähentyminen pystyttiin toteuttamaan ilman irtisanomisia, sillä myös uusia tehtäviä avautui. Samoin useampi viranhaltija hakeutui töihin Soiten ulkopuolelle. Myös konsernipalveluiden johtamisjärjestelmää kevennettiin poistamalla palvelualueet ja ryhmittymällä yhdeksäksi toimintayksiköksi. Muutoksia tapahtui myös järjestämisen palvelut- toimialueella. Organisaatiomuutos heijastui myös tarpeena tehdä hallinto- ja johtosääntöön muutoksia. Muutokset valmisteltiin syksyn aikana ja päivitetyt dokumentit hyväksyttiin 12/2024.

Soite 2030 -ohjelmaan sisältyvää palvelurakenteen kehittämistä edistettiin aktiivisesti. Kantavana ajatuksena oli luoda palvelurakenne, jossa toiminnan painopistettä siirretään raskaammista palveluista kevyempiin ja matalan kynnyksen palveluihin. Asiakas ja potilas hoidetaan hoidollisesti, taloudellisesti että inhimillisesti oikeassa paikassa. Muutos näkyi kotiin vietävien palveluiden vahvistamisena sekä matalan kynnyksen palveluiden ja jaksohoitopaikkojen lisääntymisenä.

Lakisääteisissä hoitoon pääsyn määrääajoissa pysyttiin vuoden 2024 aikana hyvin. Yli kuusi kuukautta erikoissairaanhoidon odottaneiden osuus oli vuoden 2024 lopulla historiallisen matala eli alle kolme prosenttia odottaneista (lakisääteinen raja on max 5 %). Perusterveydenhuollossa hoitoon pääsyn lakisäteinen raja muuttui alkuvuoden 14 päivästä kolmeen kuukauteen. Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon käynneistä 77 % toteutui alle kahdessa viikossa. Loppuvuotta kohden hoitoon pääsyssä ilmeni haasteita. Sosiaalihuollon käsittelyajoissa oli vaihtelua riippuen toiminnoittain. Parhaiten toteutui lapsia koskevat palvelutarpeet.

Erikoissairaanhoidon vuonna 2023 alkanut kysynnän lasku kiihtyi vuoden 2024 alusta lukien. Kysynnän laskua selitti muiden hyvinvointialueiden asiakkaiden määrän lasku keskussairaalan osastoilla. Asiaan reagoitiin vähentämällä osastopaikkoja kirurgiselta osastolta, sisätaudeista, psykiatrialta sekä päivystys- ja diagnostiikkaosastolta. Vieroitusyksikön toiminta erillisenä toimintona lopetettiin ja sen osastopaikat yhdistettiin toiselle osastolle (osasto 15). Selviytymisyksikön asiakkaat siirtyvät yhteispäivystykseen, jonne myös mielenterveys- ja päihdepalveluiden henkilöstöä kohdennettiin.

Kannuksessa ja Vetelin Tunkkarissa sijaitsevien yleislääketieteen vuodeosastojen käyttöasteiden laskuun reagoitiin niiden toimintamallin muutosten valmistelulla. Aluevaltuuston päätöksen mukaisesti Kannuksen ja Tunkkarin vuodeosastotoiminta lakkaa vuoden 2025 aikana. Potilaspaikkatarve varmistetaan perustamalla keskussairaalaan kolmas yleislääketieteen vuodeosasto nykyisten kahden rinnalle. Muutoksella saadaan toiminnallisia ja taloudellisia hyötyjä. Valmistelu Kannuksen ja Tunkkarin tilojen uudesta käyttötarkoituksesta on meneillään. Tiloihin on tulossa sosiaalihuoltolain mukaisia toimintoja.

Suppeimman palveluvalikoiman sisältämien kolmen Soite – pisteen ja hieman laajemman Soite – aseman toiminta lakkaa aluevaltuuston 12/2024 tekemän päätöksen mukaisesti. Tilalle tulee liikkuvia palveluja, joiden sisältö on juuri rakentumassa.

Toimipistemuutokset näkyivät vuokrattujen toimitilojen määrän vähentymisenä vuoden 2024 aikana. Menneenä vuonna irtisanottiin 5.868 m² vuokratiloja. Niiden vuokratuloja säästävä vaikutus vuodelle 2025 on 829 000 euroa. Tässä jokilaaksoissa sijaitsevien tilojen osuus on noin 10 %. Suurin osa muutoksesta kohdistui Kanta-Kokkolaan, jossa osin henkilökunnan toimistokäytössä ja osin asiakaskäytössä olleista useista toimitiloista luovuttiin. Toimintoja keskitettiin elokuusta 2024 lukien Sairaalanmäen välittömässä läheisyydessä olevaan, Soiten omistaman entisen terveydenhuolto-oppilaitoksen tiloihin. Irtisanomisten jälkeen hyvinvointialueen toimitilojen yhteismäärä (omistetut ja vuokratut) on 171 800 m². Vähentyminen jatkuu vuoden 2025 aikana, kun Soite-pisteitä ja Soite-asemaa koskevat muutokset realisoituvat.

Sotekeskuksen rakentaminen alkoi elokuussa 2024 ja syksyllä pidettiin juhlallinen peruskiven muurauksen seremonia. Sotekeskus on Kokkolan Sairaalanmäelle sijoittuva, moniammatillisen yhteistyön mahdollistava sosiaali- ja terveyspalveluiden keskittymä. Investoinnin koko on noin 40 miljoonaa euroa. Sotekeskus valmistuu vuosien 2026–2027 taitteessa. Valmistumisen jälkeen uudisrakennuksen vieressä sijaitseva, teknisen ikänsä pääte pisteessä oleva vanha terveyskeskus puretaan.

Toholammille rakentuvan uuden paloaseman suunnittelutyö eteni. Paloasemaa varten Soiten omistukseen hankittiin maapohja, jolle uudisrakennus lähtee nousemaan vuoden 2025 aikana. Pelastustoimen kalusto uudistui kesällä, kun ensimmäinen kahdesta vuoden 2024 aikana hankitusta sammuksautosta saatiin käyttöön.

Palveluverkkoa ja -rakennetta sekä organisoitumista koskevien muutosten takia Soiteessa käytiin menneen vuoden aikana yhteistoimintalain mukaisia neuvotteluja. Talouden tasapainottamisen jatkamiseksi aluehallitus päätti 11/2024 neuvotteluista, joilla tähdätään yhdeksän miljoonan euron säästöihin. Säästöt kohdistuvat kaikkiin kulueriin. Henkilöstökulujen rooli painottuu neuvotteluissa, sillä ne muodostavat yli puolet kokonaiskuluista. Yhteistoimintaneuvottelut aloitettiin 1/2025.

Toiminnan kehittämisessä hyödynnettiin valtion myöntämiä hankerahoituksia. Useamman vuoden ajan jatkuneet ICT- ja RRP-hanke jatkuivat edelleen. Niiden käyttötarkoituksena on sosiaali- ja terveyspalvelujen digitaalisuuden, palvelujen saatavuuden ja kustannusvaikuttavuuden edistäminen. Vuonna 2023 saadusta 7,3 miljoonan euron valtionavustuksesta hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen oli käytetty vuoden 2024 loppuun mennessä noin **2,2** miljoonaa euroa. Avustus on käytettävissä vuoden 2025 loppuun mennessä. Sen käyttökriteereinä ovat digitalisaatiota, tietojärjestelmiä, palveluketjuja ja -kokonaisuuksia koskeva kehittäminen sekä henkilöstön saatavuutta, osaamista ja johtamista edistävät toimet.

Vuosilomakertymiä koskevien toimintaohjeiden noudattaminen ei ole ollut riittävällä tasolla, sillä vuosilomia ei ole pidetty niitä koskevien määräaikojen puitteissa. Tämä on nostanut lomapalkkavelan määrää, josta vuodelle 2023 kohdistui kahden miljoonan euron kulukirjaus. Asiaan tartuttiin heti vuoden 2024 alusta lukien. Lomien pitämisen toimintaohjeen mukaisesti vanhoja ja uusia vuosilomia pidettiin aktiivisesti. Pidettyjen vuosilomien määrä oli lähes 12 000 päivää edellisvuotta enemmän. Taseeseen sisältyvä lomapalkkavelka pieneni ja toi 400 000 euron positiivisen tulosvaikutuksen vuodelle 2024.

Neljän hyvinvointialueen muodostaman pohjoisen yhteistoiminta-alueen (Lappi, Kainuu, Pohde ja Soite) yhteistyötä tiivistettiin monin tavoin vuoden 2024 aikana. Yta-alueen pelastustoimen yhteistyötä lisätään mm. tilanne- ja johtokeskusjärjestelyillä, kemiallisten ja säteilyn uhkien, vesialueiden öljyvahinkouhkien, kansainvälisen avun sekä poikkeusoloihin varautumisen toimin. Hyvinvointialueiden yhdessä omistaman Tervia – konserniin liittyi Tervia Logistiikka Oy. Aluehallitus hyväksyi liikkeenluovutuksen, jossa Tervia Logistiikalle siirtyvät Soiten henkilökuljetusten hankinta, tilaus- ja välitystoiminta sekä niihin liittyvä henkilöstö ja sopimukset. Siirron piirissä oli yksi henkilö, jonka kanssa asia on käsitelty yhteistoiminnassa.

Jokainen yta-alueen aluehallitus hyväksyi ennen vuoden päättymistä ns. yta-konttorin perustamisen. Konttorilla tarkoitetaan suunnitelmaa tukipalveluiden järjestämisen yhteistyöstä. Suunnittelutyö etenee vuoden 2025 aikana ja tulee tarvittaviin päätöskäsittelyihin aluehallitukseen ja -valtuustoon. Yta-alueen erilaiset yhteistyön muodot perustuvat hyvinvointialuelain vaateiden ohella aitoon tarpeeseen ja hyötyyn tehdä yhteistyötä alueiden kesken. Edellä kuvattujen yhteistyömuotojen lisäksi yhteistyötä tiivistettiin myös muilla tavoin, esim. lääketieteellinen yhteistyö.

Aluehallitus aloitti hyvinvointialuejohtajan virkavalinnan valmistelun 3/2024, jolloin se hyväksyi valmistelevalle toimikunnan perustamisen. Aluevaltuusto valitsi virkaan **12/2024** pitämässään kokouksessa HTM Mikko Komulaisen. Hän aloitti tehtävässään 7.1.2025.

Aluevaltuuston 12/2023 hyväksymä vuoden 2023 talousarvio osoittautui liian optimistiseksi vuoden 2023 alijäämän selvittyä. Talousarviota muutettiin kaksi kertaa. Ensimmäinen muutostalousarvio hyväksyttiin aluevaltuustossa 6/2024 –18 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Jälkimmäinen muutostalousarvio hyväksyttiin 12/2024. Tilinpäätös päättyi alijäämäväliseen tulokseen -16,8 miljoonaa euroa. Poikkeaman muutostalousarvioon toivat mm. lomapalkkavelan positiivinen tulosvaikutus, myyntituottojen parempi kertymä kuin muutostalousarvion teon hetkellä oli arvioitavissa sekä osan kulueristä toteutuminen muutostalousarviota pienempinä vuoden viimeisinä viikkoina.

Vuoden 2025 talousarvion valmistelu työllisti vuoden 2024 viimeisellä kvartaalilla. Henkilöstökulujen ja asiakaspalveluiden ostojen kulupaineet näkyivät kahden edellisvuoden tapaan talousarviovalmistelussa. Taloutta sopeuttavien toimien jatkamisen tarve on kiistaton.

2.4 Henkilöstö

Tässä luvussa kuvataan tiivistetysti hyvinvointialueen henkilöstöä koskevat asiat vuonna 2024. Laajemmin henkilöstöä koskevaa tietoa on koottu erilliseen henkilöstötilinpäätökseen.

Henkilöstöä oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 3998. Palvelussuhteista noin 69,8 % (69,3 % v. 2023) oli vakituisia eli toistaiseksi voimassa olevia ja noin 30,2 % (30,7 % v. 2023) määräaikaista. Määräaikaista palvelussuhteita käytetään silloin, kun henkilö hoitaa viran tai toimen sijaisuutta, avointa virkaa tai tointa rekrytointiprosessin ollessa kesken tai kun ei ole onnistuttu rekrytoimaan kelpoisuusehdot täyttävää henkilöä tai kyseessä on projektiluonteinen tehtävä. Osa määräaikaisesta henkilöstöstä on vakituisessa työsuhteessa olevia työntekijöitä, jotka ovat esimerkiksi hankkeen vuoksi määräaikaisesti vapautettuna omasta tehtävästään. Vuoden lopussa hankkeissa työskenteli yhteensä 50 työntekijää, ja vapautettuna omasta tehtävästä oli yhteensä 188 työntekijää. Määräaikaista palvelussuhteita oli eniten ikääntyneiden ja vammaisten palveluissa sekä sairaala- ja akuuttipalveluissa, joissa on suurin henkilöstömäärä sekä tämän vuoksi myös suurin tilapäisen työvoiman tarve.

Henkilötyövuosia kertyi vuoden 2024 aikana yhteensä 3530,7, joka on 27,4 henkilötyövuotta vähemmän kuin vuonna 2023. Henkilötyövuosien tarkastelussa on huomioitava vuodelle 2024 osunut karkauspäivä, joka lisäsi henkilötyövuosia arviolta noin 10. Nettomääräisesti henkilötyövuodet vähenivät noin 37 työvuoden verran. Määräaikaisen henkilöstön henkilötyövuodet vähenivät 64,4 vuotta. Suurimmat vähennykset kohdentuivat resurssikeskukseen (35,2 htv) ja sihteeri, tekstinkäsittely- ja käännöspalvelut - yksikköön (10,9 htv). Vakituisten henkilöstön henkilötyövuodet kasvoivat 36,9 henkilötyövuodella.

Henkilöstötilinpäätöksen taulukoissa esitetään luvut toimialueittain vuoden 2025 organisaatorakenteen mukaisesti, sillä uusi organisaatorakenne on rakennettu raportointijärjestelmässä vanhan organisaatorakenteen päälle. Koska lokakuussa 2024 otettiin käyttöön väliaikainen organisaatorakenne, osan yksiköistä henkilötyövuositiedot kirjautuvat kahden toimialueen välille. Siksi toimialueiden henkilötyövuositiedot eivät ole suoraan verrannollisia tulevan vuoden tietoihin.

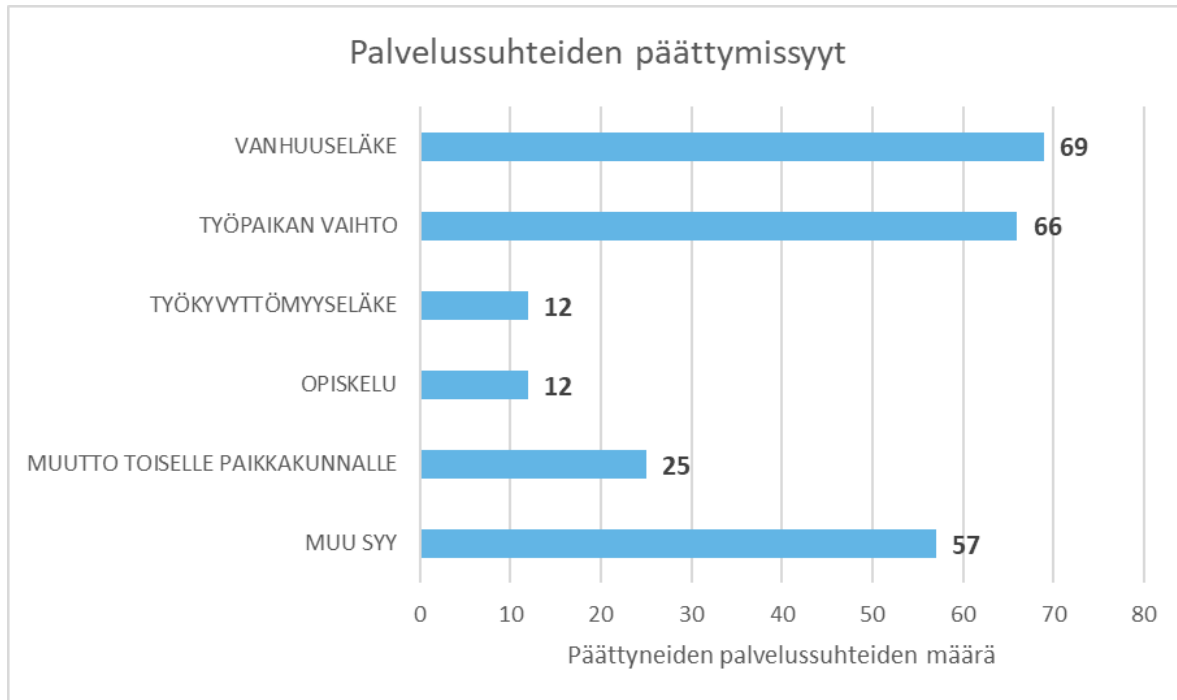
Henkilöstön lukumäärä				Henkilötyövuosi		
Toimialue	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä
Hallinto	4		4	4,2	0,8	5,0
Järjestämisen palvelut	21	42	63	18,9	40,4	59,4
Konsernipalvelut	516	122	638	462,2	136,4	598,6
Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	836	457	1286	777,1	409,4	1186,5
Sote-keskus	433	148	581	344,1	115,2	459,2
Sairaala- ja akuuttipalvelut	937	435	1370	793,4	367,5	1160,9
Kanttiini	2	1	3	1,3	0,3	1,7
Pelastustoimi	52	9	61	49,1	10,3	59,4
Yhteensä 31.12.2024	2 801	1 212	3 998	2 450,4	1 080,3	3 530,7
Yhteensä 31.12.2023	2 806	1 243	4 042	2 413,5	1 144,7	3 558,1

Taulukko: Henkilöstön määrä ja henkilötyövuodet 31.12.2024

Jos henkilöllä on voimassa useampia palvelussuhteita vakituisena ja määräaikaisena palvelussuhteena eri toimialueilla tai samalla toimialueella, hän näkyy yhteensä -rivillä vain kerran.

Vuoden 2024 aikana hyvinvointialueen henkilöstöstä 69 henkilöä (46 kpl v. 2023) jäi vanhuuseläkkeelle. Ennenaikaisesti eläköityi eli jäi työkyvyttömyyseläkkeelle 12 henkilöä (11 kpl v.2023). Työpaikkaa vaihtoi 66 henkilöä (67 kpl v. 2023). Kaikkiaan vuoden aikana päättyi 241 palvelussuhdetta (218 kpl v. 2023). Kun suhteutetaan päättyneet palvelussuhteet hyvinvointialueen henkilöstön määrään, vuoden 2024 aikana 6,0 % henkilöstöstä vaihtui. Vastaava vuoden 2023 luku oli 5,4 %.

Vaihtuvuuteen vaikutti merkittävästi vanhuuseläkkeelle jäävien henkilöiden määrän kasvu edellisvuoteen verrattuna. Vaihtuvuuteen ei lasketa määräaikaisuuden päättymisen vuoksi päättyneitä palvelussuhteita eikä palvelussuhteita, jotka työnantaja on päättänyt.

Taulukko: Palvelussuhteiden päättymissyyt 1–12/2024

Poissaoloja kertyi vuoden 2024 aikana yhteensä 396 353,9 kalenteripäivää. Poissaoloista suurimman ryhmän muodostivat vuosilomat 168 192 kalenteripäivää eli 42,4 % kaikista poissaoloista. Vuosilomasta johtuvia poissaoloja kertyi 11 853,2 kalenteripäivää enemmän verrattuna vuoden 2023 vastaavaan aikaan. Sairauspoissaolopäiviä kertyi yhteensä 64 820,5 kalenteripäivää eli 16,4 % kaikista poissaoloista, mikä oli 5165 kalenteripäivää vähemmän kuin vuonna 2023. Lakisääteisiä poissaoloja pidettiin 63 729,0 kalenteripäivää, ja niiden osuus kaikista poissaoloista oli 16,1 %. Lakisääteisiin poissaoloihin kuuluvat perhevapaat, kuten raskaus- ja vanhempainvapaat sekä hoitovapaat mukaan luettuna tilapäiset hoitovapaat. Muita virka- ja työvapaita pidettiin yhteensä 91 561,9 kalenteripäivää, joka oli 23,1 % kaikista poissaoloista. Tähän ryhmään kuuluvat palkalliset ja palkattomat kuntoutusvapaat sekä yksityisasioiden vuoksi otetut virka- ja työvapaat sekä opintovapaat.

Toimialue	Sairaus, tapa- turma	Perhe- vapaa	Vuosi- loma	Koulu- tus	Virka- matka	Muut virka- ja työvapaat	Yhteensä
Hallinto	42	1	213	12	1	11,4	280,4
Järjestämisen palvelut	452,3	509,3	2 582,1	114,9	58	391,4	4 108
Konserni- palvelut	13 046,4	11 521,1	29 174	1 015,4	62,6	14 467,9	69 287,4
Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	25 253	17 717,8	53 292,2	1 702,8	1	32 630,1	130 596,9
Sote-keskus	7 929,1	9 243,4	22 961,9	1 636,1	85,8	12 111,4	53 967,7
Sairaala- ja akuuttipalvelut	17 331,7	24 051,1	57 011,7	3 045,7	184,2	30 981,8	132 606,2
Pelastustoimi	766	685,4	2 957	42	89	967,8	5 507,2
Yhteensä 31.12.2024	64 820,5	63 729	168 192	7 568,9	481,6	91 561,9	396 353,9
Yhteensä 31.12.2023	69 985,5	64 799	156 351,8	8584,6	516,6	91 487,7	391 725,2

Taulukko: Poissaolot kokonaisina kalenteripäivinä poissaoloryhmittäin 1–12/2024

Tyypillisimpiä sairauspoissaolojen syitä olivat mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt, tuki- ja liikuntaelinten ja sidekudoksen sairaudet sekä hengityselinten sairaudet. Kun sairauspoissaoloja mitattiin sairauspoissaolopäivien määrällä, eniten poissaolopäiviä aiheuttivat mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt. Hengityselimiin liittyvien sairauksien takia kirjoitettiin kuitenkin määrältään eniten sairauspoissaoloja. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöistä sekä hengityselinten sairauksista johtuvien sairauspoissaolojen määrä on kuitenkin laskenut verrattuna vuoteen 2023.

Eniten sairauspoissaoloja oli yli 61-vuotiailla, ja toiseksi eniten 36–45-vuotiailla. Kuitenkin yli 61-vuotiaiden sekä 26–35-vuotiaiden sairauspoissaolopäiviä kertyi selkeästi vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Sairauspoissaolotilastojen mukaan pitkien poissaolojen taustalla alle 35-vuotiailla työntekijöille oli useimmiten mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt, kun taas yli 56-vuotiaiden joukossa korostuivat tuki- ja liikuntaelinten sairauksista johtuvat pidemmät poissaolot.

Vuoden 2024 aikana käyttämämme työterveyshuollon organisaatio Työplus Yhtiöt Oy toteutti terveystarkastuksia, toimintakykytestejä, ergonomiakäyntejä sekä työyhteisöjen työpaikkaselvityksiä. Työpaikkaselvityksiä tehtiin edelleen enemmän johtuen koronavuosien jättämästä velasta. Hyvinvointialueen henkilöstölle järjestettiin kuntoutustoimintana avokuntoutusjaksoja, tukea oman elämänhallintaan, psykologin ja psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanottoja, sekä fysioterapeutin suoravastaanottoja, jotka koettiin tehokkaaksi ennaltaehkäiseväksi toiminnaksi, jolla tuettiin henkilöstön työkykyä ja ergonomiaa. Psykologipalveluita ja lyhytterapiaa käytettiin mielenterveyden sairauksien hoitoon ja tukemaan henkilöstön työssä jaksamista. Pitkittyneiden sairauspoissaolojen katkaisemiseen sekä työkokeilujen järjestämiseen panostettiin aktiivisesti. Lisäksi henkilöstöä ohjattiin erilaisille Kelan rahoittamille yksilöllisille kuntoutusjaksoille kuntoutuslaitoksissa. Työterveyshuollon

toiminta pohjautuu tarkemmin työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan, jota tarkasteltiin myös vuoden 2024 aikana vastaamaan paremmin hyvinvointialueen tarpeita.

Työterveyshuollon bruttokustannukset olivat vuonna 2024 ennaltaehkäisevän työterveyshuollon (korvausluokka I) osalta 2 126 061 euroa ja sairaanhoidon (korvausluokka II) 1 002 672 euroa. Näiden lisäksi kustannuksia, joita Kela ei korvaa, kertyi 114 281 euroa. Yhteensä työterveyshuollon kustannukset vuonna 2024 olivat 3 243 015 euroa (3 529 567 € v. 2023)

Vuoden 2024 aikana ePassin liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointietuutta oli käytettävissä ilman omavastuuta 160 euroa henkilöä kohden. Vuoden aikana ePassi -etuutta käytti yhteensä 3338 henkilöä. Polkupyöräetua käytti vuoden 2024 lopussa hieman yli 600 työntekijää (n. 15 % kaikista työntekijöistä). Vuoden 2024 aikana käytössä oli edelleen Break Pro -taukoliikuntasovellus työn tauottamiseen ja ergonomian parantamiseen työssä. 50- ja 60- vuotta täyttäneitä sekä eläkkeelle siirtyviä muistettiin 160 euron ostositoumuksella. Lisäksi Soite tuki henkilöstöyhdistyksen toimintaa 20 000 euron yleisavustuksella.

2.5 Ympäristöasiat

Aluehallituksen 10/2023 hyväksymän Soiten vastuullisuusohjelman perustan muodostavat arvomme: arvostava kohtaaminen, rohkeus, turvallisuus, osallisuus, vaikuttavuus ja yhdenvertaisuus. Arvoihimme perustuen olemme jo vuosien ajan huomioineet toiminnassamme taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun kehittämisen. Vastuullisuusohjelmalla olemme jatkaneet vastuullisuuskysymyksiin liittyvää työtä entistä järjestelmällisemmin ja kattavammin, nivoen vastuullisuustavoitteet osaksi Soiten johtamisjärjestelmää ja laatutyötä.

Soiten vastuullisuusohjelma perustuu YK:n Agenda 2030 kestävä kehityksen tavoitteisiin. Ohjelmassa nostimme työn painopistealueiksi kolme kokonaisuutta: 1) Kestävät kaupungit ja yhteisöt, 2) ilmastoteot ja 3) vastuullinen kuluttaminen. Jokaiselle kokonaisuudelle on määritelty tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, vastuuhenkilö/t ja aikataulu. Kestävät kaupungit ja yhteisöt – kokonaisuuden tavoitteena on jätteiden lajittelun tehostaminen, tilojen käyttöasteen nosto ja kemikaaliturvallisuuden tilannetarkistus. Ilmastoteot – kokonaisuuden tavoitteena on pyrkimys hiilineutraaliuteen. Vastuullinen kuluttaminen – kokonaisuuteen liittyy vastuullisuuskriteerien käyttöönotto hankinnoissa, jätteen syntymisen vähentäminen ja materiaalihukan vähentäminen. Sotekeskus I – vaiheen uudisrakentamisessa vastuullisuus huomioidaan kaikkien em. kokonaisuuksien näkökulmista.

Vastuullisuustyön johtamista, suunnittelua, käytännön toimenpiteiden koordinoitua ja etenemisen seuranta toteutetaan vastuullisuusohjelman ohjausryhmässä. Ryhmän toiminnasta vastaa logistiikkapäällikkö, jolla on kokonaisvastuu Soiten vastuullisuusohjelmasta.

2.6 Muut ei-taloudelliset asiat

Noudatamme hyvinvointialuelain määräyksiä asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeudesta osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan sekä tehdä aloitteita. Aluevaltuuston pöytäkirjat ovat nähtävillä ulkoisilla verkkosivuilla pöytäkirjan allekirjoituksen ja tarkastuksen jälkeen. Muiden

toimielimien pöytäkirjat pidetään vastaavalla tavalla nähtävinä julkisten tietojen osalta. Muutoksenhakuoikeuden sisältävät viranhaltijapäätökset ovat nähtävillä muutoksenhaun ajan. Ulkoisilla verkkosivuilla on esillä myös muita asiakirjoja, jotka mahdollistavat hyvinvointialueen toimintaan tutustumisen ja toiminnan seuraamisen. Tällaisia asiakirjoja ovat mm. hallintosääntö, johtosääntö, strategia, toiminta- ja taloussuunnitelma, hinnastot, raportti ostopalveluista ja asiakirjajulkaisuuskuvaus.

Keskeisten luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden tulee tehdä sidonnaisuusilmoitukset johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan ja sekä muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoidossa. Tarkastuslautakunnan tulee valvoa ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi.

Tavoitteenamme on tunnistaa mahdollinen syrjintä ja puuttua siihen, arvioida työpaikan toiminnan ja käytännön vaikutuksia tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen sekä toteuttaa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviä toimenpiteitä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa vuosille 2024–2026 hyväksyttiin aluehallituksessa 12/2024. Aluehallituskäsittelyä ennen se käsiteltiin myös Soiten yhteistyötoimikunnassa sekä hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunnassa. Suunnitelma perustuu tasa-arvolain (609/1986) ja yhdenvertaisuuslain (1325/2014) työnantajaa koskevien velvoitteiden perustalle.

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (13.4.2007/449) määrittelee, että hyvinvointialueella on laadittava yhteistoimintamenettelyssä vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, jolla edistetään ja ylläpidetään työntekijöiden osaamista. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella vuoden 2024 henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat laadittiin erillisinä asiakirjoina. Laadukkaalla henkilöstöjohtamisella varmistetaan, että Soiteessa on toiminnan edellyttämä riittävä, osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö.

2.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tulevaisuuden taloudellinen kehitys Soiteessa linkittyy vahvasti kykyyn uudistaa ja kehittää toimintaa siten, että asiakkaiden tarvitsemat palvelut tuotetaan tarkoituksenmukaisesti ja kustannusvaikuttavasti. Samoin on tärkeää, että toiminnan koko mukaan lukien henkilöstön määrä seuraa ennakoiden ja/tai vähintään erittäin lyhyellä viiveellä palvelujen kysynnässä tapahtuvia muutoksia.

Vuoden 2024 aikana toteutetut ja meneillään olevat taloutta tasapainottavat toimet auttavat talouden sopeuttamisessa. Toimet kohdistuvat mm. johtamisrakenteen keventämiseen, palveluverkkoon ja -rakenteeseen sekä toimitilojen määrään. Alkuvuoden 2025 aikana läpivietävät yhteistoimintalain mukaisilla neuvotteluilla tähdätään yhdeksän miljoonan vuosittaisiin kustannussäästöihin. Valtion yleiskatteisen rahoituksen 2024–2025 kasvu 21 miljoonalla eurolla auttaa talouden hallinnassa. Loppuvuonna 2024 päätetyt palveluverkkoa ja -rakennetta koskevat muutokset sekä yhteistoimintamenettelyn säästöt (9 M€ 12 kk ajalla tarkasteltuna) eivät sisälly vuoden 2025 talousarvioon, joka on -13,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Arvioimme, että kuluvan kevään aikana edellä mainittujen toimien valmistuttua pystymme päivittämään talousarvion siten, että vuoden 2025

alijäämä olisi selkeästi alkuperäistä talousarviota pienempi. Vuoden ensimmäisten kuukausien jälkeen on mahdollista arvioida nykyhetkeä luotettavammin, minkä kokoinen tulostaso sisällytetään muutostalousarvioon. Kunnianhimoinen tavoitetaso on talouden tasapainottaminen kuluvan vuoden aikana. Se on myös aluehallituksen keväällä 2024 antama raami vuoden 2025 taloussuunnittelulle. Raami osoittautui kuitenkin epärealistiseksi talousarviovalmistelun yhteydessä. Joka tapauksessa vuoden 2025 tuloksen tulee olla selkeästi parempi kuin talousarvio -13,4 miljoonaa euroa. Viranhaltijajohto valmistelee lisää toimia aluehallituksen ja -valtuuston päätettäväksi, jotta talous saadaan tasapainoon.

Vuosien 2023 ja 2024 yhteenlasketut alijäämät ovat 37 miljoonaa euroa. Se tarkoittaa, että vuosien 2025 ja 2026 yhteenlaskettujen ylijäämien tulisi olla vähintään vastaavan summan verran, jotta alijäämät olisi hyvinvointialuelain 115 § mukaisesti katetut vuoden 2026 loppuun mennessä. Todennäköisyys, että tämä onnistuu, on pieni. Suunta on kuitenkin oikea, sillä tulos kääntyi lähes neljä miljoonaa edellisvuotta paremmaksi vuonna 2024 (-20,5 M€ => -16,8 M€). Vuonna 2025 arvioimme tuloksen jälleen olevan selkeästi edellisvuotta parempi. Vuoden 2026 tulos on ylijäämäinen, siihen luotamme. Tulosparannukset ovat jatkumoa merkittäville toiminnallisille muutoksille, jotka alkoivat vuonna 2024, joita juuri toimeenpannaan ja joita valmistellaan lisää. Muutokset sisältyvät Soite 2030 – ohjelmaan, joka päivitämme rullaavasti. Seuraamme ohjelman etenemistä säännöllisesti. Raportoimme toimista ja niiden etenemisestä myös ministeriöiden kanssa käytävissä vuotuisissa neuvotteluissa.

Tuloksen paraneminen on välttämätöntä myös kassanhallinnan näkökulmasta. Vuoden 2024 investoinnit 15 miljoonaa euroa rahoitettiin osin kassavaroilla, sillä Soitella ei ollut valtioneuvoston myöntämää lainanottovaltuutta vuoden 2024 investoinneille. Ainoastaan meneillään oleva Sotokeskus – investointi, tietyt toimitilojen muutostyöt ja laitehankinnat sisältyen vuoden 2023 investointisuunnitelmaan ja lainanottovaltuuteen voitiin rahoittaa pitkäaikaisella rahoituksella. Myöskään vuoden 2025 investoinneille 6,5 miljoonaa euroa (investoinnit pl. Sotokeskus-investointi, jolle on lainanottovaltuutus vuodelta 2023) ei ole lainanottovaltuutta. Kassan riittävyyden tukemiseksi vuonna 2025 toteutetaan vain kaikkein välttämättömimmät investoinnit, joten investoinnit 6,5 miljoonaa euroa ovat lähivuosien keskimääräistä tarvetta pienemmät. Voimassa olevan talousarvion mukainen vuosikate on alijäämäinen -2,7 miljoonaa euroa, joten vuosikatetta ei ole käytettävissä vuoden 2025 investointien rahoittamiseen. Realistisesti arvioiden luotamme siihen, että myöhemmin keväällä valmisteltavassa muutostalousarviossa vuosikate kääntyy ylijäämäiseksi. Ennakoimme ja seuraamme säännöllisesti kassavarojen riittävyyttä toiminnan, investointien sekä velkakirjalainojen lyhennysten ja korkojen maksuun. Maksuvalmiutta turvaa 20 miljoonan euron kokoinen lyhytaikaisen rahoituksen (alle 12 kk) tililimiitti ja mahdollisuus hyvinvointialuetodistusten käyttämiseen. Lyhytaikaista rahoitusta ei ole tarvinnut tähän mennessä käyttää.

2.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Hyvinvointialueuudistuksen mukaiset hyvinvointialueet ovat vastanneet sosiaali- ja terveys- sekä pelastuspalveluista nyt kahden vuoden ajan. Uudistuksen tavoitteena on alusta saakka ollut luoda tasa-arvoisempi palvelujen saatavuus ja vähentää ihmisten välisiä terveys- ja hyvinvointieroja. Suuriin muutoksiin liittyy luonnollisesti epävarmuutta ja riskejä, mutta pääasiassa kehitys on ollut tähän

mennessä myönteistä. Keski-Pohjanmaalla varauduttiin muutokseen etupainotteisesti ja sosiaali- ja terveyspalvelut yhteen kokoava kuntayhtymä aloitti toimintansa jo vuonna 2017. Etupainotteinen valmistautuminen paransi toiminnan tehokkuutta, mutta aikaiset säästöt ovat nyt vähentäneet rahoitusta siirtymätasauksen vuoksi. Muutokset vievät oman aikansa ja etupainotteisuuden myötä maali on joka tapauksessa lähempänä. Aikataulu on kuitenkin erittäin tiukka ja onkin suuri haaste saavuttaa taloudelliset tavoitteet, joissa on merkittävää ristiriita hyvinvointialueuudistuksen muihin tavoitteisiin nähden.

Hyvinvointialueet ovat toimijoina vielä hyvin nuoria. Alkuvaiheen riittämättömän rahoituksen takia hyvinvointialuelain mukaiset arviointimenettelyn kriteerit täyttyvät lähes jokaisella hyvinvointialueella. Niin on myös Soitessa. Arviointimenettely saattaa johtaa jopa hyvinvointialueiden yhdistämiseen. Yhdistämisestä aiheutuvat muutokset ovat kuitenkin kalliita, joten sitä todennäköisesti käytetään vasta viimeisenä keinona, mikäli muu ministeriön ohjaus ei riitä tarvittavien muutosten aikaansaamiseen. YTA-yhteistyön kautta voidaan ns. leventää hartioita todennäköisesti edullisemmin siltä osin, kun se on tarpeen.

Henkilöstön saatavuuteen liittyy monien ammattiryhmien osalta merkittäviä riskejä. Palvelurakenteen muutokset voivat kasvattaa kohtaanto -ongelmaa ja epävarmuus voi ajaa työntekijöitä vaihtamaan alaa enenevässä määrin. Kasvava työvoimapula on omiaan nostamaan yksikkökustannuksia entisestään.

Hyvinvointialueiden alijäämistä seuraa todennäköisesti ennen pitkää maksuvalmiushaasteita. Lyhytaikainen velkarahoitus voi auttaa hetkellisesti, mutta siitä aiheutuu myös lisää kustannuksia. Investointien rahoituksen osalta hyvinvointialueen rajallinen lainanottovaltuus asettaa merkittäviä haasteita edellyttäen entistäkin tarkempaa suunnittelua ja mahdollisesti myös vaikeita valintoja. Rahoituksen kustannusten osalta riskejä hallitaan organisaation korkoriskipolitiikan avulla.

Lainsäädännön muutokset voivat osaltaan lisätä haasteita ja epävarmuutta. Keskeisin epävarmuutta lisäävä lakivalmistelu koskee tällä hetkellä hankintalain uudistusta ja erityisesti siinä esitettyä 10 prosentin omistussuosuuksivaatimusta in-house -yhtiöiden käytön osalta. Toteutuessaan uudistuksella voi olla vaikutusta mm. organisaation taloushallinto- ja työterveyspalveluiden hankintaan.

Hyvinvointialueen vakuutustoiminnan hallinnoinnissa käytetään ns. meklaritoimintaa, jonka avulla pyritään varmistamaan kustannustehokkaasti riittävä vakuutusuoja.

Hyvinvointialueen yksittäisistä päätöksistä on tehty valituksia, mikä lisää epävarmuutta jonkin verran. Joidenkin päätösten täytäntöönpano saattaa viivästyä tai estyä jopa kokonaan. Merkittäviä oikeudenkäyntejä ei kuitenkaan ole tällä hetkellä odotettavissa.

3. Selonteko sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä

3.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan, riskien ja epävarmuustekijöiden arviointiin sekä muihin toiminnan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyviä asioita on käsitelty mm. seuraavissa asiakirjoissa ja päätöksissä:

- tilintarkastuksen tarkastusohjelma ja tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma
- johtavien viranhaltijoiden viranhaltijapäätösten tiedoksianto aluehallitukselle kaikissa kokouksissa (otto-oikeus)
- Hallintosääntö (aluevaltuusto 16.12.2024)
- Johtosääntö (aluehallitus 20.12.2024)
- sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet (aluevaltuusto 14.11.2022)
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje (aluehallitus 25.9.2023)
- konserniohje (aluevaltuusto 31.10.2022)
- Sisäisen tarkastuksen toimintaohje (aluehallitus 5.12.2022)
- Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma (aluehallitus 29.1.2024)

Aluehallitus on hyväksynyt hyvinvointialueelle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen aluevaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin pohjautuen. Aluehallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, mutta toteuttamisesta vastaavat kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa hyvinvointialueen varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina. Sisäinen valvonta toteutuu Soitessa ns. kolmen linjan mallin mukaisesti. 1. vastuulinja on operatiivinen johto ja esimiehet. 2. vastuulinjan muodostavat asiantuntijat eri osa-alueilta (talous, henkilöstöhallinto, turvallisuus, laatu, lakiasiat, hankinnat jne.). 3. vastuulinja on riippumaton sisäinen tarkastus.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on arvioitu tilikaudella laajalti hyväksytyn COSO:n1 viitekehyksen viiden keskeisen osa-alueen mukaisesti. Osavuosikatsausten yhteydessä sisäisen valvonnan tilaa on seurattu toimialueille kohdennetun kyselyn avulla. Tilinpäätökseen liittyvää selontekoa varten on toteutettu laajempi selvitys, johon on pyydetty vastauksia toimialuejohtajilta.

¹ COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) on yhdysvaltalainen organisaatio, joka kehittää ohjeita ja standardeja yritysten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan alueilla

3.2 Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on järjestetty hyvinvointialueella omana toimintana siten, että toiminnon laajuus on 1 htv. Sisäinen tarkastus on sijoitettu alan standardien mukaisesti ylimmän johdon alaisuuteen riippumattomuuden varmistamiseksi. Sisäisellä tarkastuksella on suora raportointiyhteys myös aluehallitukselle. Sisäisen tarkastuksen keskeinen tavoite on varmistaa, käyttääkö hyvinvointialueen linjajohto sisäistä valvontaa välineenä kohtuullisen varmuuden hankkimiseksi tavoitteiden saavuttamisessa. Vuoden 2024 osalta sisäinen tarkastus on antanut suosituksia mm. hankintaprosessin kehittämiseen, talousarvion päivittämiseen ja sitovuustasoon sekä lähipiiriliiketoimiin liittyen. Vuosisuunnitelmaan liittyen voidaan todeta, että organisaatiossa erityisesti järjestämisvastuuseen liittyvä omavalvonta on järjestetty ja sopimushallintajärjestelmä on otettu käyttöön. Henkilöstöhallinnon osalta sisäisen tarkastuksen varmennus on aloitettu, mutta työ jatkuu vielä vuonna 2025. Sisäisen tarkastuksen perustana toimii aluehallituksen hyväksymä sisäisen tarkastuksen toimintaohje.

3.3 Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan osalta konsepti on selkeä operatiivisen toiminnan osalta. Vastuualueet (toimintayksiköt 2025) toteuttavat riskiarvioinnin laatuportissa vuosittain. Strategisten riskien osalta erityisesti ennakkovaikutusten arviointia on pidetty hyvänä tapana, mutta tiukat aikataulut ja rajalliset resurssit ovat merkittävä haaste. Riskienhallinnan osalta yksi keskeinen teema on varautuminen, jotta organisaatiossa on edellytykset toimia tehokkaasti ja vaikuttavasti eri tilanteissa.

Vakuutukset ovat keskeinen tapa rajata taloudellisten menetysten määrää tiettyjen riskien osalta. Soite käyttää vakuutusmeklarin palveluja vakuutusasioiden hallinnassa. Vakuutusmeklari on riippumaton vakuutusratkaisujen ja vahinkoasioiden ammattilainen, jolla on pitkäaikainen kokemus ja käytännön osaaminen erilaisista vakuutusratkaisuista.

3.4 Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Selvityksen perusteella sisäiseen valvontaan liittyvät asiat ovat monelta osin toteutuneet varsin hyvin, mutta luonnollisesti kehittämiskohteitakin löytyy. Erityisen myönteistä kehitystä on tapahtunut omavalvonnan osalta, kun organisaatioon on luotu hyvät ja uskottavat edellytykset sote-järjestäjän omavalvonnan toteuttamiselle. Sopimushallintajärjestelmän käyttöönotto on tuonut hyvin työkalun yksittäisten sopimusten vastuuhenkilöille ja myös koko organisaatiolla vaativan ja monipuolisen kokonaisuuden hallinnan tueksi. Johtamis- ja valvontakulttuurin kehittämiseksi menneellä tilikaudella on toteutettu johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen uudistus sisältäen hallinto- ja johtosäännön päivittämisen. Muutoksen vieminen käytäntöön läpi organisaation on kuitenkin vielä kesken. Tehtäväkuvien osalta on vielä puutteita. Kaikilla työntekijöillä tulisi olla kirjallinen tehtäväkuva, missä kirkastetaan ja selkiytetään mitä varten kunkin henkilö organisaatiossa työskentelee. Valvontatoimenpiteiden osalta on tarpeen lisätä säännöllistä esihenkilökoulutusta erityisesti uusille esihenkilöille, jotta he tietävät mitä kaikkea tulee valvoa ja miten se tulee

dokumentoida. Valvontakaan ei yksistään kuitenkaan riitä, jos epäkohtia havaitaan ja niitä nostetaan esille, mutta todellinen puuttuminen asioihin on heikkoa ja jää usein toteutumatta.

Riskienhallinnan osalta riskiarviointi toteutetaan toimintayksiköittäin joka vuosi ja siinä käydään varsin kattavasti läpi turvallisuuden ja toiminnan jatkuvuuteen liittyvät riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen ohella organisaatiossa on kuitenkin tarpeen tehdä koko organisaatiota kuvaava monipuolisempi riskimatriisi ja sen myötä tunnistaa keskeiset riskit riskiluokittain, niiden kriittisyys ja toimenpiteet niiden hallitsemiseksi.

4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen tuloksen alijäämäisyys pieneni vuodesta 2023 vuoteen 2024 noin 3,6 miljoonalla eurolla. Alijäämän koko oli -16,86 miljoonaa euroa. Vuosikate oli alijäämäinen -6,64 miljoonaa euroa. Parannusta edellisvuoden vuosikatteeseen oli noin neljä miljoonaa euroa.

Alijäämäinen vuosikate syö hyvinvointialueen tilivarojen määrää. Toimet vuosikatteen kääntämiseksi positiiviseksi ovat meneillään. Vuosikatteen negatiivisuuden takia tulo-rahoitus ei riittänyt investointien tulo-rahoitukseen eikä lainojen lyhennyksiin. Vuoden 2024 toteutuneet poistot 10,2 miljoonaa euroa vastaavat Soiten investointitarpeista syntyvää keskimääräistä poistojen määrää. Vuosikatteen ja poistojen suhdeluku oli -65 %. Suhdeluvun tulisi olla vähintään 100 %, jotta tulo-rahoitus olisi riittävä. Käytännössä suhdeluvun toteuma tulee saada nostettua yli 100 %:iin, jotta Soitelle myönnetään lainanottovaltuutta tulevien vuosien investointien rahoittamiseksi. Samoin vuoden 2026–2027 vaihteen tienoilla valmistuva Sotekeskus tuo uutta poistorasitetta valmistumisen jälkeen.

Toiminnasta saadut ulkoiset tuotot olivat 79,9 miljoonaa euroa. Myynti- ja maksutuotot muodostivat enemmistön ulkoisista tuotoista. Myyntituottojen määrä laski edellisvuodesta 3,9 miljoonalla eurolla (-8,5 %). Laskun taustalla oli muilta hyvinvointialueilta saatujen erikoissairaanhoidon ja peruspalveluiden myyntituottojen vähentyminen. Maksutuottojen kasvu 1,5 miljoonalla eurolla (+ 7 %) kompensoi asiaa. Maksutuottoja kasvatti asiakasmaksuasetuksen mukaiset asiakas- ja potilasmaksujen korotukset, jotka voidaan asetuksen mukaisesti tehdä kahden vuoden välein. Ulkopuolisen rahoituksen turvin toteutettavien kehittämishankkeiden määrä oli edellisvuotta pienempi laskien tukien ja avustusten määrää.

Hyvinvointialueen toiminnasta syntyneet ulkoiset kulut olivat yhteensä 397,1 miljoonaa euroa, joka oli hyvin lähellä edellisvuoden tasoa (+484 t€/ +0,1 %). Kuluerien muutoksessa edellisvuoteen verrattuna oli selkeitä eroja. Henkilöstökulut ml. sivukulut muodostivat 55 % ulkoisista kuluista ja kasvoivat 4,3 miljoonaa euroa (palkat +3,1 %, sivukulut -2,5 %, yhteisvaikutus +2 %). Samoin asiakaspalvelujen ostot kasvoivat 3,6 miljoonaa euroa (+5,3 %). Henkilöstökulujen kasvun taustalla olivat TES-korotukset, jotka nostivat palkkoja 5–6 %. Asiakaspalvelujen kulujen kasvuun vaikuttivat mm. sosiaali- ja vammaispalvelujen sekä erikoissairaanhoidon ostojen hintakorotukset sekä palvelujen käytön kasvu. Muiden palvelujen ja tarvikeostojen kulujen lasku auttoi kuluhallinnassa. Esimerkiksi lääkäripalvelujen ostot pienivät lähes 3,5 miljoonalla eurolla ja ICT-kulut noin miljoonalla eurolla. Aineiden ja tarvikkeiden käyttöön heijastui laskevat keskussairaalan volyymit ulkokuntamyynnin vähetessä.

Toimintatuottojen ja kulujen suhdeluksi muodostui 20 %, jossa oli heikennystä edellisvuoteen 1,6 %-yksikköä. Asiaa selittää toimintatuottojen lasku kulujen pysyttyä lähes edellisvuoden tasolla. Valtion rahoituksen määrä noin 312 miljoonaa euroa oli 3,5 % edellisvuotta suurempi. Rahoituksen kasvu perustui lain hyvinvointialueiden rahoituksesta mukaisiin määrätymistekijöihin, mm. soten ja pelastustoimen toteutuneet kustannukset, palvelutarpeen muutos, yleinen hintakehitys ja

järjestämisvastuuseen kohdistuvat tehtävämuutokset. Määräytymistekijöiden perusteella muodostuvasta laskennallisesta 330,8 miljoonaa euroa rahoituksesta vähennettiin ns. siirtymätasaus 18,2 miljoonaa euroa, jolloin rahoitukseksi muodostui noin 312 miljoonaa euroa. Asukaskohtaiseksi muutettuna rahoituksen koko oli 4601 euroa/asukas.

Siirtymätasauksen rahoitusta laskeva vaikutus kohdistui niille hyvinvointialueille, joiden laskennalliset kustannukset olivat toteutuneita kustannuksia suuremmat aikana, jolloin sotien ja pelastustoimen järjestämisvastuu oli vielä kunnilla ja kaupungeilla. Rahoituksesta vähennettiin laskennallisten ja toteutuneiden kustannusten erotus kokonaisuudessaan vuonna 2023. Vuonna 2024 erotuksesta vähennettiin enintään 10 euroa / asukas.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	79 940	85 539
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-397 123	-396 639
Toimintakate	-317 183	-311 100
Valtion rahoitus	311 996	301 431
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	316	419
Muut rahoitustuotot	25	12
Korkokulut	-1 752	-1 432
Muut rahoituskulut	-41	-20
Vuosikate	-6 640	-10 691
Poistot ja arvonalentumiset	-10 216	-9 818
Tilikauden tulos	-16 857	-20 508
Tilinpäätössiirrot	20	25
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-16 837	-20 483

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,1	21,6
Vuosikate/Poistot, %	-65,0	-108,9
Vuosikate, euroa/asukas	-98,0	-157,7
Hyvinvointialueen asukasmäärä	67 736	67 805

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosentteina toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosentteina poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

4.2 Toiminnan rahoitus

Negatiivinen vuosikate -6,6 miljoonaa euroa yhdistettynä investointimenoihin 15 miljoonaa euroa johtivat toiminnan ja investointien yhteenlasketun rahavirran negatiivisuuteen. Vuodelta 2023 jatkuneet investoinnit rahoitettiin nostamalla vuoden 2023 lainanottovaltuudesta pitkäaikaisia luottoja yhteismäärältään 11,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 investoinnit sekä negatiivinen vuosikate ml. tulorahoituksen korjauserät jouduttiin kattamaan kassavaroilla.

Toiminnan ja investointien rahavirran kumulatiivinen kertymä hyvinvointialueen alusta lukien on - 43,3 miljoonaa euroa. Negatiivinen kertymä kertoo käyttötalouden tulojen ja menojen epäsuhdasta hyvinvointialueena toimimisen ensimmäisinä vuosina. Investointien tulorahoitusprosentin ja laskennallisen lainanhoitokatteen negatiiviset toteumaluvut kuvaavat samaa haastetta, mutta yksittäisen vuoden 2024 toteumaluvuilla laskettuna. Huomioitava on, että vuosikate/poistot sekä laskennallinen lainanhoitokate ovat hyvinvointialueen mahdollisen arviointimenettelyn aloittamisessa huomioitavia mittareita. Vuoden 2024 tilinpäätöksen valmistuttua edellä mainittujen mittareiden arvot ovat olleet kaksi tilikautta peräkkäin alle hyvinvointialueella (115 §) määrättyjen tavoitearvojen. Tämä voi laukaista arviointimenettelyn.

Aiempina vuosina nostettuja lainoja lyhennettiin maksuohjelmien mukaisesti 7,9 miljoonalla eurolla. Lyhytaikaisen lainojen muutoksesta, 1 miljoonaa euroa muodostuu uusien lainojen tulevan vuoden lyhennysten osuus. Muut maksuvalmiuden muutokset 7,6 miljoonaa euroa kohdistuivat korottomien velkojen (ostolaskut) sekä saamisten ja vaihto-omaisuuden muutoksesta.

Vuoden 2024 lopussa tilivarat olivat 8,3 miljoonaa euroa vastaten 7 päivän kassavarojen tarvetta. Määrä on selkeästi alle maksuvalmiuden toimintaohjeen mukaista 30 päivän tasoa. Tilivarat olivat tilinpäätöshetkellä pienimmillään vuoden 2024 aikana toiminnan ja investointien vaatimien kulujen kirjaututtua. Vuoden aikana kassavarojen riittävyyttä vahvistettiin alle 12 kuukauden mittaisten antolainainstrumenttien (luotollinen tili ja hyvinvointialuetodistukset) käyttöönotolla. Niiden käytölle ei kuitenkaan ollut tarvetta. Kassa vahvistui vuoden 2024 päätyttyä, kun hyvinvointialueen tilille kirjautui tammikuun 2. päivänä 2/12 osa (noin 55 M€) vuoden 2025 valtion yleiskatteisesta rahoituksesta.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-6 640	-10 691
Tulorahoituksen korjauserät	106	-336
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-15 114	-11 048
Rahoitusosuudet investointeihin	84	250
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2	72
Toiminnan ja investointien rahavirta	-21 562	-21 752
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	50	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 500	14 488
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 937	-8 164
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	1 449
Muut maksuvalmiuden muutokset	7 562	-26 376
Rahoituksen rahavirta	11 175	-18 603
Rahavarojen muutos	-10 387	-40 355
Rahavarat 31.12.	8 338	18 725
Rahavarat 1.1.	18 725	59 080

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-43 326 750	-21 765
Investointien tulorahoitus, %	-44,18	-99,00
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,55	-1,14
Kassan riittävyys, pv	7	18

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, %

$100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate

$(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv

$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Hyvinvointialueen taseen loppusumma per 31.12.2024 oli 114,697 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurimpana eränä näkyy Kokkolan sairaalanmäellä omistetut rakennukset maapohjineen. Koneet ja kalusto ovat toiminnassa tarvittavaa omaisuutta. Osakkeet ja osuudet koostuvat järjestämisvastuun tarpeisiin hankittujen yhtiöiden osakkeista. Yhtiöt ovat julkisista hankinnoista annetun lain mukaisia sidosyksiköitä, mm. Istekki Oy, Hyvil Oy, Kokkopesu Oy, Nordlab Oy, Pohjois-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon osuuskunta Tervia ja Una Oy. Vaihtuvat vastaavat sisältävät tavanomaisia myynti- ja siirtosaamisten eriä asiakkailta ja yhteistyökumppaneilta.

Taseen vastattaviin on kirjattu oman pääoman negatiivisuus 29,6 miljoonaa euroa, joka aiheutuu kahden toimintavuoden alijäämäisistä tuloksista. Kertynyt tulosten kumulatiivinen alijäämä on 37,3 miljoonaa euroa tarkoittaen 556 euroa / asukas. Peruspääoma on sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soitesta siirtynyttä pääomaa.

Pitkäaikaisten eli yli 12 kuukauden kuluttua erääntyvien lainojen määrä tilinpäätöshetkellä oli 61,9 miljoonaa euroa. Alle 12 kuukauden sisään erääntyvien pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrä 8,9 miljoonaa on kirjattu kirjanpitolain mukaisesti lyhytaikaisiin lainoihin. Muut lyhytaikaiset lainat ovat tavanomaisia osto- ja siirtovelkoja.

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	<i>1000 €</i>	<i>1000 €</i>
PYSYVÄT VASTAAVAT	87 019	82 256
Aineettomat hyödykkeet	1 383	2 262
Aineettomat oikeudet	0	1
Muut pitkävaikutteiset menot	1 383	552
Aineelliset hyödykkeet	84 590	78 897
Maa- ja vesialueet	2 286	2 286
Rakennukset	65 245	63 585
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 771	3 018
Koneet ja kalusto	9 570	7 543
Muut aineelliset hyödykkeet	37	46
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 681	2 419
Sijoitukset	1 047	1 097
Osakkeet ja osuudet	824	826
Muut lainasaamiset	50	100
Muut saamiset	173	171
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	27 678	50 588
Vaihto-omaisuus	2 229	2 592
Aineet ja tarvikkeet	2 229	2 592
Saamiset	17 112	29 272
Pitkäaikaiset saamiset	25	12
Lainasaamiset	25	12
Lyhytaikaiset saamiset	17 087	29 260
Myyntisaamiset	10 049	10 365
Lainasaamiset	16	8
Muut saamiset	2 914	4 574
Siirtosaamiset	4 108	14 313
Rahat ja pankkisaamiset	8 338	18 725
VASTAAVAA YHTEENSÄ	114 697	132 844

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTATTAVAA	<u>2024</u> <i>1000 €</i>	<u>2023</u> <i>1000 €</i>
OMA PÄÄOMA	-29 639	-12 783
Peruspääoma	7 348	7 348
Omat rahastot	332	352
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-20 483	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-16 837	-20 483
PAKOLLISET VARAUKSET	3 031	2 922
Muut pakolliset varaukset	3 031	2 922
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 651	1 734
Valtion toimeksiannot	46	31
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 605	1 703
VIERAS PÄÄOMA	139 655	140 971
Pitkäaikainen	61 859	59 296
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	61 859	59 296
Lyhytaikainen	77 797	81 675
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 937	7 937
Saadut ennakot	0	235
Ostovelat	17 211	20 325
Muut velat	9 012	9 659
Siirtovelat	42 636	43 519
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>114 697</u>	<u>132 844</u>

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	-25,8	-9,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	35,6	36,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	-37 320	-20 483
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-551	-302
Lainakanta 31.12., 1 000 €	70 796	67 233
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 045	992
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., €	115 523	99 440
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., €/asukas	1 705	1 467
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	50	100
Hyvinvointialueen asukasmäärä	67 736	67 805

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

$100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12.

Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä
+ Lainat muilta luotonantajilta

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä
+ Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12.

Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

4.4 Kokonaistulot ja menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT

	<u>v. 2024</u>	<u>v. 2023</u>
TULOT		
Toiminta		
Toimintatuotot	79 939 909,66	85 538 837,51
Valtion rahoitus	311 995 577,22	301 430 614,98
Korkotuotot	316 040,57	419 241,19
Muut rahoitustuotot	24 694,15	11 760,76
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-2 419,35	-37 540,32
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	83 924,00	250 123,66
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 419,35	72 340,32
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	50 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 500 000,00	14 488 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	8 937 480	8 368 880
Oman pääoman lisäykset	0	0
Kokonaistulot yhteensä	412 847 625	410 542 258

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

MENOT

Toiminta

Toimintakulut	397 123 013	396 638 946
Korkokulut	1 752 106	1 431 960
Muut rahoituskulut	41 208	20 095
Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
Pakollisten varausten muutos		
- Pakollisten varausten lis. (-), väh. (+)	-108 266	298 540
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		

Investoinnit

Investointimenot	15 113 604	11 048 247
------------------	------------	------------

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	8 937 480	8 163 880
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	7 937 480	6 920 080
Oman pääoman vähennykset	0	0

Kokonaismenot yhteensä	430 796 624	424 521 746
-------------------------------	--------------------	--------------------

Kokonaistulot - kokonaismenot	-17 948 999	-13 979 489
--------------------------------------	--------------------	--------------------

<i>Rahavarojen muutos</i>	-10 386 726,61	-40 355 177,30
---------------------------	-----------------------	-----------------------

<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	7 562 273	-26 375 689
--------------------------------------	------------------	--------------------

	-17 948 999	-13 979 489
--	--------------------	--------------------

5. Konserni

5.1 Konsernirakenteeseen kuuluvat yhteisöt ja yhtymät

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen konsernirakenteeseen kuuluvat laboratoriopalveluita tuottava Nordlab Oy sekä pesulatoimintaa ja tekstiilivuokrausta hoitava Kokkopesu Oy. Nordlab Oy:n omistajia ovat pohjoisen yhteistoiminta-alueen hyvinvointialueet Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu ja Keski-Pohjanmaa. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen omistusosuus Nordlabista on 9,3 %. Kokkopesu Oy:n pääomistajat ovat Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue ja Kokkolan kaupunki (49,9445 % + 49,9445 %). Vuodesta 2023 lukien Oulun keskuspesula Oy on toiminut Kokkopesun pienomistajana. Kokkopesu Oy on lain julkisista hankinnoista mukainen omistajiensa sidosyksikkö.

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Hyvinvointiyhtymät	1	
Osakkuusyhteisöt	1	
	2	0

5.2 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	87 176	92 448
Toimintakulut	-404 243	-404 082
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-14	47
Toimintakate	-317 081	-311 587
Valtion rahoitus	311 996	301 431
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	317	419
Muut rahoitustuotot	26	17
Korkokulut	-1 758	-1 437
Muut rahoituskulut	-42	-20
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 457	-1 022
Vuosikate	-6 542	-11 178
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 322	-9 975
Tilikauden tulos	-16 864	-21 154
Tilinpäättösiirrot	20	25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-16 844	-21 128

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	21,6	22,9
Vuosikate/Poistot, %	-63,4	-112,1
Vuosikate, euroa/asukas	-96,6	-164,9
Hyvinvointialueen asukasmäärä	67 736	67 805

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosentteina toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate prosentteina poistoista

= 100 * Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

5.3 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-6 542	-11 178
Tulorahoituksen korjauserät	119	-383
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-15 585	-11 404
Rahoitusosuudet investointimenoihin	84	250
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3	72
Toiminnan ja investointien rahavirta	-21 921	-22 643
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	50	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 827	14 488
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 937	-8 164
Lyhytaikaisten lainojen muutos	813	1 635
Muut maksuvalmiuden muutokset	7 464	-26 309
Rahoituksen rahavirta	11 217	-18 350
Rahavarojen muutos	-10 705	-40 993
Rahavarat 31.12.	8 598	19 303
Rahavarat 1.1.	19 303	60 295
Rahavarojen muutos	-10 705	-40 993

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	-44 564	-22 643
Investointien tulorahoitus, %	-42,21	-100,22
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,54	-1,19
Kassan riittävyys, pv	7	17

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

5.4 Konsernitase ja sen tunnusluvut

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	87 644	82 528
Aineettomat hyödykkeet	2 115	2 637
Aineettomat oikeudet	0	1 750
Muut pitkävaikutteiset menot	1 449	599
Ennakkomaksut	667	288
Aineelliset hyödykkeet	84 824	79 123
Maa- ja vesialueet	2 286	2 286
Rakennukset	65 245	63 585
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 771	3 018
Koneet ja kalusto	9 790	7 769
Muut aineelliset hyödykkeet	37	46
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 695	2 419
Sijoitukset	705	768
Osakkeet ja osuudet	482	498
Muut lainasaamiset	50	100
Muut saamiset	173	171
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

VAIHTUVAT VASTAAVAT	28 704	51 978
Vaihto-omaisuus	2 229	2 592
Saamiset	17 877	30 084
Pitkäaikaiset saamiset	25	12
Lyhytaikaiset saamiset	17 852	30 072
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	8 598	19 303
VASTAAVAA YHTEENSÄ	116 348	134 506
VASTATTAVAA	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	-29 557	-12 693
Peruspääoma	7 348	7 348
Muut omat rahastot	332	352
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-20 393	736
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-16 844	-21 128
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	3 031	2 922
Muut pakolliset varaukset	3 031	2 922
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 651	1 734
VIERAS PÄÄOMA	141 223	142 543
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	62 152	59 296
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	0	0
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	8 970	8 124
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	70 100	75 123
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	116 348	134 506

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	-25,4	-9,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	35,4	36,1
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	-37 237	-20 393
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	-550	-301
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	71 123	67 420
Konsernin lainat, €/asukas	1 050	994
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 €	116 044	99 802
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	1 713	1 472
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	50	100
Hyvinvointialueen asukasmäärä	67 736	67 805

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

$100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12.

Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä
+ Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Konsernin lainasaamiset 31.12. =

Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

6. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

6.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Keski-Pohjanmaan aluehallitus esittää aluevaltuustolle tilikauden 2024 tuloksen -16.856.559,96 euroa käsittelystä seuraavaa:

- a) Tuloutetaan opinto- ja viihdytysrahastosta 20.000 euroa
- b) Kirjataan tilikauden alijäämä -16.836.559,96 euroa taseeseen edellisten tilikausien yli-/alijäämään
- c) Aluevaltuusto antaa valmisteleville viranhaltijoille oikeuden tehdä tilinpäätökseen mahdollisia teknisluonteisia korjauksia

6.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen talouden tasapainottamisen toimet ovat osa Soite 2030 – ohjelman täytäntöönpanoa. Ohjelma konkretisoi ja toimeenpanee hyvinvointialueen strategian, sote-palvelustrategian sekä pelastuksen palvelutasopäätöksen tavoitteita. Se päivittyy rullaavasti yli ajan. Soite 2030 – ohjelman lisäksi toimintaa uudistetaan hyvinvointialueen valmistelun yhteydessä hyväksyttyä digiohjelmaa sekä viestintä- ja markkinointiohjelmaa toteuttaen. Vuonna 2023 rakennettu henkilöstöohjelma tukee muita ohjelmia sisältäen henkilöstön saatavuutta, työhyvinvointia ja johtamista edistäviä toimia. Uudistumisen aika - toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2024–2026 sisältyvien toimialueiden operatiivisten tavoitteitten toteutumien esitetään luvussa 7.

Toimet talouden tasapainottamiseksi edellä mainittujen ohjelmien ja tavoitteiden viitoittamana etenivät suurin harppauksin vuoden 2024 aikana. Toimista merkittävimpiä talouden tasapainottamiseksi olivat johtamis- ja organisaatorakenteen muutokset sekä palveluverkkoa ja -rakennetta muokkaavat toimet. Niiden taloudelliset hyödyt eivät merkittävästi ehtineet vaikuttaa vuoden 2024 tulosta parantavasti, mutta vuodesta 2025 lukien niiden kustannussäästöt kiihtyvät. Esimerkiksi uusi johtamisrakenne astui voimaan 10/2024 lukien, jonka jälkeen väliportaan johtajiston sekä ylimmän johdon määrä merkittävästi väheni. Keskussairaalassa ensimmäisen vuosipuoliskon aikana tehdyt osastopaikkamuutosten kustannussäästövaikutuksia hidastivat vuoden 2024 loppuun voimassa olleet määräaikaiset työsuhteet. Toisaalta henkilöstön sisäistä liikkuvuutta onnistuttiin parantamaan helpottaen henkilöstötarvetta niissä yksiköissä, joissa oli perusteltuja sijaistarpeita tai toimien vapautumisesta syntyneitä uudelleentäytön tarpeita. Sijaishenkilöstön käyttö tehostui, kun sijaisten hallintaa keskitettiin entistä enemmän Resurssikeskukseen. Resurssikeskuksen vakituisen henkilöstön kiertoalueita laajennettiin, joka vähensi ulkopuolisen sijaishenkilöstön tarvetta.

Palveluverkkoa ja -rakennetta koskevia päätöksiä tehtiin aluevaltuustossa 12/2024, joten niiden kustannussäästöt realisoituvat osin vuoden 2025 tulokseen ja täysimääräisemmin vuoden 2026 tulokseen. Palveluverkon tulevat muutokset sekä syksyllä 2024 toteutetut kanta-Kokkolan toimitilojen vähentämiset laskevat vuoden 2025 toimitilakustannuksia. Toisaalta toimitilakustannuksia nostavat vuonna 2024 valmistuneet, välivuokrausmallilla toteutetut kaksi jokilaaksoissa sijaitsevaa palvelutalohanketta, Kannuksessa sijaitsevan ympärivuorokautisen asumisen yksikön siirtyminen uusiin tiloihin sekä kanta-Kokkolaan valmistunut palvelutalo.

Toimintaa uudistavat toimet etenevät yllä kuvatusti. Samoin meneillään olevat, yhdeksän miljoonan euron kustannussäästöihin tähtäävät yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut ovat meneillään. Viranhaltijajohto valmistelee kevään 2025 aikana lisää strategisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti vaikuttavia lisätoimia tuoden niitä toimitilainten päätöskäsittelyyn. Soiten strategian päivitys on tarkoitus tehdä vuoden 2025 aikana. Talouden tasapainottamisen johtotähtenä on asiakkaiden ja potilaiden erinomaisen palvelun varmistaminen. Soiten visiona on olla Suomen toimivin hyvinvointialue. Työmme jatkuu sitä kohden.

Tilinpäätösvuonna 2024 voimassa ollut taloussuunnitelma sisältäen vuodet 2024–2026 (muutosTA2024 hyväksytty aluevaltuustossa 12/2024) on hyvinvointialuelain 115 §:n mukaisesti tasapainossa. Lain määräys tarkoittaa, että taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Vuodelta 2024 toteutunut alijäämä -16,8 miljoonaa euroa on pienempi kuin taloussuunnitelmaan sisältyvä arvio vuoden 2024 alijäämästä -22 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelma sisälsi seuraavat suunnitteluvuosien tulosluvut:

v. 2024	-22 M€
v. 2025	-13,4 M€
v. 2026	+ 55,9 M€
Huomioiden v. 2023 alijäämä -20,5 M€ ja suunnitelmavuodet 2024–2026	Kumulatiivinen alijäämä 2023–2026 0 €
Huomioiden v. 2024 toteutunut tulos -16,8 M€	Kumulatiivinen ylijäämä 2023–2026 5,1 M€

Samoin voimassa oleva taloussuunnitelma 2025–2027 on tasapainossa, sillä se sisältää vuoden 2024 muutostalousarvion alijäämäarvion -22 miljoonaa euroa. Alijäämän oltua pienempi, kumulatiivinen ylijäämä on 5,6 miljoonaa euroa. Huomioitava kuitenkin on, että erityisesti vuosi 2026 on suunnitelmassa arvioitu merkittävän ylijäämäiseksi hyvinvointialuelain mukaisen kumulatiivisen alijäämän kattamisvelvoitteen takia. Suunnitelmaan sisältyy merkittävä riski, että alijäämää ei saataisi kokonaisuudessaan katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Taloussuunnitelman realistisuus kytkeytyy kiinteästi toimintaa uudistaviin ja kustannussäästöjä tavoittelevien toimien onnistumiseen.

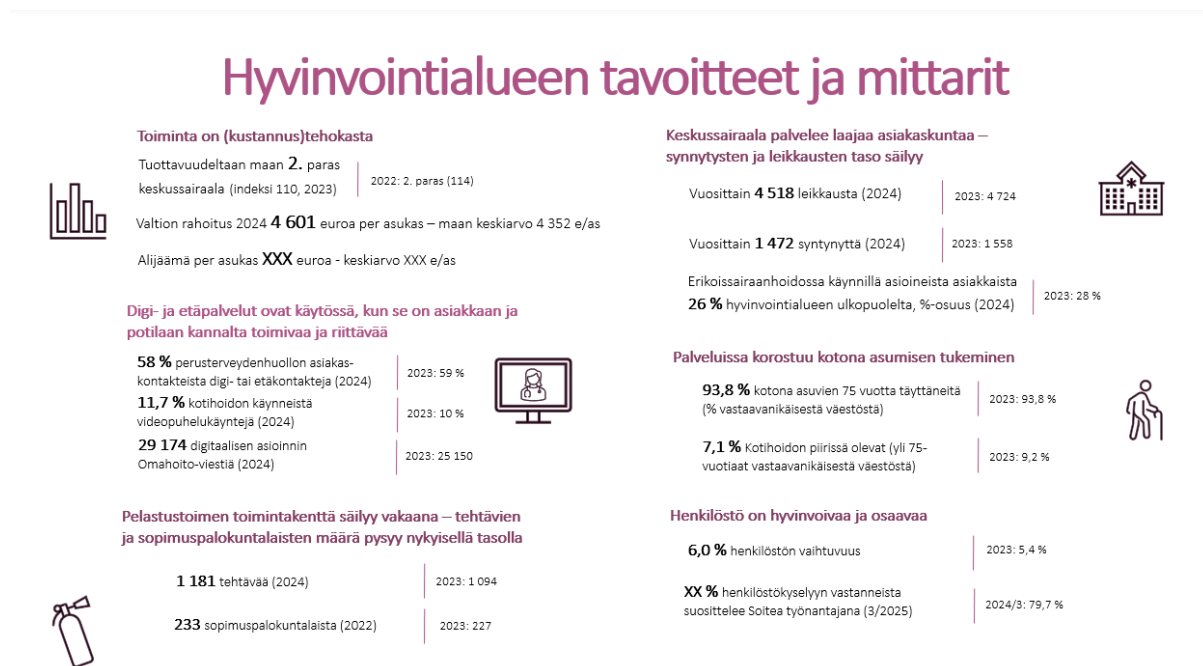
7. Talousarvion toteutuminen

Seuraavissa alaluissa kuvataan Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategisten ja suoritettavien toteuma sekä toimialueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuma. Sote-toimialueiden toiminnalliset tavoitteet on alun perin rakennettu 1–9/2024 voimassa olleelle organisaatiolle. Ne on ryhmitelty 10/2024 voimaan tulleen organisaation mukaisten toimialueiden osioihin seuraavasti.

- Terveyden ja sairaanhoidon palvelut => Sairaala- ja akuuttipalvelut
- Hoito ja hoiva ja Perheiden palvelut => Vammaisten ja ikääntyneiden palvelut
- Sotokeskusta (uusi toimialue 1.10.2024 lukien) koskevassa luvussa toiminnallisia tavoitteita ei ole, sillä Sotokeskukseen siirtyneet toiminnot sisältyivät 1–9/2024 kolmeen vanhan organisaation mukaiseen toimialueeseen.
- Konsernipalvelut
- Järjestämisen palvelut

Hyvinvointialueita koskevan ohjeistuksen mukaisesti valtion yleiskatteista rahoitusta ei ole kohdennettu toimialueille. Tämän takia toimialueiden tuloslaskelmat päättyvät ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen jälkeiseen toimintakate – riviin.

7.1 Strategiset tavoitteet ja suoritettavat

Taulukko: strategiset tavoitteet

Toimialue	Mittari	2023	2024
Sairaala- ja akuuttipalvelut	Toimialueen erikoissairaanhoidon käynnit	187 837	182 582
	Toimialueen erikoissairaanhoidon nettohoitopäivät	61 883	53 396
	Yhteispäivystyksen päivystyskäynnit	31 181	29 567
	Syntyneet	1 559	1 472
	Leikkaukset	4 719	4 509
	Yleislääketieteellisten osastojen nettohoitopäivät	30 515	28 070
	Kotisairaalan kotikäynnit (ei sis. lasten kotisairaala)	10 846	12 429
	Lastensairaalan viralliset käynnit (somaatiikka)	24 832	26 787
	Lastensairaalan nettohoitopäivät (somaatiikka)	3 430	3 137
	Psykiatrian osastojen nettohoitopäivät	16 875	14 317
Sote-keskus	Suun terveydenhuollon käynnit*	70 620	64 970
	Etä- ja digikontaktit perusterveydenhuollon vastaanottopalveluissa	132 743	139 425
	Äitiys- ja lastenneuvolan käynnit ja kotikäynnit	26 456	26 178
	Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, käynnit	35 873	39 317
	Lastensuojeluilmoitusten määrä (alle 18 v.)	3 281	3 339
	Kodin ulkopuolelle sijoitetut (päätos sijoituksesta tai huostaanotosta)	85	96
	Toimeentulotukeen liittyvät päätökset	2 560	2 181
	Perusterveydenhuollon vastaanottokäynnit*	97 241	102 728
Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	Toimialueen ympärivuorokautisten palveluiden nettohoitopäivät	305 825	305 185
	Toimialueen kaikki kotiin järjestettävät käynnit, puhelinkontaktit ja videopuhelukontaktit	342 268	336 275
	Kotiin vietävät palvelut, kotikäynnit	578 892	558 005
	Kotihoidon videopuhelukontaktit	49 731	58 846
	Vammaisten palvelutehtävän asiakkuudet	1 693	1 646
	Vammaispalveluiden hoitopäivät, oma tuotanto		
	Tuettu asuminen	10 %	9 %
	Palveluasuminen	34 %	35 %
	Tehostettu palveluasuminen	55 %	56 %
Pelastustoimi, varautuminen ja turvallisuus	Kaikki tehtävät	1 094	1 181
	, joista kiireellisiä tehtäviä	726	784
	Turvallisuusviestinnän kattavuus, %-osuus väestöstä	3,0 %	10 %
	Asiantuntijalausuntojen (rakennusluvut ja kaavalauseunnot) lukumäärä	n 300	n 400
	Valvontakäyntejä erityiskohteisiin	343/343	380/390
	Toimintavalmiusajan toteutuminen	96 %	

Taulukko: suoritettavoitteet

7.2 Sairaala- ja akuuttipalvelut

Vuonna 2024 toteutetussa organisaatiomuutoksessa haettiin vaikuttavuuden johtamisen perusideaa siitä, tehdäänkö oikeita asioita oikeassa paikassa ja oikeaan aikaan erikoissairaanhoidossa, miten akuutit liikkuvat palvelut saadaan yhteisen ohjauksen alle sekä kuinka johdamme muutoksen organisointia ja aikaansaamme vaikuttavaa toimintaa. Viisi keskeistä vaikuttavuuden johtamisen mekanismia, jotka uudelle toimialueellemme 1.10.2024 alkaen otettiin osaksi toimintaa, olivat strategian ja tavoitteiden tarkempi muotoilu, taloudellisten ja henkilöstö resurssien allokointi, vaikuttavuustiedon tuottaminen, päätöksenteon tietopohja ja tiedon hyödyntäminen. Muutoksessa tavoite oli lisätä horisontaalista integraatiota siten, että kustannusvaikuttavuutta haettiin palauttamalla perustason palveluja takaisin perusterveydenhuoltoon ja vähentämällä monikanavaisuutta. Palvelualueiksi uudistuksessa muotoutuivat akuuttipalvelut, medisiininen ja operatiivinen palvelualue sekä neurologia, kuntoutus ja diagnostiikka.

Erityisesti erikoissairaanhoidon kannalta vuosi 2024 haastoi monin eri tavoin hyvinvointialuettaamme. Suurimpana haasteena voitaneen pitää taloutta myynnin vähennyttyä 10 prosentilla (lähes -3,9 M€) ja palkkakulujen samanaikaisesti noustessa 3,5 prosenttia (+2,5 M€). Tilannetta tasapainotti asiakas- ja muiden palvelujen ostojen väheneminen 8 prosentilla (-1,8 M€), suurimpana lääkäripalvelujen ostojen suhteellinen väheneminen. Eniten myyntiä toimialueellamme oli lasten- ja nuorten somaattisten sairauksien palveluissa sekä naisten klinikalla.

Sairaalaverkkoselvityksen ilmestymisen jälkeen alkuvuodesta käytiin keskustelua synnytysten loppumisesta, joka haastoi erikoissairaanhoidon toimintaamme. Synnytyksiä Keski-Pohjanmaan keskussairaalassa oli kuitenkin vuonna 2024 1458. Tällä määrällä sairaalamme oli kolmanneksi suurin synnytyssairaala keskussairaaloista. Suurin myyntituottojen negatiivinen muutos koettiin nuorisopsykiatrian vuodeosaston hoitopäivissä (-47 %). Aikuisten somaattisen erikoissairaanhoidon hoitopäivät vähenivät vuoden 2024 aikana 9 prosenttia ja vastaavasti erikoissairaanhoidon vuodepaikkoja vähennettiin 15 vuodepaikkaa käsittäen hieman yli 10 prosenttia kaikista somaattisen erikoissairaanhoidon osastovuodepaikoista. Myös ensihoidon kenttätehtävissä nähtiin noin 10 prosentin lasku ja kenttäyksiköiden määrää tarkennettiin.

Tuloslaskelma, tuhatta €	Tot 1-12/2023	Tot 1-12/2024	Vrt %	Vrt €	Muutettu TA2024	Tot %
Myyntituotot	37 807,5	33 947,5	-10,2 %	-3 860,0	33 294,1	102,0 %
Maksutuotot	7 422,6	7 829,5	5,5 %	406,9	8 083,7	96,9 %
Tuet ja avustukset	1 502,2	2 149,6	43,1 %	647,3	2 104,9	102,1 %
Muut toimintatuotot	1 348,3	1 349,9	0,1 %	1,6	1 303,4	103,6 %
Ulkoiset tuotot	48 080,6	45 276,5	-5,8 %	-2 804,1	44 786,1	101,1 %
Sisäiset tuotot	14 353,0	14 175,5	-1,2 %	-177,6	15 643,5	90,6 %
Toimintatuotot yhteensä	62 433,7	59 452,0	-4,8 %	-2 981,7	60 429,6	98,4 %
Palkat ja palkkiot	-69 735,7	-72 192,4	3,5 %	-2 456,8	-72 342,5	99,8 %
Henkilöstösivukulut	-16 071,3	-15 698,0	-2,3 %	373,2	-16 093,8	97,5 %
Asiakaspalvelujen ostot	-28 174,2	-28 195,8	0,1 %	-21,7	-26 346,0	107,0 %
Muiden palv ostot	-22 611,9	-20 792,3	-8,0 %	1 819,5	-19 954,8	104,2 %
Aineet, tarv ja tavarat	-17 149,5	-16 269,2	-5,1 %	880,3	-17 989,1	90,4 %
Avustukset	-5,2	-5,7	10,7 %	-0,6	-10,6	54,0 %
Muut toimintakulut	-2 402,3	-2 399,2	-0,1 %	3,1	-2 539,3	94,5 %
Ulkoiset kulut	-156 150,0	-155 552,7	-0,4 %	597,2	-155 276,0	100,2 %
Sisäiset kulut	-47 388,4	-47 656,8	0,6 %	-268,3	-51 584,6	92,4 %
Toimintakulut yhteensä	-203 538,4	-203 209,5	-0,2 %	328,9	-206 860,6	98,2 %
Toimintakate	-141 104,7	-143 757,5	1,9 %	-2 652,8	-146 431,0	98,2 %

Taulukko: Sairaala- ja akuuttipalveluiden tuloslaskelma

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Viestintä- ja markkinointiohjelma vie eteenpäin näkyvyyttämme	Sosiaalisen median käyttö, eri ammattiryhmien tapahtumiin osallistuminen sekä oppilaitosmarkkinointi	Sosiaalisen median seuraajien määrä kasvaa	Viestinnän resurssien vuoksi sosiaalisen median julkaisumäärät laskivat hieman edellisvuodesta ja näin myös some-kanavien tavoitettavuusmäärät laskivat hieman. Kokonaisuutena tavoitettavuus edelleen hyvällä tasolla. Aktiivista osallistumista hoitotyön ja lääketieteen tapahtumiin sekä yleistapahtumiin.

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Vastaanottopalvelut	Etävastaanottoja saatavana kaikilla ammattiryhmillä Henkilöstön digiosaaminen paranee Hoitava viestintä Sähköisen ajanvarauksen mahdollistaminen Potilaiden oireiden omaseurannan ja kotimittausten parempi hyödyntäminen	Etävastaanottojen määrä lisääntyy +10 % Koulutuksen laadun ja määrän lisääntyminen Omahoitoviestien määrän kasvu 5 % Takaisinsoiton ajanvarausmahdollisuus käynnistynyt ja mahdollisuus varata etävastaanottoille aikoja sähköisesti Uusi keino mittausten siirtoon ammattilaisten tietoon digitalisaation avulla	
Somatiikka	Palvelujen digitalisointi poliklinikoilla Henkilöstön digiosaaminen paranee	Takaisinsoitot käytössä Digihoitopolkuja lisätään Etävastaanottoja käyttöön Koulutuksiin osallistuminen, digityöryhmät	Takaisinsoitot ovat käytössä poliklinikoilla. Digihoitopolkuja tehdään koko ajan lisää. Etävastaanotot eivät ole juuri kasvaneet, mutta lääkärin ja hoitajan etäpuhelut lisääntyneet. Palvelualueille on nimetty omat digimentorit auttamaan digiasioissa.
Päivystys- ja sairaanhoidolliset palvelut	Digiasioinnit hoidon tarpeen arvioinnissa	Digitalisten ensikontaktien lisääminen	Päivystysavun käyntityypit kasvaneet 12,45 % samoin kuin puheluiden määrä (26 336)
Neurologia ja kuntoutuspalvelut	Digityökalujen avulla panostetaan ennaltaehkäisevään hoitoon Asiakkaan tuottaman tiedon hyödyntäminen	Etäpalveluiden käyttästä Uusien digikanavien / digihoitopolkujen määrä Sähköiset esitietolomakkeet, toimintakyvyn itsearviointi	Etävastaanottojen määrä noin 6 %. Fysioterapia-Chat ja Kunto-nappi (matalan kynnyksen moniammatillinen kuntoutusneuvonta: lääkinnällinen, sosiaalinen, mielenterveys- ja päihde) käytössä Soiten nettisivuilla. Digihoitopolkuja neurologiassa epilepsiapotilaille, ei vielä täysin toimi Esitietolomakkeet kunt.tutk. ja fys. skannataan mediakeskukseen (sähköistys ei ole edennyt). Toimintakyvyn itsearviointi on käytössä kuntoutusohjauksessa sekä kuntoutustutkimuksen ja kipuvalmennuksen prosesseissa. (jälkimmäisessä käytetään myös vaikutuksen arvioinnissa)

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Suun terveydenhuolto	Etävastaanottojen lisäys Digiasioinnit hoidon tarpeen arvioinnissa	Neuvolaikäisten etätarkastusten määrä Suuskannerin käytön lisääminen Omaolon käyttöasteen nosto Virtuaalioskin käyttöasteen nosto Sähköisen ajanvarauksen lisääminen	
Vastaanottopalvelut	Asiantuntijahoitajama- lin vahvistaminen Nuorten lääkäreiden tuen parantaminen	Uusien asiantuntijahoitajien koulutus Yhtenäiset asiantuntijahoitajille hoitoon pääsyn kriteerit ja tuki työlle Henkilöstötyytyväisyys Kuinka monella erikoistuvalla lääkäriellä on henkilökohtainen ohjaaja	
Somatiikka	Esihenkilöiden jaksaminen Positiivisen työilmapiirin välittäminen Työhyvinvoinnista huolehtiminen	Esihenkilöiden vakanssit täytetty Henkilöstökyselyn tulos hyvä Sairaspoissaolot vähenevät Henkilöstön pysyvyys Poissaoloihin kyetään reagoimaan sijaisilla	Esihenkilövakanssit on pääsääntöisesti täytetty. Työhyvinvointikyselyn tulokset on käyty läpi yhdessä henkilöstön kanssa. Suurimmassa osassa tulokset olivat parantuneet. Sairaspoissaolot lisääntyneet verrattuna 2023 +4,3 % (16,3/htv). Sissijärjestelmä ja Sotender ovat helpottaneet sijaisten saamista.
Päivystys- ja sairaanhoidolliset palvelut	Työn kuormittavuus vähenee	Työtehtävät ja vastuut määritetään selkeästi	Ensihoitopalvelun tehtävämäärä laskenut noin 10 % , päivystyskäyntien määrä vähentynyt 4 %. Työtehtäviä määritelty selkeämmäksi

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Neurologia ja kuntoutuspalvelut	Ostopalvelun määrän oikea suhde omaan henkilökuntaan Keskitetty rekrytointi Henkilöstön jaksamista tuetaan	Työhyvinvointikyselyjen tulokset Henkilöstön vaihtuvuus Vakanssien täyttöaste Työhakemusten määrä Koulutusten määrä	Työhyvinvointikyselyn tulokset käyty yksiköissä läpi Joulukuussa 2024 koko palvelualueella täyttämättömiä vakansseja 6 kpl/121 kpl vakanssia (kuntoutuksessa noin 9,5 henkilötyöpanoksen vaje johtuen osa-aikaisuuksista). Koulutuspäivät laskivat kaikilla ammattiryhmillä vuonna 2024 Vuonna 2024 lääkäreillä km 1,4/pv koulutettu (vuonna 2023 2,5 pv), amk ja opistoaste 1,1 pv/koulutettu (2023 3,1 pv), perus- ja kouluaste 1,3 pv/koulutettu (2023 2 pv), yliopistokoulutettu muu terv.huollon henkilöstö 1,8 pv/koulutettu (2023 4,5 pv)
Suun terveydenhuolto	Henkilöstön hyvinvointiin panostaminen	Perehdytyskansiot Kannustimia tuotetaan työssä viihtymiseen	
Vastaanottopalvelut	Integraatiota lisätään muiden sote-toimijoiden kanssa Laboratorionäytteenotto	Verkosto vastaamaan tarvetta huomioiden integraatio Tasavertaiset palvelut kaikille	
Päivystys- ja sairaanhoidolliset palvelut	Oikea-aikainen ensihoitopalvelun asemaverkko Laboratoriopalveluiden palveluverkko optimoitu	Asemaverkko optimoitu palveluntuotannon näkökulmasta Palvelutason toteutumisen parantaminen Laboratoriopalveluja tarjotaan kustannustehokkaasti kaikille tarpeen mukaan	Ensihoitopalvelun asemaverkkoa optimoitu: Kannus, Veteli-Kaustinen, Kokkola. Ensihoidon palvelutason toteuma osittain parantunut muun taajaman osalta ja osittain heikentynyt ydintaajaman osalta
Neurologia ja kuntoutuspalvelut	Yhtenäinen toiminta tuottaa laatua ja vaikuttavuutta	Sotekeskus I keskittää kuntoutuksen palvelun Kokkolassa	Kuntoutus on ollut mukana sote-keskuksen toiminnan suunnittelussa tiiviisti. Sote-keskuksen käynnistyessä sinne yhdistyvät Kokkolan alueen peruspalveluiden kuntoutuspalvelut ml. myös alueellisen apuvälinekeskuksen

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Suun terveydenhuolto	Toimipisteiden tarkastelu tarpeen ja toimitilojen kunnon osalta	Toimipisteiden aukiolojen laajentaminen Sisäilmaongelmalliset työpisteet suljetaan	
Vastaanottopalvelut	Vastuutyöntekijämalli osaksi toimintaa paremmin Ryhmätoiminta / ryhmävastaanotot	Vastuutyöntekijöiden määrän kasvu COCI – indeksi T3 Potilasryhmien määrän kasvu	
Päivystys- ja sairaanhoidolliset palvelut	Sote-Tiken toimeenpano ja käyttöönotto Palvelurakenteen keventäminen	Liikkuvien palveluiden yhteinen ohjaus paranee Tilannekuvan välittäminen YTA-tasolla paranee Vähemmän hoitopäiviä ja osastoille palaavia potilaita	SOTE-tike avattu ja toiminta aloitettu. Tarvittavat rekrytoinnit tehty. Hanketyö sote-tiken osalta päättynyt. Tilannekuvan välittäminen YTA-tasolla otettu käyttöön. 27 häiriötilanneilmoitusta 3.6.2024 alkaen. Secapp-järjestelmällä käyttöönotetaan aktiivisempaa tilannekuvan välittämistä.
Somatiikka	Hoitoprosessien sujuvoittaminen Palvelurakenteen keventäminen	Hoitotakuu toteutuu Poliklinikoiden laajennetut aukioloajat Toimenpiteiden siirtoa polikliiniseksi Vähemmän hoitopäiviä ja osastoille palaavia potilaita	Hoitotakuu toteutunut lain mukaisesti palvelualueella, hoitopäiviä vähemmän mutta osastolle palaavien määrään ei saatu muutosta.
Neurologia ja kuntoutuspalvelut	Matalan kynnyksen liikkuvat palvelut asiantuntijahoitajien toimesta	Kotikäyntien määrä omana toimintana Käyntimäärät asiantuntijasairaanhoito ajilla	Oman toiminnan kuntoutuksen käynneistä (pl. lääkäreiden käynnit) kotikäyntejä oli 3 079 kpl, joka on noin 7,6 % kaikista käynneistä (40 867 kpl). V. 2023 kotikäyntejä omana oli 8 % (3 279 kpl) käynneistä (41 043 kpl) Ostopalveluna kotikäynnit (palveluseteli/maksusitoumus) laskeneet - 21,3 %. V. 2024 kotikäyntejä 7 765 kpl (v. 2023 9 851kpl) Asiantuntija sh-käynnit lisääntyneet v. 2024 +1,9 % (kuntoutus ja neurologia), käyntejä v. 2024 oli 8 878 kpl.

Taulukko: Terveyden ja sairaanhoidon ja 1.10.2024 lukien Sairaala- ja akuuttipalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteuma

7.3 Sotokeskus

Sote-keskuksen toimialue aloitti toimintansa lokakuun alussa uuden organisaatorakenteen aloittaessa toiminnan. Sote-keskuksen toimialue muodostuu kymmenestä toimintayksiköstä ja toiminnan painopiste on peruspalveluissa mukaan lukien psykiatrian erikoissairaanhoidon avopalvelut. Sote-keskuksen ensisijainen tavoite on tuottaa alueen asukkaille laadukkaita sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja ja vahvistaa integraation toteutumista. Toimialueen rakennetta kevennettiin poistamalla palvelualueet ja integraation edistämiseksi perustettiin sosiaalihuollon sekä terveydenhuollon integraatiopäälliköiden virat. Viime vuoden toiminta painottui organisaatorakenteen valmisteluun sekä tiukkaan talouden tasapainottamiseen.

Perusterveydenhuollon vastaanottopalveluissa lääkäripalveluiden oston kustannukset pysyivät samalla tasolla, mutta hoitoon pääsyssä oli etenkin syksystä haasteita. T3 ollut keskimäärin 42, joka kertoo, ettei aikoja lääkäreille ole ollut annettavana. Digipalveluiden määrä kasvoi ja sähköisten etävastaanottojen määrä lisääntyi 14,3 % ja sähköistenviestin määrä nousi jopa 188 %. Sairaanhoidaja CHAT otettiin käyttöön ohjaamaan hoidon tarpeen arviointia yhä vahvemmin kohti digitaalisia palveluja sekä vahvistamaan hoitoon pääsyä. Alkuvuodesta vastuuhoidajien ja -lääkärien määrä kasvoi, mutta kesän jälkeen kasvu loppui. Tämä näkyi myös COCI-indeksissä, joka jäi hieman edellistä vuotta alemmaksi sairaanhoidajien osalta (lääkärit: 0.356 -> 0.362, sairaanhoidajat: 0.166 -> 0.160).

Suun terveydenhuollossa kiireettömän hoidon saatavuus pysyi kolmen kuukauden hoitotakuun sisällä. Talousarvio alitettiin ja vuokrahammaslääkärityövoiman käyttö väheni. Takaisinsoittojärjestelmä otettiin käyttöön ja digitaalisia palveluita saatiin lisättyä hyvin.

Neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa neuvolakäynnit ja koulu- sekä opiskeluterveydenhuollon käynnit lisääntyivät (2024: 28 242 -> 2023: 26 238). Digihoitopolku otettiin käyttöön ja sähköinen ajanvaraus todettiin toimivaksi. Työntekijätilanne oli hyvä ja sijaisia oli saatavilla.

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden integraatio käynnistyi huhtikuussa. Hoitoon pääsyä kehitettiin ottamalla käyttöön terapianavigaattori, joka auttaa arvioimaan hoidon tarvetta sähköisesti. Matalan kynnyksen palveluita kehitettiin edelleen ja uutena yhteydenottokanavana otettiin käyttöön mielenterveys-chat. Myöhemmin palvelu laajentui päihdepotilaille. Lasten ja nuorten psykiatrian erikoissairaanhoidossa avohoidon toiminta oli vilkasta ja monipuolista. Jalkautuva toiminta tuki perustasoa.

Mielenterveystyön sosiaalipalvelujen sosiaalisen kuntoutuksen henkilöstöresursseja lisättiin, mikä mahdollisti ostopalvelujen tehokkaan vähentämisen. Tällä hetkellä kaikki sosiaalisen kuntoutuksen kotiin vietävien palvelujen sekä tehostetun kotikuntoutuksen ostopalvelujen asiakkaat on siirretty omien palvelujen piiriin. Muilta hyvinvointialueilta on siirtynyt Soiten mielenterveyskuntoutujien asumispalveluihin 6 asiakasta, maahanmuuttovirastolta yksi asiakas. IPS toiminta jatkettiin hankkeen jälkeen Soiten omana toimintana. Riippuvuustyön sosiaalipalvelujen tiimi sekä päiväkeskus aloitti toimintansa palvelualueen integraation myötä huhtikuun alussa. Matalan kynnyksen ryhmätoimintoja on käynnissä kolme ja vertaisohjaajat ovat olleet mukana vetämässä näitä toimintoja.

Riippuvuustyön asiakkaiden ostopalvelurakenne on muuttunut vuoden aikana. Esperin Ventusranta muuttanut päihdehuollon laitostuntoutusta tuottavasta yksiköstä ympärivuorokautista palveluasumista tuottavaksi yksiköksi keväällä. Esperin Järviuuli lopetti toimintansa loppuvuonna.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Aikuissosiaalityön tukea annettiin vuoden aikana yhteensä 1337 (1551) asiakkaalle. Kaikista asiakastapahtumista 38 % tapahtui puhelimitse, tekstiviestitse tai etänä. Harkinnanvaraisen toimeentulotuen menot laskivat noin 10 %. Aikuissosiaalityössä vastaanotettavissa sosiaalihuoltolain mukaisissa yhteydenotoissa ja ilmoituksissa lisääntyivät asumiseen liittyvät huolet, kuten asunnottomuus, asumisolot, asumistaidot, kohtuuhintaisten asuntojen löytäminen ja vuokrat. Kelan etuuksien kiristyminen alkoi näkymään loppuvuoden aikana asiakastyössä. Mielenterveyteen liittyvät haasteet näkyivät edelleen vahvasti asiakastyössä ja yhteistyön tarve terveydenhuollon kanssa. Sosiaalisen luototukseen liittyviä yhteydenottoja tuli vuoden aikana 56 (52) kappaletta. Sosiaalisesta luototusta myönnettiin kahdeksalle henkilölle.

Työttömien palveluiden yhteistyö TE-palveluiden kanssa TYP- ja aktivointityössä väheni vuoden lopulla kuntakokeilun muuton ja työllisyysalueen käynnistämiseen liittyvän valmistelun takia. Yhteistyötä tehtiin vuoden aikana TYP-työssä 508 (456) ja aktivointityössä 496 (536) asiakkaan kanssa. Työttömien terveystarkastuksiin otettiin käyttöön myös sähköinen ajanvaraus. Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisen kriteerejä palveluntuottajien paikoissa tarkennettiin. Tavoitteena oli ohjata asiakkaat ensisijaisesti edullisimpiin tai kustannuksettomiin työtoimintapaikkoihin yhdistyksille, kunnille ja Soiten yksiköihin. Palveluntuottajilla olevien asiakkaiden määrä kuitenkin lisääntyi vuoden aikana noin 40 asiakkaalla asiakkaiden heikon työ- ja toimintakyvyn takia. Työtoimintapäivät kuitenkin vähentyivät palveluntuottajilla tarkennettujen kriteereiden myötä. Syksyllä käynnistettiin omana toimintana Terveystien tiloissa kuntouttavan työtoiminnan ryhmä, jossa osallistujia oli mukana 11. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistui vuoden aikana 356 asiakasta ja työtoimintapäiviä kertyi yhteensä 22 960. Vuoden lopussa päättyivät RRF-hankkeessa jatkuneet talousneuvonnan ja -ohjauksen kehittäminen sekä työttömien tuen mallin ja työkykyverkoston toiminnan kehittäminen. Jokaisesta hankekokonaisuudesta valmistui juurrutettu toimintamalli.

Kohtaamispaikka Koivutuvan toiminta jatkui aktiivisesti. Yhteistyötä järjestöjen kanssa pyrittiin lisäämään. Koivutuvalla oli arkipäivisin kävijöitä yhteensä 5744 ja iltaisin ja viikonloppuisin 3869. Oleskeluluvan ja kuntaoikeuden saaneita asiakkaita alueella oli noin 420 ja heistä suurin osa Kokkolassa. Kokkolaan perustettiin yksin tulleiden alaikäisten maahanmuuttajien ryhmäkotitoiminta.

Lastensuojelussa perhesosiaalityössä laadittiin ja otettiin käyttöön palvelukriteerit, joiden tarkoituksena oli saada ostopalveluita vähenemään. Sujuvat palvelut läpimurto valmennuksessa työstettiin ohjautumisen perusteet, joiden perusteella asiakkaat entistä paremmin ohjautuvat palvelutarpeen arvioinnin jälkeen oikeaan palveluun tai palvelun tarvetta ei synny. Lastensuojelussa kehitettiin vanhemmuustyöskentelyä, jolloin kaksi sosiaaliohjaajaa työskentelee tiiviisti perheen vanhempien kanssa. Toimenpiteistä huolimatta ostopalveluiden talousarvio ylitettiin perhesosiaalityössä sekä lastensuojelussa.

Lastensuojelun henkilöstö vaje oli ajoittain vuotta haasteellinen. Perhesosiaalityöhön ei saatu vuodelle 2024 kahta sosiaalityöntekijän uutta vakanssia kuten toimintasuunnitelmaan kirjattiin. Marraskuussa Kokkolassa aloitti yhdenmukaisesti lastensuojelutyötä tekevä pilotti tiimi Isokylän alueella yhteisövaikuttavuuden periaattein. Sosiaalityöntekijä-sosiaaliohjaaja työnjakoa kehitettiin lastensuojelussa. Matalan kynnyksen perheohjausta vahvistettiin yhdellä työntekijällä. Pitkien välimatkojen vuoksi esimerkiksi lastensuojelussa on käytetty jo pitkään etätapaamisia lasten kanssa.

Perheneuvonnassa moniammatillinen työskentely on saanut vahvistusta kahden uuden psykologin aloitettua perheneuvonnassa. Palveluohjaus ja matalan kynnyksen perheohjaus vakinaistui pilotin

jälkeen. Perheoikeudellisissa palveluissa olosuhdeselvitykset lisääntyivät, mikä vei muulta asiakastyöltä resursseja. Uudet erot vaatisivat vielä enemmän paneutumista asiakkaiden monimutkaisiin tilanteisiin sekä työskentelyä yhteistyötahojen kanssa. Uuden eron digipolku käynnistyi pilottina.

Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut pyrittiin toteuttamaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti, painottaen ennaltaehkäisevää, yhteisöllistä ja monialaista työskentelyä. Rekrytointihaasteiden takia osa koulupsykologivakansseista oli täyttämättä ja palveluja jouduttiin hankkimaan ostopalveluna, mikä oli kuitenkin riittämätöntä palvelujen toteutumiseksi laadukkaasti ja tasavertaisesti eri puolilla hyvinvointialuetta. Toiminnassa hyödynnettiin erilaisia etämahdollisuuksia.

Psykologivakansseista oli täyttämättä vuoden aikana vaihtelevasti 7–9. Vajetta paikattiin ostopalveluilla ja lisääntyneet kustannukset pystyttiin kattamaan säästyneillä palkkakustannuksilla. Syyskaudella valmisteltiin ja toteutettiin dynaaminen hankintakilpailutus vuosille 2025–2026. Vuoden 2024 aikana saatiin rekrytoitua kaksi psykologia, mikä loppuvuodesta näkyi vähentyneenä ostopalvelutarpeena. Jalkautuvaa työtä sekä etäkontaktein tehtävää asiakastyötä tehtiin soveltuvien osin ja etäkontaktien tilastoitu määrä oli n. 15 % kaikista virallisista käynneistä. Todennäköisesti etäkontaktien tilastoinnissa on vielä ollut puutteita ja etäkontaktien määrä on tilastoitua suurempi.

iParkin ja Villan perhekeskuksen toimitilat irtisanottiin ja toimijat siirtyivät Terveystie 1 tiloihin. Toholammilla ja Perhossa aikuissosiaalityön työtilat siirtyivät kunnanvirastoilta terveysasemille. Halsuan kunnanvirastolta irtisanottiin työtila vähentyneen tarpeen takia.

Tuloslaskelma, tuhatta €	Tot 1-12/2023	Tot 1-12/2024	Vrt %	Vrt €	Muutettu ta 2024	Tot %
Myyntituotot	1 712,0	2 105,1	23,0 %	393,1	1 467,3	143,5 %
Maksutuotot	2 905,2	2 888,6	-0,6 %	-16,6	3 254,7	88,8 %
Tuet ja avustukset	7 247,8	3 619,9	-50,1 %	-3 627,9	3 892,4	93,0 %
Muut toimintatuotot	281,2	213,5	-24,1 %	-67,7	153,8	138,8 %
Ulkoiset tuotot	12 146,3	8 827,1	-27,3 %	-3 319,2	8 768,2	100,7 %
Sisäiset tuotot	7 159,5	4 969,6	-30,6 %	-2 189,9	8 001,1	62,1 %
Toimintatuotot yhteensä	19 305,8	13 796,8	-28,5 %	-5 509,0	16 769,3	82,3 %
Palkat ja palkkiot	-30 052,8	-29 387,0	-2,2 %	665,8	-30 663,4	95,8 %
Henkilöstösivukulut	-7 186,3	-6 701,1	-6,8 %	485,1	-6 808,3	98,4 %
Asiakaspalvelujen ostot	-11 182,0	-12 090,2	8,1 %	-908,2	-10 231,9	118,2 %
Muiden palv ostot	-12 244,6	-9 726,7	-20,6 %	2 517,9	-9 824,1	99,0 %
Aineet, tarv ja tavarat	-5 916,3	-5 615,3	-5,1 %	301,0	-6 236,2	90,0 %
Avustukset	-719,3	-649,0	-9,8 %	70,3	-856,0	75,8 %
Muut toimintakulut	-3 248,2	-2 923,6	-10,0 %	324,5	-2 953,7	99,0 %
Ulkoiset kulut	-70 549,5	-67 093,0	-4,9 %	3 456,5	-67 573,6	99,3 %
Sisäiset kulut	-11 140,9	-9 821,2	-11,8 %	1 319,7	-11 602,6	84,6 %
Toimintakulut yhteensä	-81 690,4	-76 914,2	-5,8 %	4 776,2	-79 176,2	97,1 %
Toimintakate	-62 384,6	-63 117,4	1,2 %	-732,8	-62 406,9	101,1 %

Taulukko: Sotokeskuksen tuloslaskelma

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Viestintä- ja markkinointiohjelma vie eteenpäin näkyvyytämme	Hyödynnetään Soiten markkinointikanavia ja osallistutaan tilaisuuksiin Positiivisen viestinnän lisäys Uratarinat, hyödyntäminen	Näkyvyys ja tunnettavuus lisääntyy	Osallistuttu erilaisiin tapahtumiin mahdollisuuksien mukaan. Yksittäisiä uratarinoita on tuotu esille.
Ihminen digin keskiössä – digiohjelma sujuvoittaa palveluketjuja ja sisäistä toimintaa	Digisuunnitelman laatiminen, pilotointi ja käyttöönotto jokaisella palvelualueella. Suunnitteilla digikioskitoimintaa, sähköiset lomakkeet, etäkäynnit, valmennuspalvelut, konsultaatiot	Etänä 60 % asiakaskontakteista ml. puhelinkontaktit Asiakaskontaktien muoto (etä/läsnä) dokumentoidaan ja tavoitetta seurataan osavuosikatsauksissa	Digisuunnitelmat yksiköille on laadittu. Tavoitteeseen ei päästy, mutta digikontaktit lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna hieman. Digipalvelupisteitä avattiin mm. Koivutuvalle.
	APU-napin ja Chat-palvelun laajentaminen eri palveluille/ikäryhmille Tekoäly osaksi toimintaa, esim. psykoterapia-arviot, terapianavigaattorin käyttö ja digihoitopolkujen hyödyntäminen	Mahdollisesta helppo yhteydenottokanava Tarkastellaan tilastoja ja raportoidaan osavuosikatsauksessa	Aikuispsykiatrialla käytössä terapianavigaattori.
	Asiakastyöhön intensiivisyyttä etäkontaktilla Ryhmätoimintaa etänä Asiakasvalmennusta ja perheiden tapaamisia	Pyydetään palautetta asiakkailta ja työntekijöiltä Mahdollisesta tasavertaisesta palvelusta koko hyvinvointialueella etäpalveluita hyödyntäen	Aikuissosiaalityön kaikista asiakastapahtumista 38 %:a toteutui puhelimitse, tekstiviestitse ja etänä. Mielenterveys ja riippuvuuspalveluiden sosiaalipalveluissa digitaalisten asiakaskontaktien tilastointi erillisenä tehtynä asiakastyönä mahdollistettu. Digikontaktit sosiaalipalveluiden mtt ja riippuvuuspalveluissa vähäiset yht.37 (ei sisällä puheluita). Prosentuaalista lukua kaikista käynneistä ei vielä saa.

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

	Sähköisen perhekeskuksen, Omaperheen, hyödyntäminen, tietoisuuden lisääminen, kaikki tarvittava tieto löytyy lapsille, nuorille ja perheille Nuorille Helpperi käyttöön	Perheet löytävät kaiken tarpeellisen tiedon nopeasti ja helposti yhdestä paikasta Matalan kynnyksen ohjaus ja neuvonta toteutuu Omaperheen kautta	Helpperi otettu käyttöön. Sähköistä perhekeskusta ei vielä tunneta riittävän hyvin. Tämä tiedostettu ja kiinnitetään enemmän huomiota viestintään.
	Arvioidaan käytössä olevat neuvolapalveluiden yhteydenottokanavat ja tehdään tarvittavat toimenpiteet yhteydenottojen sujuvoittamiseksi		Digitaalisten yhteydenottokanavien käyttäjien määrät lisääntyneet.
Henkilöstön riittävyys – henkilöstö-ohjelman toimenpiteet käytäntöön	Henkilöstöohjelman mukaiset toimet Työnjako mm. sosiaalityöntekijä-sosiaaliohjaaja Tehtäväkuvien laatiminen Muutosvalmennuksen kautta tuetaan tiimejä itseohjautuvuuteen	Vaikutusta työntekijöiden työhyvinvointiin ja tyytyväisyyteen Itseohjautuvuudella lisätään mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhön	Perhesosiaalityössä ja lastensuojelussa toteutettiin sosiaalityöntekijä-sosiaaliohjaaja tehtäväkuvan päivitys, jossa myös työnjaollinen näkökulma. Muutosvalmennuksia toteutettu yksiköiden tarpeen mukaisesti.
	Kiinnitetään erityisesti huomiota perehdytykseen - laaditaan tarvittaessa toimintakortit ja videot, hyödynnetään Soiten yleistä perehdytystä	Uuden työntekijän perehdytys paranee ja henkilöstön tyytyväisyys lisääntyy, työyksikössä selkeät vastuut ja valmiit materiaalit perehdytystä varten	Aikuisten sosiaalipalveluissa päivitettiin ja laadittiin puuttuvat toimintakortit Perehdytykseen kiinnitetty erityistä huomiota
Toimipaikka-verkosto vastaamaan alueellista palvelutarvettamme	Tarkastellaan tyhjillään tai vähäisellä käytöllä olevat tilat. Vajaakäytöllä olevien tilojen irtisanominen.	Vuokrakulujen säästö ja toiminnan keskittäminen Mahdollisesta yksintyöskenteleville tiimin tuki	Kokkolassa sosiaalihuollon toimijoita muutti Terveystie 1:een ja Villan perhekeskuksen tilat Kartanotiellä ja iParkin tilat Vaasantiellä irtisanottiin. Jokilaaksoissa siirrettiin toimintoja kunnan tiloista Soiten omiin tiloihin.
Uudet tavat tuottaa	Nuorten matalan kynnyksen palveluiden	Mahdollisesta helppo ja nopea ohjaus ja palvelu nuorille	Työnalla ja muutokset käynnistyneet 2024

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

palvelut ja saavuttaa väestö	mielenterveys- ja päihdepalveluiden vahvistamista, aktiivista viestintää olemassa olevista palveluista selvitetään mm. Walk-in tyyppistä toimintaa otetaan nuoret mukaan kehittämistyöhön Arvioidaan alaikäisten päihdepalveluiden sijainti toimialueella. Palveluun ja hoitoon ohjaus-mallinnetaan	Mittareina käyntien määrät-pyydetään palautetta nuorilta	loppupuolella ja jatkuu vuoden 2025 aikana.
	Monialainen palvelutarpeen arviointi Pyydetään muita toimijoita työpariksi ja lähdetään mukaan monialaiseen työskentelyyn Järjestetään työntekijöille mahdollisuus tutustua ja perehtyä toisten yksiköiden toimintaan: yhteistyön ja ymmärryksen lisääminen, mahdollisesti resurssien joustava hyödyntäminen Yhteisövaikuttavuuden ja systeemisyyden toteutuminen	Tilastotiimin kanssa määritellään raportointityökalu, jolla voidaan seurata toimintaa Yhteistyö paranee, moniammatillinen pta-työ lisääntyy, yhdessä jalkautuminen asiakkaan luokse lisääntyy	Monitoimijaista palvelutarpeen arviointia on toteutettu yhä enemmän. Toki vaatii edelleen asian ylläpitämistä ja muistuttamista. "tehty asiakastyö" merkintä otettu käyttöön. Kokkolassa alkoi Pilottina yhdetty lastensuojelutyön tiimi Isokylän alueella. Arkitiimit, joissa moniammatillinen edustaja ryhmä Kannus, Toholampi-Lestijärvi yhteinen, Veteli, Kaustinen, Perho yksi kerta.
	Huomioidaan aikuisten palveluissa asiakkaan/potilaan alaikäiset lapset Lasten palveluissa huomioidaan huoltajat ja heidän tuen tarve		Toteutunut osittain esim. Työntekijät käyneet Lapset puheeksi koulutuksia ja menetelmää käytetään jonkin verran. Lapset huomioidaan palveluissa myös muutenkin kuin Lapset puheeksi menetelmää käyttäen. Edelleen vaatia työstöä ja tämä huomioitu palvelujen kehittämisessä.
	Lisätään ilta- ja viikonloppuvastaanotto ja vastaamaan palveluntarvetta	Käyntien määrät Asiakaspalautteet	Aikuissosiaalityössä laajennettiin ajanvarauksettoman

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

	(neuvolat, lasten erityispalvelut) Hyödynnetään omaa henkilöstöresurssia mahdollistamalla palvelua virka-ajan ulkopuolella esim. lapsiperheiden kotipalvelussa, perhetyössä ja sosiaaliohjauksessa Sosiaalineuvonnan aukioloaikoja laajennetaan Perheluurin ja Lastenpäivystyksen yhteistyön arvioiminen ja kehittäminen	Säästöjä ostopalveluista 500 000 € Laadukkaat palvelut omana tuotantona	sosiaaliohjauksen aukioloaikoja. Lapsiperheiden kotipalvelua tarvittaessa järjestetty omana toimintana ilta-aikaan. Tehostetun perhetyön koko tiimi alkoi tehdä asiakkaiden tarpeiden pohjalta iltaisin ja viikonloppuisin töitä perheiden tarpeiden mukaisesti, ei päivystystä. Perheohjauksen tiimi tehnyt myös töitä tarvittaessa klo 18 saakka. Jokilaaksoissa ostettu perheohjausta, koska heillä ei omat resurssit riitä palvelun toteuttamiseen. Sosiaaliohjaajat ovat tehneet myös joustavasti töitä tarpeen mukaan, mutta eivät tee vuorotöitä vielä. Perheluurin ja lastenpäivystyksen yhteistyötä arviointiin, mutta kehittämistyö ei edennyt suunnitellun aikataulun mukaisesti. Kehittäminen käynnistyi uudelleen 11/2024.
	Vertaisohjaajien ja kokemusasiantuntijoiden aktiivisempi käyttö ja hyödyntäminen asiakastyössä ja kehittämisessä	Osallisuuden toteutuminen palveluiden kehittämisessä ja toteuttamisessa	Mielenterveys ja riippuvuuspalveluiden sosiaalipalveluissa koulutettu 6 vertaisohjaajaa, jotka olleet mukana ryhmätoimintojen apuvetäjinä. Lisäksi kolme kokemusasiantuntijaa ollut mukana kehittämässä päiväkeskuksen toimintaa sekä vierailleet säännöllisesti päiväkeskuksessa.
	Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vahvempaa	Vahvistetaan matalan kynnyksen toimintaa ja kotiinpäin vietävää hoitoa Osastojaksojen tarve vähenee	Integraatio toteutunut 4/2024 alkaen.

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

	integraatiota. Resurssien siirtämistä matalan kynnyksen toimintaan, mm. päihdeasiakkaiden päiväkeskustoimintaan, psykiatrian avohoitoon Vähennetään 5 osastopaikkaa mielenterveys- ja päihdepalveluista	Säästö 261 000 €	Integraatio todettu hyväksi.
	Vieroitushoidon siirtäminen psykiatrian osastolle, tavoitellaan 6 paikkaa	Integraation toteutuminen, resurssien järkevä hyödyntäminen Mahdollistaa ulkoisen myynnin	Toteutunut suunnitellusti.
Monituottaja- mallin strategiset valinnat sisäisissä ja ulkoisissa palveluissa	Sosiaalista kuntoutusta (kotikuntoutus) omaksi toiminnaksi Miekussa Uusi sosiaaliohjaajan vakanssi vuodelle 2024: vähennetään kotikuntoutuksen ostopalveluja	Käyntien ja asiakasmäärien seuraaminen Ostopalveluiden osuuden väheneminen suunnitelmien mukaisesti, tavoitellaan 108 000 € säästöä/v	Toteutunut. Yksikköön siirrettiin 2 henkilöstöresurssia lähihoitaja ja sosiaaliohjaaja oman toiminnan tehostamiseksi. Näillä toimilla ylitettiin tavoiteltu säästötavoite, huomioiden siirtyneet palkkakustannukset.
Varautumisen ja riskien- hallinnan kehittämis- toimet ja suorituskyvyn määrittely	Omavalvontasuunni- telmien päivittäminen	Valvontaan liittyvät velvoitteet toteutuvat	Lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalveluissa, opiskeluhollossa, psykologipalveluissa, aikuissosiaalityössä, kotoutumispalveluissa, Koivutuvalla ja mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa päivitettiin omavalvontasuunnitel- mat ja tehtiin riskien arvioinnit. Terveystenhuollon yksiköissä otettiin käyttöön omavalvontasuunnitel- mat uutena toimintona loppuvuodesta 2024. Valvontakäyntejä toteutettiin yksittäisiin yksikköihin omavalvontaohjelman mukaisesti.

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Vastuullisuus ohjelma näkyy valinnois-samme	Sitoudutaan ja toimitaan Soiten vastuullisuusohjelman mukaisesti. Tehdään vastuullisia, eettisesti ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä	Vastuualueilla henkilökunnan tietoisuus talousarviosta ja sen seurannasta lisääntyy	Henkilöstön tietoisuutta taloudellisesta vastuullisuudesta lisätty eri menetelmin.
Edistämme ennaltaehkäiseviä ja turvallisuutta edistäviä toimia K-P:n toimijoiden yhteistyönä	Tavoitteena Järjestövarikon tapaisen toiminnan aloittaminen Keski-Pohjanmaalla.	Lapset, nuoret, ja perheet saavat apua ja tukea järjestöiltä ja seurakunnilta	Järjestövarikko ei toteutunut, mutta esim. seurakunta ja järjestön edustajia arkitiimeissä. Tapahtumissa myös mukana järjestön edustajia.
	Vahvistetaan varhaista perheohjausta henkilöstöresurssien siirrolla	Asiakasmäärien, käyntien ja lastensuojeluilmoitusten määrien seuranta Kerätään asiakaspalautetta	Kahdella olemassa olevalla resurssilla vahvistettiin perheohjausta eli hankkeen jälkeen jäi pysyväksi toiminnaksi. Lisäksi syksyllä siirrettiin kolmas työntekijä vahvistamaan matalan kynnyksen perheohjausta.
	Kahden sosiaalityöntekijän palkkaaminen perhesosiaalityöhön SHL:n mukaiseen asiakastyöhön	Vähennetään ostopalvelua 170 000 € Lastensuojeluilmoitusten määrien seuraaminen	Uusia sosiaalityöntekijän virkoja ei saatu vuodelle, joten ei voitu rekrytoida sosiaalityöntekijöitä.
	Kiikku-vauvaperhetyön lisääminen lasten kotisairaalaan, vähentää mm. lähetteitä Vauva-tiimiin sekä ESH-käyntejä	Lähetteiden määrän ja Kiikkuvauva-menettelmän käytön seuranta	Toteutunut suunnitellusti. Kiikku työ koetaan toimivaksi työkaluksi.
	Painotus psykiatrialla PTH:n puolelle avohoitoon. Siirretään osastolta henkilöstöresurssia matalan kynnyksen toimintaan	Osaston kuormituksen ja avohoidossa olevien määrän seuranta, hoitoon pääsyn seuranta	Toteutunut suunnitellusti.
	Perheohjaajan työskentely kouluympäristössä - pilotti	Palveluiden tarjoaminen lasten ja nuorten toimintaympäristössä	Toteutunut suunnitellusti.
Mahdollistamme kaksikieliset palvelut	Toimitaan sopimuksen, asiakkaiden ja potilaiden tarpeiden mukaisesti turvaten ruotsinkieliset palvelut	Palautteiden seuranta	Toteutunut suunnitellusti. Ruotsinkielisten palveluiden turvaaminen ajoittain haastavaa, kun

			ruotsinkielisiä osaajia niukasti saatavilla.
YTA-yhteishankkeella yhteistä kehittämistä	OT-keskustoiminta ja Barnahus -hanke, YTA-alueen yhteisen erityistason lastensuojeluyksikön selvittäminen	Kehitetään yhteisiä toimintamalleja, Osallistutaan koulutuksiin	Toteutunut suunnitellusti.
Vastaanotto - palvelut		Vastuutyöntekijöiden määrän kasvu COCI – indeksi T3 Potilasryhmien määrän kasvu Toimipisteiden aukiolojen laajentaminen	Liitetty osaksi palveluverkkomuutosta
Neuvola, koulu- ja opiskelu-terveydenhuolto		Neuvolaikäisten etätarkastusten määrä Sähköisen ajanvarauksen lisääminen	Toteutunut suunnitellusti. Digitaalisia palveluita lisätty, etätarkastukset otettu käyttöön. Sähköinen ajanvaraus otettu käyttöön.

Taulukko: Sotokeskuksen toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Taulukossa on Perheiden palvelut – ja Hoito ja hoiva – toimialueiden toiminnalliset tavoitteet soveltuvien osien. Valtaosa em. toimialueiden toiminnoista siirtyi 1.10.2024 lukien Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut – toimialueelle.

7.4 Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut

Uusi Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut toimialue aloitti toiminnan 1.10.2024. Toimintavuotta kokonaisuudessaan leimasi organisaatiouudistuksen valmistelu ja hyvinvointialueen huono taloudellinen tilanne. Toimialueelle sijoittuvat ikääntyneiden palvelut palveluohjausta ja tukipalveluita lukuun ottamatta sekä kaikki vammaisten palvelut. Toimialueen vastuulla oli kuitenkin vuoden loppuun asti myös entisen hoidon ja hoivan toimialueen avopalvelut ja asiakasohjaus palvelualueen toiminnat. Entisen Perheiden palvelut toimialueen palveluista uudelle toimialueelle sijoittuivat vammaisten asumispalvelut, päiväaikainen toiminta, vammaispalvelujen sosiaalityö ja kehityspoliklinikka. Uuden toimialueen valmistelu ja uuden palvelualuejaon tekeminen leimasi loppuvuoden toimintaa johtamisen ja esihenkilötyön osalta.

Uudelle toimialueelle muodostettiin kolme palvelualueutta; avopalvelut, kotiin vietävät palvelut ja palveluasuminen ja laitoshoido. läkkäiden ja vammaisten palvelut ja palvelupisteet sijoittuvat limittäin toimialueelle ja toiminnassa pyritään jatkuvasti hyödyntämään synergiaetuja ja samalla tyydyttämään molempien asiakasryhmien erityiset tarpeet. Toiminta saatiin alkuun vuoden lopulla ja syventäminen jäi tuleville vuosille.

Avopalvelut - palvelualue

Vammaispalveluissa avattiin syksyllä kaksi uutta ympärivuorokautisen palveluasumisen kehitysvammaisille suunnattua yksikköä toimintansa, Soiten omana toimintana aloitti Einontien yksikkö Kaustisella (15 paikkaa) ja Tukenan ylläpitämä Meritähti yksikkö Kokkolassa (15 paikkaa). Vammaisten asumispalveluissa ja päiväaikaisen toiminnan palveluissa käytännössä kaikki palveluyksiköt toimivat koko vuoden täysteholle eikä tyhjiä paikkoja juurikaan ollut.

Läheisyhteistyötä tiivistettiin ja lisättiin koko palvelualueella. Yhteistyötä Tukena säätiön kanssa jatkettiin ja yhteistyön kautta pystyttiin toteuttamaan laajemmin koulutus/ infotilaisuuksia Soite alueen asiakkaille ja heidän läheisilleen, Omille siiville-muutosvalmennus tilaisuudet. Osallistuttiin STM:n Vetoa ja pitoa- hankkeeseen.

Kotipolun toimintayksikkö aloitti lyhytaikaista huolenpitoa, valmennusta ja arviointia toteuttavana toimijana syksyllä. Lumikonkorttelin tilojen osalta selvitettiin erilaisia vaihtoehtoisia toimintamalleja. Tehtiin yhteistyötä tukiasuntojen vuokrauksen osalta Soiten muiden toimijoiden ja Kokkolan kaupungin kanssa. Maria-Katariinan osaamiskeskukselle suunniteltiin uutta toimintamallia ja osaamiskeskuksen palvelujen jalkautumista osaamiskeskuksen ulkopuolelle.

Vammaispalvelujen sosiaalityötä ja kehityspoliklinikkaa työllistivät uuden vammaispalvelulain koulutukset ja lainsäädännön voimaantuloon liittyvät valmistelut. Henkilökohtaisen avun Soiten oman toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen/ jalkauttamiseen liittyvät yhteistyökokoukset jatkuivat.

Avopalveluiden palvelualueen muodostaminen ja kokonaisvaltainen toiminnan suunnittelu loppuvuoden aikana vei paljon aikaa ja huomiota. Muodostettiin Ikääntyneiden ja vammaisten sosiaalityön toimintayksikkö. Samoin aloitti uutena yhdistetty Omais- ja perhehoidon sekä kuntouttavan päivätoiminnan toimintayksikkö. Siellä erityisenä haasteena korostui perhehoidon edelleen kehittäminen ja laajentaminen. Sosiaalityön yksikköön keskitettiin uuden toimialueen asumisen koordinaatio ja SAS-toiminta.

Kotiin vietävät palvelut - palvelualue

Avopalveluissa ja asiakasohjauksessa vuosi oli vilkas. Tukipalveluita saaneiden 75- vuotta täyttäneiden asiakkaiden määrä/ 1000 as. kasvoi 5,6 % vuoteen 2023 verrattuna. Perhehoidon asiakasmäärä nousi 87 asiakkaaseen (2023: 72). Määrä on kasvanut kiertävän perhehoidon asiakkuuksissa. Uusia perhekoteja ei perustettu. Omaishoidon peittävyys yli 75- vuotiailla oli 7,8 %. Sähköiset ikäihmisiä koskevat huoli-ilmoitukset lisääntyivät. Ilmoituksissa korostuivat mielenterveys- ja päihdeongelmat. Liikkumista tukevissa palveluissa oli voimakasta kulukasvua ja asiakasmäärien lisääntymistä. Kokkolaisia saatiin toisaalta ohjattua enemmän julkisen liikenteen piiriin. Pilke-ryhmät toimivat vilkkaasti, Kokkolassa asiakkaita oli jonossa. Kokkolan senioreiden terveystiete siirtyi väliaikaistiloihin keskussairaalaan. Etäpäivätoiminnan pilotti aloitettiin yhteistyössä kotihoidon kanssa marraskuussa. Vanhussosiaalityön tilanne oli erittäin haasteellinen niukkojen henkilöstöresurssien ja kasvavien asiakasmäärien vuoksi. Sosiaalityötä kuormittivat erityisesti kuntalaisten laaja-alainen velkaantuminen, asumisen haasteet sekä mielenterveys- ja päihdeongelmat. Kaatumisen ehkäisyn hanke päättyi vuoden loppuun mennessä.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Säännöllisen kotihoidon piirissä oli yli 75 vuotiaista vuoden lopussa laskentahetkellä 7,1 % (9,2 % 2023). Kotihoidon käyntimäärissä oli laskua, koska kesän sijaispulan aikana asiakkaita siirrettiin yksityiselle palveluntuottajalle. Kuvapuheluiden määrä (64 218 käyntiä) kasvoi reilut 16 % edelliseen vuoteen verrattuna (55196 käyntiä). Kotihoidon käynneistä tehtiin videovälitteisesti 11,7 % (10 % 2023). Lääkeautomaatteja oli käytössä 149 asiakkaalla (140). Kotona-sensoripaketit (11 kpl) otettiin käyttöön ja kotiin asennettujen sensoreiden keräämää tietoa hyödynnettiin palvelutarpeen selvittämisessä. Tekoäly Gillien otettiin käyttöön. Kotihoidon henkilöstöresurssin käyttöä tehostettiin mm. henkilöstön laajalla liikkumisella yli tiimi- ja aluerajojen. Kotihoidon saatavuudessa oli haasteita ja odotusaika palveluun kasvoi ajoittain.

Tehostetussa kotikuntoutumisen yksikössä otettiin kuntoutumisjaksolle 190 asiakasta (204/2023). Määrän lasku johtuu kesäajan sulusta. Kuntoutujia tuli eniten erikoissairaanhoidosta 109 (120/2023), ja iso määrä tuli myös yleislääketieteen osastoilta 52 (38/2023). Kuntoutusjakson jälkeen ilman palveluita pärjäsi 79 (98/2023) asiakasta, 49 (62/2023) oli kotihoidossa ja 8 (13/2023) oli sairaalassa, 7 laitoksessa ja 1 menehtynyt. 131 asiakkaan kokonais-Rai arvioissa 90 prosentilla palvelun tarve väheni jakson jälkeen ja 93 %:lla asiakkaan tilanne koheni jakson aikana.

Palveluasuminen ja laitoshoido - palvelualue

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen nettohoitopäivät lisääntyivät n. 10 000 päivällä. Tähän vaikutti Honkaharjun Ventus 2 jaksohoito-osaston muutos ympärivuorokautiseen palveluasumiseen (14 paikkaa), Hopijakummun muutos (kuusi paikkaa), pariskuntien sijoittaminen Tervakartanoon sekä Iltaruskon paikkamäärän lisäys. Toteutuneita jaksohoitojaksoja oli 1931 (1970/2023). Jaksohoitoyksiköissä käytettiin ajoittain ylipaikkoja, jotta päästiin yli kuormitustilanteista.

Hoidon saatavuus ympärivuorokautisessa palveluasumisessa parani ja jonotusajat lyhenivät. Jonotusaika SAS päätöksestä palveluun pääsemiseen oli keskimäärin 78,1 pv (107,9 pv 2023). Vireilletulosta laskettuna jonotusaika oli keskimäärin 114,5 vrk (151,6 pv 2023). Jonotusaikoja kasvatti se, että osa asiakkaista ei ottanut tarjottua paikkaa vastaan, vaan jäi odottamaan paikkaa tiettyyn yksikköön. SAS-prosessi (selvitä-arvioi-sijoita) nopeutui ja toiminta oli entistä tavoitteellisempaa. Sijoituksia ympärivuorokautiseen palveluasumiseen tehtiin 211 (123/2023). Koordinoivien hoitajien toiminta päättyi entisessä muodossa ja toiminta siirtyi Sote tilannekeskukseen. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen nettokuormitus yksiköissä oli 99,4 %.

Kannuksen ja Tunkkarin yleislääketieteen osastojen profiilin muutosta sosiaalihuoltolain mukaisiksi yksiköiksi suunniteltiin alkuvuodesta. Palvelurakenne- ja palveluverkkomuutokseen liittyvä päätöksenteko siirtyi kuitenkin joulukuulle. Kannuksen ja Tunkkarin osastot sekä kotikuntoutumisen tiimi olivat kuukauden kesäsulussa vuorotellen. Suluilla saatiin turvattua sijaisten/henkilöstön saatavuus jokilaaksoissa niin kotihoitoon kuin ympärivuorokautiseen palveluasumiseen.

Ikääntyneiden palvelujen peittävyys yli 75-vuotiaiden osalta on esitetty kootusti oheisessa taulukossa. Kotona asuvien osalta peittävyysluku 93,8 % lähestyy tavoitteeksi aikaisemmin asetettua 94 %, mutta jatkossa lienee tarpeen edelleen kehittää toimintaa ennaltaehkäisevään ja avopalvelujen suuntaan, kotihoidon lisäksi tulee yhteisöllistä asumista ja perhehoitoa lisätä. Eniten tavoitteista jäätin säännöllisen kotihoidon osalta, tämä johtuu siitä, ettei kotihoidon resurssija ole voitu taloudellisen tilanteen takia juurikaan lisätä.

Kunta	Yli 75-v 31.12.24 31.12.23	Kotona asuvat,ta voite 94 % (lh)	Omais- hoito, tavoite 6 % (kum. yli 75- vuotiaat)	Koti- hoito sään- nöllinen, tavoit e 13,5 % (lh)	Ypa, tavoite 6 % tai alle (lh)	Laitos, tavoite 0 % (lh)	Jakso hoito, tavoit e 1 % (lh)	Sairaala- hoidossa (PTH) lyhytaika ishoito, tavoite alle 1 % (lh)
Halsua	187 187	92 91,4	7,5 5,3	9,1 10,7	8,0 8,6	0 0	0,5 0	0,5 2,7
Kannus	671 642	93,1 93,5	9,7 8,9	8,4 12,3	6,7 6,5	0 % 0 %	1,2 1,1	0,9 1,1
Kaustinen	545 523	92,8 93,3	7,9 6,7	5,9 7,3	7,2 6,7	0 % 0 %	1,3 1,1	0,6 1,1
Kokkola	5756 5503	93,9 93,5	5,1 5,4	6,9 8,8	6,2 6,1	0 % 0 %	0,8 0,9	0,9 0,7
Lestijärvi	108 102	94,4 96,1	10,8 15,7	5,6 10,8	5,6 3,9	0 % 0 %	0,9 1,0	1,9 2,0
Perho	330 308	96,0 95,1	8,8 8,8	8,5 10,0	3,6 4,9	0 % 0 %	0,3 0	1,8 0,2
Toho- lampi	458 438	94,1 95,2	9,0 7,0	6,1 8,2	5,9 4,8	0 % 0 %	1 0,9	0 0,7
Veteli	462 443	93,0 93,0	7,1 7,4	8,7 10,6	6,9 7,0	0 % 0 %	0 0,5	1,0 0,7
Yhteensä	8517 8146	93,8 % 93,8 %	7,8 % 6,2 %	7,1 % 9,2 %	6,3 % 6,2 %	0 % 0 %	0,8 % 0,8 %	0,9 % 0,8 %

Taulukko: Palveluiden peittävyys ikääntyneiden palveluissa yli 75-vuotiaat kunnittain ja koko Soiten alue

Tuloslaskelma, tuhatta €	Tot 1-12/2023	Tot 1-12/2024	Vrt %	Vrt €	Muutettu ta 2024	Tot %
Myyntituotot	4 550,1	4 200,2	-7,7 %	-349,9	3 878,0	108,3 %
Maksutuotot	11 161,4	12 264,9	9,9 %	1 103,5	10 928,2	112,2 %
Tuet ja avustukset	504,3	266,9	-47,1 %	-237,5	74,5	358,2 %
Muut toimintatuotot	4 174,5	4 333,7	3,8 %	159,3	4 173,7	103,8 %
Ulkoiset tuotot	20 390,3	21 065,7	3,3 %	675,4	19 054,4	110,6 %
Sisäiset tuotot	1 117,0	953,4	-14,6 %	-163,5	1 568,3	60,8 %
Toimintatuotot yhteensä	21 507,3	22 019,1	2,4 %	511,8	20 622,7	106,8 %
Palkat ja palkkiot	-43 525,6	-45 698,5	5,0 %	-2 172,9	-44 789,7	102,0 %
Henkilöstösivukulut	-10 505,7	-10 370,1	-1,3 %	135,6	-10 066,2	103,0 %
Asiakaspalvelujen ostot	-28 931,4	-31 616,2	9,3 %	-2 684,8	-31 464,3	100,5 %
Muiden palv ostot	-9 664,6	-8 029,7	-16,9 %	1 634,9	-8 288,1	96,9 %
Aineet, tarv ja tavarat	-1 727,6	-1 485,2	-14,0 %	242,5	-2 140,9	69,4 %
Avustukset	-6 798,4	-6 848,8	0,7 %	-50,4	-7 117,3	96,2 %
Muut toimintakulut	-7 572,1	-7 860,8	3,8 %	-288,7	-7 917,2	99,3 %
Ulkoiset kulut	-108 725,6	-111 909,4	2,9 %	-3 183,8	-111 783,6	100,1 %
Sisäiset kulut	-20 479,8	-21 076,8	2,9 %	-597,0	-21 399,9	98,5 %
Toimintakulut yhteensä	-129 205,4	-132 986,1	2,9 %	-3 780,8	-133 183,5	99,9 %
Toimintakate	-107 698,1	-110 967,0	3,0 %	-3 269,0	-112 560,8	98,6 %

Taulukko: Ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden tuloslaskelma

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Viestintä- ja markkinointiohjelma vie eteenpäin näkyvyyttämme	Hyödynnetään olemassa olevia markkinointikanavia ja osallistutaan erilaisiin tilaisuuksiin Positiivisen viestinnän lisääminen Uratarinoiden hyödyntäminen	Näkyvyys ja tunnettavuus lisääntyy	Osallistuttu oppilaitosten rekrytointitilaisuuksiin, Soiten oman hoiva-avustajakoulutuksen markkinointi Toimi- ja palvelualueiden Instagram-tilejä päivitetään aktiivisesti, tapahtumista viestitään Uratarinat eivät toteutuneet
Ihminen digin keskiössä – digiohjelma sujuvoittaa palveluketjuja ja sisäistä toimintaa	Digisuunnitelman laatiminen, pilotointi ja käyttöönotto jokaisella palvelualueella. Suunnitteilla digikioskitoimintaa, sähköiset lomakkeet, etäkäynnit,	Etänä 60 % asiakaskontakteista ml. puhelinkontaktit Asiakaskontaktien muoto (etä/läsnä) dokumentoidaan ja	Digisuunnitelmat laadittu palvelualueittain Palvelualueille koulutettu digimentorit, prosessimallintajat

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

	valmennuspalvelut, konsultaatiot	tavoitetta seurataan osavuositarkastuksissa	käyneet menetelmäkoulutuksen Etälaitteita lisätty vammainen avohuollon ohjauksessa Etäkontaktien osuus (ikäntyneiden palveluohjaus, omaishoito 63 % puhelut). Omaishoidossa etävalmennus Sähköiset lomakkeet käytössä Senioreiden digihoitopolku valmistunut ja käyttöön otettu Etäpäivätoiminnan pilotti 11/2024-12/2024 Gillie tekoälysovellus käytössä koko kotihoitossa
	APU-napin ja Chat-palvelun laajentaminen eri palveluille/ikäryhmille Tekoäly osaksi toimintaa, esim. psykoterapia-arviot, terapianavigaattorin käyttö ja digihoitopolkujen hyödyntäminen	Mahdollisesta helppo yhteydenotto kanava Tarkastellaan tilastoja ja raportoidaan osavuositarkastuksessa	Digipolku laadittu Maria- Katariinan osaamiskeskukseen
	Asiakastyöhön intensiivisyyttä etäkontaktilla Ryhmätoimintaa etänä Asiakasvalmennusta ja perheiden tapaamisia	Pyydetään palautetta asiakkailta ja työntekijöiltä Mahdollisesta tasavertaisista palveluista koko hyvinvointialueella etäpalveluita hyödyntäen	Asiakas- ja läheisvalmennusta toteutettu yhteistyössä Tukena Säätiön kanssa Vertaistapaamisia Maria- Katariinan osaamiskeskuksessa Pilotoitu toiminnallisia etäryhmiä vammainenhuollossa
Henkilöstön riittävyys – henkilöstöohjelman toimenpiteet käytäntöön	Henkilöstöohjelman mukaiset toimet Työnjako mm. sosiaalisyöntekijä - sosiaaliohjaaja Tehtäväkuvien laatiminen	Vaikutusta työntekijöiden työhyvinvointiin ja tyytyväisyyteen	Työnjakoa sosiaalisyöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien välillä selkiytetty Tehtäväkuvia työstetty ja jatkuu

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

	Muutosvalmennuksen kautta tuetaan tiimejä itseohjautuvuuteen	Itseohjautuvuudella lisätään mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhön	Toimintayksiköt ovat vammaispalveluissa osallistuneet valmennukseen
	Kiinnitetään erityisesti huomiota perehdytykseen - laaditaan tarvittaessa toimintakortit ja videot, hyödynnetään Soiten yleistä perehdytystä	Uuden työntekijän perehdytys paranee ja henkilöstön tyytyväisyys lisääntyy, työyksikössä selkeät vastuut ja valmiit materiaalit perehdytystä varten	Perehdytysohjelmat päivitetty, sähköinen perehdytyksen arviointi käytössä.
Toimipaikkaverkosto vastaamaan alueellista palveluntarvetta	Tarkastellaan tyhjiillään tai vähäisellä käytöllä olevat tilat. Vajaakäytöllä olevien tilojen irtisanominen.	Vuokratulujen säästö ja toiminnan keskittäminen Mahdollisestaan yksintyöskenteleville tiimin tuki	Lumikonkorttelissa sovittu tilojen uusista käyttötarkoituksista
Uudet tavat tuottaa palvelut ja saavuttaa väestö	Monialainen palvelutarpeen arviointi. Pyydetään muita toimijoita työpariksi ja lähdetään mukaan monialaiseen työskentelyyn Järjestetään työntekijöille mahdollisuus tutustua ja perehtyä toisten yksiköiden toimintaan: yhteistyön ja ymmärryksen lisääminen, mahdollisesti resurssien joustava hyödyntäminen Yhteisövaikuttavuuden ja systeemisyiden toteutuminen	Tilastotiimin kanssa määritellään raportointityökalu, jolla voidaan seurata toimintaa Yhteistyö paranee, moniammatillinen pta-työ lisääntyy, yhdessä jalkautuminen asiakkaan luokse lisääntyy	Jalkautuvaa työtä lisätty Askel-yksiköstä muihin asumisyksikköihin ja asiakkaiden koteihin. Moniammatillista palvelutarvearviointia on vammaishuollossa pystytty lisäämään
	Vertaisohjaajien ja kokemusasiantuntijoiden aktiivisempi käyttö ja hyödyntäminen asiakastyössä ja kehittämisessä	Osallisuuden toteutuminen palveluiden kehittämisessä ja toteuttamisessa	Kehitysvammayhdistysten kanssa jatkettu Työrukkasen toimintaa
Soiten ja pelastuksen yhteistyön uudet muodot	Asumispalveluiden ja pelastustoimen yhteistyö Yhteisiä koulutuksia		
Varautumisen ja riskienhallinnan kehittämistoimet ja suorituskvyn määrittely	Omavalvontasuunnitelmien päivittäminen	Valvontaan liittyvät velvoitteet toteutuvat	Omavalvontasuunnitelmat päivitetty
Mahdollistamme kaksikieliset palvelut	Toimitaan sopimuksen, asiakkaiden ja potilaiden tarpeiden mukaisesti turvaten ruotsinkieliset palvelut	Palautteiden seuranta	Ruotsinkielisten palvelujen osalta edelleen joissakin palveluissa haasteita

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Uudet tavat tuottaa palvelut ja saavuttaa väestö	Etäpalveluiden käyttöönotto kaikissa soveltuvissa palveluissa	Etäkontaktien ja -asiakkaiden määrä 20 % kaikista avohuollon palveluista v. 2026 loppuun mennessä	Kotihoidon videopuhelut 11,6 % käynneistä, asiakasmäärä 241. Lääkeautomaateilla hoidettiin 140 504 kpl lääkkeenantokäyntiä. Etäkäyntien osuus käynneistä 35 %
	Sensoriteknologian hyödyntäminen kotona asumisen tukena	Sensoriteknologia käytössä v. 2024 loppuun mennessä	Toteutunut
Henkilöstön riittävyys – henkilöstöohjelman toimenpiteet käytäntöön	Perehdytykseen ja uuden työntekijän, esihenkilön tai opiskelijan vastaanottoon panostaminen	Työhyvinvointikyselyn suositteluindeksi min. 83 %	Asiakasohjaus ja avopalvelut 78,8 % Kotihoito 82 % Palveluasuminen ja laitoshoido 83,4 %
	Oppilaitosyhteistyön tekeminen toimialueen tarpeita vastaavasti. Alalta pitkään pois olleille "koulutuspaketti"	Toimialueen tarpeesta lähtevien koulutusryhmien määrä, kpl	1 Soiten oma hoiva-avustajaryhmä toteutunut
	Henkilöstörakenteen monipuolistaminen vastaamaan asiakkaiden tarpeita		Hoiva-avustajia lisätty palveluasumiseen
	Ympäri vuorokautisen lyhytaikaishoidon paikkojen arviointi henkilöstön riittävyyden näkökulmasta yhdessä terveyden ja sairaanhoidon toimialueen kanssa		Noin 20 paikkaa lisätty, muutettu ympärivuorokautiseksi jaksohoidosta, Ventus 2, Hopijakumpu Vammaisten palveluissa Kotipolku muutettu jaksohoitoyksiköksi syksyllä 2024
	Kannuksen ja Tunkkarin yleislääketieteen osastojen paikkojen vähentäminen 4 kpl (2+2) henkilöstömitoituksen optimoimiseksi ja kotisairaalan toiminnan turvaamiseksi		Ei toteutunut
Toimipaikkaverkosto vastaamaan alueellista palvelutarvetta	Painopiste terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja kotiin järjestettävissä palveluissa	Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden peittävyys 94 %	Toteutui 93,8 %

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

	Ympäri vuorokautisen palveluasumisen paikkojen lisääminen v. 2040 mennessä noin 60:llä ja yhteisöllisen asumisen asuntojen lisäys 80–100 asunnolla v. 2040 mennessä	Ympäri vuorokautisen asumisen peittävyys 6 % tai alle yli 75- vuotiailla	Peittävyys 6,3 % Paikkamäärä lisäys 23 paikkaa ympäri vuorokautiseen hoitoon ja 19 yhteisölliseen asumiseen
	Yhden jaksohoitoyksikön muutos ympäri vuorokautiseksi palveluasumiseksi Kokkolassa. Kuuden paikan siirto vastaamaan paremmin kysyntää	Ympäri vuorokautisen palveluasumisen paikkamäärä kasvaa 14-17 kpl ja lyhytaikaishoidon vähenee 14 -17 kpl	Toteutunut Vammaispalveluissa + 40 paikkaa (kaksi uutta yksikköä alueelle)
	SAS- prosessin kehittäminen ja nopeuttaminen Ympäri vuorokautiseen palveluasumiseen jonotusajan lyhentäminen	Jonotuksen kesto vähenee nykyisestä km. 85 vrk:sta 70:een eikä jonossa olevien määrä ylitä 100 kappaletta v. 2026 loppuun mennessä	lääkkäiden palveluissa 78,1 vrk laskettuna päätöksestä palveluun pääsyyn
	Toimintojen yhdistäminen yhteisiin tiloihin: toimitilatarpeiden tarkastelu toimialueiden kesken	Toimintoja yhdistetty v. 2024 aikana ja osasta vuokratiloja voitu luopua	Räyriingin Kuusikodin tilasta luovuttu Aloitettiin palvelujen siirtoa Terveystie 1 kiinteistöön
	Kokkolan keskustan kotihoidon alueiden yhdistäminen samalle kampukselle, aluerajojen häivyttäminen	Henkilöstön liikkuvuus, asiakkaiden tarpeiden mukainen resurssien optimointi ja esihenkilöiden keskinäinen tuki paranee	Suunnittelu (Kokkolan Itäinen ja Läntinen kh) 2024 lopulla, toteutus 2025. Laaja liikkuvuus yli rajojen tavallista
Uudet tavat tuottaa palvelut ja saavuttaa väestö	Tehostetun kotikuntoutumisen satelliittitiimin perustaminen Lesti- ja Perhonjokilaaksoon	Toteutunut toimenpide, käyntimäärien kasvu % vrt. v. 2024	Ei ole toteutunut. Asiaan palataan vuoden 2025 aikana.
	Etäkuntoutuksen menetelmien hyödyntäminen	Kotiin- hankkeen toimintamalli jalkautettu Asiakkaan tilanteen ja toimintakyvyn arviointi toteutuu moniammatillisesti	Vaikka kotihoidossa olisi asiakkaita, hankkeen jälkeen ikääntyneiden kuntoutuksessa ei ole ollut valmiutta jatkaa kotihoidon etäkuntoutusta.
	Sote- tiken mukainen resurssien ja käyntien optimointi		Sote tike aloitus siirtyi 1/2025
	Kotisairaaloiminnan vahvistaminen suhteessa osastopaikkojen vähentämiseen ja lääkelain vaatimuksiin	Henkilöstön määrä optimoitu tarvetta vastaavaksi	Resurssia vahvistettiin siirtämällä Kokkolan yöpartion sairaanhoitajat kotisairaalaan
	Omais- ja perhehoidon sekä sen koordinoinnin vahvistaminen	Omaishoidon peittävyys pysyy 6 %:ssa yli 75-vuotiailla	Omaishoidon peittävyys oli 7,8 %

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

		Perhehoidon hoitopäivät ja käynnit lisääntyvät: 10 perhehoitajaa enemmän kuin v. 2023 Toimialueiden yhteinen koordinointi toimii	4300 perhehoitopäivää (2023 2100 päivää) 8 uutta perhehoitajaa osallistui valmennukseen
Monituottajamallin strategiset valinnat sisäisissä ja ulkoisissa palveluissa	Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin käyttöönoton kartoitus (kustannusvaikutukset) ja kartoituksen perusteella mahdollinen käyttöönotto 2025	Toimintavarmuuden paraneminen: kartoitus ja mahdollinen käyttöönotto toteutunut	Ei vielä toteutunut, suunnitelmassa 2025
	Kotiin vietävien tukipalveluiden palvelusetelit (omaishoitajan vapaan vaihtaminen palveluseteliksi, suihku)	Toteutunut toimenpide	Ei toteutunut
	Lääkityksen arvioinnin palveluseteli	200 tehtyä arviointia	Kesken, käyttöönotto 2025
	Aputyömiespalvelun päättäminen Soiten toimintana	Palvelu päätetty	Toteutunut
Soiten ja pelastuksen yhteistyön uudet muodot	Yhteistyön tiivistäminen varautumiseen ja turvallisuuteen liittyen, mm. koulutus		Ei toteutunut
Varautumisen ja riskienhallinnan kehittämistoimet ja suorituskyvyn määrittely	Palveluiden tarpeiden ennakointi väestöennusteisiin ja muihin vaikuttaviin tekijöihin pohjautuen		Laskelmat ikääntyneiden palveluiden tarpeen lisäyksestä tehty
	Henkilöstövajetilanteisiin liittyvä suunnitelma toimintojen supistamisesta		Toteutunut
	Ostopalveluiden hintatason kasvun hillitseminen - "työkalupakin" kehittäminen ja neuvotteluosaamisen parantaminen		Ei toteutunut
	Valvontalain mukaiset toimenpiteet, mm. omavalvontasuunnitelmat	Omavalvontasuunnitelmat laadittu puuttuvilta osin	Toteutunut
Vastuullisuusohjelma näkyä valinnoissamme	Kulutustarvikkeissa huomion kiinnittäminen kestäviin ratkaisuihin Tarkoituksenmukainen resurssien käyttö		Aineet, tarvikkeet, tavarat käyttö vähentynyt 35 % vrt 2023. Varastot pidetty pieninä ja kulutusta vastaavina, tarvikkeiden kierrätys.

	Matkustamisen vähentäminen		Etäkoulutuksilla voitu vähentää matkustamista.
Edistämme ennaltaehkäiseviä ja turvallisuutta edistäviä toimia K-P:n toimijoiden yhteistyönä	Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman mukaiset toimenpiteet yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa (kunnat, järjestöt, vapaaehtoiset). Painotus kaatumisen ehkäisyssä ja yksinäisyyden lievittämisessä.	Valmis hyvinvointisuunnitelma ja toimijoiden roolit määritelty Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65- v. täyttäneillä maan keskiarvoa Itsensä yksinäisiksi tuntevien osuus 75-v. täyttäneistä alle maan keskiarvon	Hyvinvointi-suunnitelma valmis ja roolit määritelty. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot vähentyneet vuodesta 2020 vuoteen 2023 24,5 %, mutta on vielä 23 % suurempi kuin maassa keskimäärin Lonkkamurtumat 65 v. täyttäneillä % vastaavan ikäisestä väestöstä 0,5 % (=maan pienin arvo).
	Finger- toimintamallin käyttöönotto muistihäiriöiden ennaltaehkäisemiseksi (YTA - alueen Muistiterve suomi- hanke)		Soite mukana Muistiterve Pohjois-Suomi hankkeessa (2023–2025)
	OnniTV:n hyödyntäminen hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden ja turvallisuuden edistämiseksi		Onni Tv: vaikuttavuusarviointi tehty, tulokset positiiviset, rahoitusta ei järjestynyt vuodelle 2025
Mahdollistamme kaksikieliset palvelut	Ruotsin kielen vahvistaminen etähoidossa		Koulutukset eivät toteutuneet
	Ruotsinkielisten asiakkaiden ohjaaminen hoitoketjussa Kokkolan yksiköihin		Toteutunut

Taulukko: Perheiden palvelut – ja Hoito ja hoiva – toimialueiden toiminnalliset tavoitteet.

Valtaosa em. toimialueiden toiminnoista siirtyi 1.10.2024 lukien Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut – toimialueelle.

7.5 Pelastustoimi

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastustoimen toinen toimintavuosi muodostui toiminnan vakauttamisesta kunnilta hyvinvointialueelle siirryttäessä sekä toiminnan kehittamisestä. Toiminnassa näyttäytyivät myös uudistuneen pelastuslainsäädännön (379/2011) ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) mukaiset tehtävät. Toiminnan aloittamiseen on liittynyt laaja ja säännöllisesti toistuva hyvinvointialueen pelastustoimen seuranta- ja arviointivelvollisuuden mukainen raportointi (laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021 13 §). Pelastustoimen palveluiden saatavuus toteutui hyvin.

Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoitteet saavutettiin hyvin. Valtakunnallisesti tarkasteltuna Keski-Pohjanmaan pelastuslaitoksen lisäksi on vain yksi pelastuslaitos, jolla ei ole ongelmia riskiruutujen tavoittamisessa vaatimusten mukaisesti. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan mediaani on neljän parhaan pelastuslaitoksen joukossa. Vuoden 2024 toimintavalmiusajat olivat hyvin lähellä edellisen vuoden keskiarvoa.

Hälytystehtävien määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna, mutta on lähellä pitkän ajan keskiarvoa. Onnettomuustyyppittäin liikenneonnettomuuksien määrän lasku jatkui. Lukumäärällisesti eniten lisääntyivät hätäkeskukseen liitettyjen paloilmoittimen tarkastustehtävät.

Rakennuspaloissa omaisuusvahinkoja aiheutui 44 % enemmän kuin vuonna 2023, mutta uhatuista arvoista pystyttiin pelastamaan prosentuaalisesti enemmän kuin 2023. Tulipalojen ja onnettomuuksien pitkän ajan vahinkojen trendi on laskeva.

Alueen asukkaiden turvallisuusviestinnän tavoite toteutui. Turvallisuusviestinnällä tavoitettiin 10 % alueen väestöstä. Valvonnan (palotarkastus) toteuma oli 97 %. Varautumisen suunnittelussa laadittiin alueellinen riskiarvio ja palvelutasopäätöksen perusteeksi pelastustoimen oma riskinarvio. Se täydentyi erillisellä poikkeusolojen riskiarviolla vuoden 2024 aikana.

Hallintolain vaatima onnettomuuksien ennaltaehkäisyn valvontaprosessin muutos vuodelta 2023 on lisännyt yksittäiseen valvontakohteeseen käytettävää resurssia. Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut (esim. rakennuslupa, yleisötapauksien pelastussuunnitelma, asiantuntijalausunnat, palovaarailmoitukset) toteutuivat määrällisesti edellisvuosien tasossa.

Keski-Pohjanmaan alueturva on jatkanut vuonna 2024 toimintaansa alueellisena turvallisuuden ja varautumisen yhteensovittajana, edistään tilannekuvan ja turvallisuustietoisuuden kehittämistä kuntien, viranomaisten ja muiden toimijoiden välillä. Yhteisen tilannetietoisuuden muodostamisen ohella asiantuntijapuheenvuoroin käsiteltäviä aiheita ovat olleet mm. pakkasen ja hulevesitulvien aiheuttamat infrastruktuurin häiriöt, lintuinfluenssa, materiaallinen varautuminen, roadman-ilmiö, päihteet ja syrjäytyminen sekä alueturvan valmiuspäivänä läsnäolotilaisuudessa käsiteltävä sota ja sen vaikutukset kuntiin ja yhteiskuntaan. Alueturvan kokoontui vuoden 2024 aikana 12 kertaa.

Pelastuslaitoksen varautumisen ja väestönsuojelun osalta on tehty tiivistä asiantuntijayhteistyötä keskeisten toimijoiden, kuten Huoltovarmuuskeskuksen, ELVAR- ja EHO-aluetoimikuntien, energialaitosten, vesihuoltolaitosten, puolustusvoimien, poliisin, Säteilyturvakeskuksen, Väyläviraston sekä KIP:n alueen toimijoiden kanssa. Vuoden 2024 aikana palvelualue osallistui useaan eri valmiutta kehittävään harjoitukseen kuten ELY-keskuksen vesihuoltopalveluyksikön vesihuoltolaitoksille ja kunnille kohdennettuun vesihuollon häiriötilanneharjoitukseen pelastuslaitoksen asiantuntijana.

Vuoden 2024 tehtiin tiivistä yhteistyötä Pohjois-Suomen yhteistyöalueen pelastuslaitosten kanssa varautumiseen liittyen. Työn alla olivat muun muassa YT-alueasoinen sodan ajan uhkien ja niiden vaikutusten arviointi, YT-alueen yhteinen poikkeusoloihin liittyvän koulutuksen suunnittelu sekä laajamittaisten evakuointien johtamisen ja koordinoinnin suunnitteleminen YT-alueella.

Turvallisuustilanteen muutoksen myötä poikkeusolojen toimintavalmiuden kehittäminen jatkui kalusto- ja materiaalihankinnoin sekä henkilöstön koulutuksen suunnittelulla. Suunnitellut koulutukset on tarkoitus toteuttaa koko henkilöstölle vuoden 2025 aikana.

Vuoden 2024 pelastustoimen kulut alittivat selvästi talousarvion. Vähentynyt palveluntarve näkyi erityisesti sivutoimisen henkilöstön toimipisteissä, joissa myös hälytystehtävän kestot tunteina mitattuna olivat keskiarvon alapuolella. Kaikki kansalliset ICT – hankkeet (VIRVE 2.0, KEJO, OE-järjestelmä) eivät toteutuneet sillä tasolla, mikä oli annettu valtion osalta tiedoksi. Hankkeiden kulut tulevat kohdistumaan lähivuosille. Myöskään osa siirtosopimuksiin perustuvista kiinteistökuluista ei vielä toteutunut täysimääräisesti. Kuluhallintaa auttoi myös operatiiviseen toimintaan tehdyt toimintojen sopeuttamistoimet. Toimitilojen käyttöä ja vuokraneliöitä tehostettiin. Säästöjä saatiin kiinteistöjen vuokratuloissa, joissa tiivistettiin tiloja yhteistyössä ensihoitopalveluiden kanssa.

Tulevien vuosien merkittävimpinä riskeinä ja epävarmuustekijöinä näyttäytyy kiinteän kulurakenteen kasvu, joka ylittää rahoituksen kasvun. Kulukasvu kohdistuu esimerkiksi toimitilojen vuokriin, henkilöstön palkkoihin, muiden palveluiden, aineiden ja tarvikkeiden kallistumiseen sekä henkilöstön osaamisen kehittämisen kustannuksiin. Vuonna 2024 käyttöön otetut uudet sammutusautot parantavat kuluhallintaa ja tuovat lisää toimintavarmuutta.

Keski-Pohjanmaan pelastustoimen auki olleisiin tehtäviin saatiin rekrytoitua kohtuullisen hyvin työntekijöitä. Pelastusalan koulutuksen vaativiin tehtäviin hakijoita on kuitenkin haasteellista saada. Pelastustoimintaan osallistuvilta sivutoimiselta henkilöstöltä vaadittavien tehtävien toimintakyvyn tasossa ja osaamisen kehittämisessä on edelleen kehittämistarvetta, vaikka tilanne parani edellisvuodesta. Tilanne ei kaikilta osin vastaa arvioitua palvelutasopäätöksen mukaista tarveperustetta, mutta korjausliikkeet ovat olleet oikeansuuntaisia. Suurimman haasteen muodostaa pelastustyöntekijän toimintakyvyn vaatimusten saavuttaminen sekä erilaisten koulutuksien kautta hankittavat, osaamista kuvaavat suoritteet. Pelastustoimintaan osallistuvilta pää- ja sivutoimiselta henkilöstöltä vaaditaan jatkossa yhä enemmän osaamisen kehittämiseen ja ylläpitoon käytettävää aikaa. Tämä kasvattaa pelastustoimen kustannuksia.

Tuloslaskelma, tuhatta €	Tot 1-12/2023	Tot 1-12/2024	Vrt %	Vrt €	Muutettu ta 2024	Tot %
Myyntituotot	25,5	19,1	-25,0 %	-6,4	31,0	61,6 %
Maksutuotot	39,5	57,5	45,5 %	18,0	43,0	133,7 %
Tuet ja avustukset	1,3	53,4	3976,7 %	52,0	127,4	41,9 %
Muut toimintatuotot	3,7	0,6	-84,3 %	-3,1	0,0	0,0 %
Ulkoiset tuotot	70,0	130,5	86,4 %	60,5	201,4	64,8 %
Sisäiset tuotot	427,8	494,2	15,5 %	66,3	451,9	109,3 %
Toimintatuotot yhteensä	497,8	624,7	25,5 %	126,9	653,3	95,6 %
Palkat ja palkkiot	-4 087,5	-4 081,8	-0,1 %	5,8	-4 371,5	93,4 %
Henkilöstösivukulut	-929,7	-890,5	-4,2 %	39,1	-963,9	92,4 %
Muiden palv ostot	-795,6	-790,3	-0,7 %	5,3	-980,3	80,6 %
Aineet, tarv ja tavarat	-640,6	-560,3	-12,5 %	80,3	-598,0	93,7 %
Avustukset	-29,0	-39,7	36,9 %	-10,7	-36,7	108,2 %
Muut toimintakulut	-1 331,2	-1 360,8	2,2 %	-29,6	-1 747,1	77,9 %
Ulkoiset kulut	-7 813,7	-7 723,5	-1,2 %	90,2	-8 697,5	88,8 %
Sisäiset kulut	-777,0	-1 000,2	28,7 %	-223,1	-1 119,8	89,3 %
Toimintakulut yhteensä	-8 590,7	-8 723,7	1,5 %	-133,0	-9 817,4	88,9 %
Toimintakate	-8 092,9	-8 099,0	0,1 %	-6,1	-9 164,1	88,4 %

Taulukko: Pelastustoimen tuloslaskelma

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Viestintä- ja markkinointiohjelma vieteenpäin näkyvyyttämme	Somessa ja paikallisissa medioissa informoidaan organisaation toiminnasta ja suorituskyvystä luoden asukkaille turvallisuuden tunnetta. Informaatiolla viestitimme toimintatavastamme, annamme informatiivista ohjausta, luomme ymmärrystä ja erilaisia valmiuksia	Julkaisujen määrän vertailu edellisvuoden määriin Julkaisujen kattavuutta (määrä, mitä ihmiset ovat ainakin kerran katsoneet) parannetaan	Ei resurssia edistää eikä toteuttaa

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Ihminen digin keskiössä – digiohjelma sujuvoittaa palveluketjuja ja sisäistä toimintaamme	Toiminnallisuuskarttojen avulla käytännön digitaalisuuden kehittäminen. Asiakasohjauksen keskitetty ratkaisu ja organisaation sisäinen tehtävien hallinta digitalisaation avulla. Digitalisaation mahdollistama koulutus ja muu ajanvaraustoiminnan kehittäminen hallittuun työtehtävien ja resurssien käytön optimointiin suunnitteluun. Keinoälynohjaamisen ja käyttöönoton selvittäminen arjen turvallisuuskysymysten vastaamisessa. Arjen/kodin tarkastuslistan ja paloturvallisuuden itsearviointin digitalisointi v. 2026 mennessä ellei kansallista ratkaisua aiemmin.	Sisäisten tehtävien tikettien määrä ja läpimenoaika (h) sekä koulutustapahtumien % täyttöaste. Kaikkien asiakaskontaktien seuranta digitaalisten kanavien kautta. Yhteydenottotavoite 100 %, jolloin palveluita koskevat puhelinnumerot poistetaan	Pelastuslaitoksella on selvitetty digitalisoinnin mahdollisuuksia ulkoisten asiakaskontaktien osalta, mutta volyymi liian pieni digitalisointiin, ei toteuteta. Sisäisten tehtävien tikettiä kehitetään edelleen. Paloturvallisuuden digitaalinen itsearviointi tehty vuonna 2024.
Henkilöstön riittävyys – henkilöstöohjelman toimenpiteet käytäntöön	Henkilöstöohjelman konkreettinen jalkautus käytäntöön. Toimenpiteitä varten tehty selvitystyön kehittämistä arjen johtamiseen ja sen muutokseen. Palkkarakenteen kehittäminen tarpeita tukevaksi kokonaisuudeksi. Vastuunotto työn sisällön tuottavuuden eteenpäin viemiseksi perustuen yhdenmukaisiin suorituskysymyksiin ja osaamisen kehittämiseen. Esihenkilötyöhön käytettävän ajan kohdistamista. Hyvän työn ohjelman jalkautus ja työturvallisuuden kehittäminen arjen työssä.	Ennakoivien turvallisuus-havaintojen määrä Esihenkilötyöhön käytetyn ajan seuranta Puheeksiottokeskustelujen määrä Työhyvinvointikyselyn tuloksien parannus	Palkkarakenteen harmonisointia ja TVA:ta ei ole tehty. Syksyllä 2024 osallistuttu työterveyslaitoksen ”Mitä kuuluu pelastusalan työhyvinvoinnille”-kyselyyn. Työhyvinvointikyselylle ei ole vertailukelpoista tietoa.

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Toimipaikka-verkosto vastaamaan alueellista palvelutarvetamme	Tilatarpeiden määrittäminen vuokraamalla se määrä tiloja, mitä optimaalisen palvelutuotantoon tarvitaan. Selvitetään toimipaikkaverkoston uudelleensijoittamista vastaamaan palvelutarvetta	Vuokrattujen tilojen ja neliöiden vähentäminen 15 %	Tiloja yhteiskäytössä Sote-organisaation kanssa. Palveluverkko määräytyy toimintavalmiussuunnitelman ja toimintaympäristöanalyysin perusteella.
Uudet tavat tuottaa palvelut ja saavuttaa väestö	Digitaalinen asiointi ja kehittäminen yhdistettynä väestön palveluiden saatavuuteen, esim. digitaalinen ajanvaraus tapahtumiin paikkakunnalla, kansalaistaitojen kehittäminen. Palvelutuotanto osaksi YTA-alueen mahdollistamia toimintoja. Osin sopimusperusteista palvelutuotannon mahdollistamista ja hyödyntämistä monituottajamallilla.	% seuranta sopimusperusteisesta palvelutuotannosta YTA-alueen toimintojen määrä Muiden HV-alueiden tuottamien pelastustoimen palveluiden tehtävien osuus	Ei merkitystä toimintaan, ei ole edistetty.
Monituottajamallin strategiset valinnat sisäisissä ja ulkoisissa palveluissa	Sopimusperusteisen palvelutuotannon mahdollistaminen esim. teknisen varallaolon ostaminen yhdistykseltä. Lisäksi selvitetään siivoustoimen siirtoa yhdistyksille.	Teknisen varallaolon toteuttamis- % sopimusperusteisistä	Ei ole nähty tarkoituksenmukaiseksi muuttaa sopimuspalokuntajärjestelmäksi. Selvitetty siivoustalokuntajärjestelmän siirtoa palokuntayhdistyksille ja toteutettu muutamalla asemalla, jos tullut halvemmaksi.
Soiten ja pelastuksen yhteistyön uudet muodot	Toimitilaratkaisut (sote-pela) tilojen tehokkaampaan käyttöön. Yhteistyö varautumisen ja valmiuden sekä kuntien häiriötilannevalmiuden kehittämisessä ja kriittisen viestintäjärjestelmän hankinta. Osaamisen tunnistamiset ja hyödyntämiset (suuronnettomuusvalmius) sekä toiminnalliset ratkaisut materiaalien kierrätykseen ja	Osaamistoimenpiteiden yhteensovittamisen aste Häiriötilannejohtamiskoulutus ja tilannekuvamallit	Tiloja tiivistetty ensihoidon ja kotiin vietävien palveluiden kanssa. Alueturva toimii ja kokoontuu kuukausittain. Asiaa kehittämään on rekrytoitu VAKE-rahoituksella määräraikainen asiantuntija.

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
	varastointiin sekä välittömän logistiikan tuki häiriötilanteissa.		
Varautumisen ja riskienhallinnan kehittämistoimet ja suorituskyvyn määrittely	Riskianalyysin pohjalta määritetään skenaariot, joihin varautumistoimet mitoitetaan. Skenaariopohjaisen tarkastelun avulla määritetään kyvykkyydet ja palvelut, jotka tulee olla (henkilöstön määrä, osaaminen, toimintamallit). Riskienhallinnallisten havaintojen perusteella tehdyt korjaavat toimenpiteet.	Havaintojen korvaavien toimenpiteiden vaikutukset - moniko on johtanut korjaavaan toimenpiteeseen % Valmius- ja varautumis-suunnittelun yhteensovittamisen aste %	Pelastuslaitoksella ei ole ollut roolia hyvinvointialueen yhteisessä varautumisen ja riskienhallinnan osuudessa. Pelastuslaitoksen omassa toiminnassa on varautumisen osalta tapahtunut merkittävää kehittymistä.
Vastuullisuus-ohjelma näkyy valinnoissamme	Hyödykkeiden (energia, vesi, lämpö) kulutusten seuranta kk-tasolla. Aurinkosähkön tuottokyky- ja lämmitysvalinnat uusissa kiinteistöissä. Polttoaineen kulutuksen seuranta.	Polttoaineen ja hyödykkeiden kulutuksen vähennys 10 %	Etäosallistumista on lisätty.
Edistämme ennaltaehkäiseviä ja turvallisuutta edistäviä toimia K-P:n toimijoiden yhteistyönä	Alueturvan kehittämisen ja sen tiivistetyn sihteeristön hyödyntäminen koko hyvinvointialueella yhteisen varautumisen ja tilannetietoisuuden kehittämiseksi	Tapaamisten osallistumis- % mukana olevista organisaatioista	Alueturva on toteutunut 100 % suunnitelman mukaisesti ja osallistujia ollut kattavasti eri organisaatioista.
YTA-yhteishankkeella yhteistä kehittämistä	YTA-alueen toimintojen sopimusperusteinen tuottaminen (tilanne ja johtokeskus), asiantuntijakoulutus, asiantuntijahankkeet. Sopimukset päivittäisestä palveluntuotannosta.	Sopimusten toteutuminen, % Tuotto/kulu arviointi, €	YTA-alueen toiminta ei ole pelastustoimen osalta sopimusperusteista, esimerkiksi johto- ja tilannekeskustoiminta on lakisääteistä, jonka valmistelu on käynnistynyt. Muuta kuin lakisääteistä yhteistyötä YTA-alueen kanssa ei pelastuslaitoksella ole.

Taulukko: Pelastustoimen toiminnallisten tavoitteiden toteuma

7.6 Konsernipalvelut

Konsernipalvelut pitävät sisällään Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen sote- ja pelastustoimen työtä tukevat palvelut. Vuonna 2024 toteutetun Soiten organisaatiomuutoksen myötä toimialueen rakenne muuttui. Syyskuun 2024 loppuun saakka toimialue muodostui neljästä palvelualueesta ja niiden alla olevista vastuualueista. Lokakuun alusta lukien toimialue muodostuu yhdeksästä toimintayksiköstä: 1) Hankinta- ja logistiikkapalvelut, 2) HR ja rekrytointi, 3) Resurssikeskus, 4) Ruokapalvelut, 5) Sihteeritekstinkäsittely- ja käännöspalvelut, 6) Talous ja tietojohdaminen, 7) Tiedonhallinta ja hallintopalvelut, 8) Tietohallinto sekä 9) Tilat ja tekniset palvelut. Toimintayksiköiden esihenkilöt ovat toimialuejohtajan suorassa alaisuudessa ja muodostavat konsernipalveluiden johtoryhmän. Johtoryhmään kuuluu myös henkilöstön edustaja.

Konsernipalvelujen kustannukset jaetaan sisäisinä erinä muille toimialueille kulujen vyörytysääntöjen ja sisäisen laskutuksen mukaisesti. Sisäisessä laskutuksessa yksiköiltä laskutetaan toteutuneen käytön (esim. Resurssikeskuksen sijaishenkilöstön käyttö) perusteella sisäistä palveluhinnastoa noudattaen. Vyörytys koskee palveluita (esim. HR, hallinto, talous, laatutyö), joita hyödyntävät kaikki Soiten yksiköt.

Vuonna 2023 valmistuneen Soiten henkilöstöohjelman käytäntöön vientiä edistettiin. Ohjelma sisältää viisi kokonaisuutta: 1) Rekrytointi, 2) Lähijohtaminen, 3) Palkitsemismalli, 4) Työhyvinvointia tukevat käytännöt ja 5) Yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden edistäminen. Lähijohtamista tuettiin useilla esihenkilökoulutuksilla. Niiden aihealueina oli mm. esimiehen oikeudet ja velvollisuudet, työkykyjohtaminen ja työsuhtejuridiikka. Palkitsemismallia koskien henkilöstön edustajien kanssa neuvoteltiin sote-sopimuksen palkkahinnoittelu-uudistus. Uudistuksessa palkkamuutoksia tehtiin huomioiden työtehtävät, osaaminen, koulutus ja erityisputevyydet. Yhdenvertaisuutta edistettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan 2024–2026 kirjatulla toimilla, jotka edistävät oikeudenmukaista johtamista, henkilöstön hyvinvointia, motivaatiota ja sitoutumista. Päihdeohje ja hoitoonohjausmalli päivitettiin edistämään työhyvinvointia. Työhyvinvointikysely toteutettiin alkuvuonna ja siihen vastasi 66 % Soiten henkilöstöstä. Parhaat arvosanat kohdistuivat esihenkilötyöhön, tavoitteiden selkeyteen sekä työn ja perhe-elämän yhteensovittamiseen. Koko organisaation johtamistapa ja johtamisen avoimuus sekä palauteen antaminen olivat tulosten mukaisia kehityskohteita.

Tilat ja tekniset palvelut – toimintayksikön vuosi 2024 jää historiankirjoihin vuotena, jolloin uuden Sotokeskuksen rakentaminen alkoi. Kyseessä on teknisen ikänsä lopussa olevan, Sairaalanmäellä sijaitsevan Kokkolan pääterveysaseman uudisrakentaminen. Sotekeskukseen sijoittuu myös muuta Soiten henkilöstöä mahdollistaen moniammatillisen yhteistyön. Urakoitsija- ja rahoittajavalinnat tehtiin alkukesällä ja rakennustyö alkoi elokuussa. Rakentaminen on sujunut ongelmitta ja tilojen on tarkoitus olla valmiina vuoden 2026 lopulla. Hankkeen koko on noin 40 miljoonaa euroa. Tilat ja tekniset palvelut – toimintayksikköä työllistivät myös muut Sairaalanmäellä toteutetut muutos- ja uudistustyöt. Teho-osaston ja yhteispäivystyksen muutos- ja peruskorjaustyöt valmistuivat alkusyksyllä. Keskuskeittiön laitekantaa uudistettiin kesän aikana, jonka takia potilas- ja henkilöstöruokailu hoidettiin poikkeusjärjestelyillä. Hallinnon tilatehokkuutta parantava muutostyö oli lähes valmis vuoden loppuun mennessä.

Resurssikeskuksessa otettiin pilottikäyttöön ohjelmisto, joka mahdollistaa enintään kahden viikon sijaishenkilöstötarpeen joustavan rekrytoimisen. Laaja joukko Soiten ulkopuolisia ja Soiteessa jo työskenteleviä ammattilaisia ilmoittautuivat ohjelmistossa sijaishenkilöstöksi ja työskentelivät

sijaistyövuoroissa. Pilotoinnin kokemukset ovat positiiviset, joten toimintatavasta tehdään pysyvä. Resurssikeskuksen roolia kasvatettiin myös pidempiaikaisten sijaisten hallinnoinnissa. Toimenpiteillä edistetään toiminnallista ja taloudellista tehokkuutta.

Menneen vuoden aikana toimeenpantu laaja Soiten organisaatiouudistus työllisti HR:ää, taloustiimiä ja palkkahallintoa. Organisaatiouudistuksella madallettiin johtamisjärjestelmää ja edistettiin palveluketjujen vaikuttavuutta ja asiakaslähtöisyyttä. Hallinto- ja johtosääntöön tehtiin organisaatiomuutoksesta johtuvat päivitykset.

Konsernipalvelujen eri yksiköissä vietiin eteenpäin useita kehittämishankkeita, joissa hyödynnetään valtionavustusta toiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen. Hankkeet liittyvät mm. henkilöstöohjelman ja -organisaatiosuunnittelun tehtäviin, tietohallintoon ja asiakirjahallintoon. Kehittämishankkeista aiheutuvat kulut näkyvät ulkoisissa kuluissa ja niitä vastaavat tuotot kohdassa Tuotet ja avustukset.

Toimialueen ulkoiset tuotot ylittivät edellisvuoden 270 tuhannella eurolla ja talousarvion 553 tuhannella eurolla. Ulkoisia tuottoja nosti valtion hankerahoituksen turvin toteutetut kehityshankkeet, jotka kirjautuivat Tuotet ja avustukset – tilille. Keskuskeittiön laitekannan uudistamistyö laski henkilöstöruokailusta (v. 2023 519 t€, v. 2024 409 t€) saatuja tuottoja 110 000 eurolla, sillä laitekannan useita viikkoja kestäneen vaihdoksen aikana ruokapalveluita voitiin tuottaa vain rajoitetusti.

Ulkoiset kulut 51,2 miljoonaa euroa pysyivät toimialueelle myönnettyjen määrärahojen (51,4 M€) puitteissa. Kulukasvu 1,4 M€ / 2,9 % ei ole vertailukelpoinen edellisvuoden kanssa, sillä organisaatiomuutoksen takia työhyvinvoinnin kulut noin 1 miljoonaa euroa siirtyivät konsernipalveluihin. Oikaisten työhyvinvoinnin kulut, kulukasvu oli noin 400 tuhatta euroa / 0,80 %. Palkkakulut kasvoivat edellisvuodesta noin 1,5 M€/6 % ja ylittivät talousarvion 570 tuhannella eurolla. Palkkasumman kasvun taustalla vaikuttivat 5–6 % TES-korotukset. Suurimmat muiden palvelujen ostoihin yhteensä 12,2 miljoonaa euroa (ei vrt-kelpoinen ed. vuoteen / työhyvinvoinnin kulut) sisältyvät erät olivat tietohallinnon määrärahoihin sisältyvät ohjelmistopalvelut (v. 2024 4,7 M€, v. 2023 4,5 M€) sekä työterveydenhuollon kustannukset (v. 2024 3,16 M€, v. 2023 3,38 M€). Kummassakin erän kuluja saatiin laskettua. Kululaskua tapahtui myös mm. rakennusten ja tekniikan huoltopalveluissa sekä ruokapalvelujen käyttämän vuokratyövoiman kuluissa. Aineiden ja tarvikkeiden kululaskun taustalla vaikuttivat eniten keskuskeittiön peruskorjauksesta johtunut keittiötoiminnan keskeytys kesän ajaksi sekä lääkekaasujen edellisvuotta matalammat kustannukset.

Vastuualueiden / uusien toimintayksiköiden välillä oli eroja määrärahoissa pysymisessä. Eroavaisuudet kompensoivat toisiaan siten, että määrärahojen puitteissa pysyttiin.

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Tuloslaskelma, tuhatta €	Tot 1-12/2023	Tot 1-12/2024	Vrt %	Vrt €	Muutettu ta 2024	Tot %
Myyntituotot	1 119,7	1 081,0	-3,5 %	-38,7	1 041,0	103,8 %
Tuet ja avustukset	1 373,6	1 739,8	26,7 %	366,2	1 335,6	130,3 %
Muut toimintatuotot	910,7	853,7	-6,3 %	-57,0	744,7	114,6 %
Ulkoiset tuotot	3 403,9	3 674,5	7,9 %	270,6	3 121,3	117,7 %
Sisäiset tuotot	58 261,8	61 094,6	4,9 %	2 832,9	57 832,1	105,6 %
Toimintatuotot yhteensä	61 665,7	64 769,2	5,0 %	3 103,5	60 953,4	106,3 %
Palkat ja palkkiot	-23 305,7	-24 814,7	6,5 %	-1 508,9	-24 244,3	102,4 %
Henkilöstösivukulut	-5 360,4	-5 440,9	1,5 %	-80,6	-5 427,5	100,2 %
Muiden palv ostot	-11 706,9	-12 246,8	4,6 %	-539,9	-12 415,5	98,6 %
Aineet, tarv ja tavarat	-6 528,4	-6 028,0	-7,7 %	500,4	-6 368,8	94,6 %
Muut toimintakulut	-2 912,5	-2 714,6	-6,8 %	197,9	-2 941,4	92,3 %
Ulkoiset kulut	-49 813,9	-51 244,9	2,9 %	-1 431,0	-51 397,6	99,7 %
Sisäiset kulut	-4 729,0	-6 272,5	32,6 %	-1 543,5	-3 053,4	205,4 %
Toimintakulut yhteensä	-54 542,9	-57 517,4	5,5 %	-2 974,5	-54 450,9	105,6 %
Toimintakate	7 122,7	7 251,7	1,8 %	129,0	6 502,5	111,5 %

Taulukko: Konsernipalveluiden tuloslaskelma

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Viestintä- ja markkinointiohjelma vie eteenpäin näkyvyyttämme	Soiten monipuolisten palveluiden esiintuominen: kannustetaan ja tuetaan yksiköitä osallistumaan aktiivisesti alueen tapahtumiin Lisätään Soiten tunnettuutta Lisätään asukkaiden mahdollisuuksia löytää ajantasaista tietoa Soiten palveluista eri kanavissa: kehitetään verkkosivustoa paremmaksi, nostetaan somessa esille ajankohtaisia ja tärkeitä aiheita, hyödynnetään tekoälyä Esihenkilöiden ja henkilöstön työtä tuetaan toimivilla sisäisillä viestintäkanavilla ja ajantasaisella tiedolla: uudistettu Soitenet, SoiteSanomien kehittäminen	Some-kanavien ja verkkosivujen tavoitettavuusmäärät kasvavat Positiivisten asiakastarinoiden määrä kasvaa Viestintätyytyväisyyden seuranta ulkoisella kyselyllä Verkkosivujen ja sähköisten palveluiden kävijämäärät kasvavat Sisäisen viestinnän tyytyväisyyskysely Positiivisen medianäkyvyyden määrä	Viestinnän resurssien vuoksi sosiaalisen median julkaisumäärät laskivat hieman edellisvuodesta ja näin myös some-kanavien tavoitettavuusmäärät laskivat hieman. Kokonaisuutena tavoitettavuus edelleen hyvällä tasolla. Soite.fi-verkkosivustolla yksittäisten kävijöiden määrä / kk nousi noin 33 %. Asiakastarinoita ei julkaistu. Ulkoinen tai sisäinen viestintätyytyväisyyden kysely ei toteutunut. Mediaseuranta osoittaa, että Soiten medianäkyvyys nousi merkittävästi vuoden aikana.

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
	Edistetään myönteistä ja yhteistyölähtöistä mielikuvaa: mediayhteistyö, julkaistaan sidosryhmien tiedotteita, yhteiset tapahtumat, yhteistyö hankkeiden kanssa Tehdään rohkeaa, nykyaikaista ja monikanavaista rekrytointimarkkinointia	Rekrytointi-ilmoitusten some-näkyvyys Hakemusten määrä	Positiivinen medianäkyvyys pysyi ennallaan. Yt-neuvotteluihin liittyvä rekrytointikielto vaikutti rekrytointi-ilmoitusten some-näkyvyyden tarpeeseen ja määrään vähentävästi. Hakemusten määrä 2418 kpl. Rekrytointikielto vähensi hakemusten määrää verrattuna vuoteen 2023 (3305 kpl).
Ihminen digin keskiössä – digiohjelma sujuvoittaa palveluketjuja ja sisäistä toimintaamme	Digiohjelman käytäntöön vienti sisäisten palveluketjujen ja toimintamallien kehittämisessä Sopimusten siirtyminen sähköiseen muotoon: uudet sopimukset ja sopimusarkisto, asiakas- ja potilasdokumenttien sähköisen arkistoinnin kehittäminen Tekoäly työvuorosuunnitteluun: Titania 2.0 Sähköisten lomakkeiden ja asiakirjojen käytön lisääminen	Sopimukset vietyinä sähköiseen muotoon 100 % Verkkolaskujen osuus ostolaskuista kasvaa merkittävästi	Cloudia-sopimusarkisto otettiin käyttöön Paperiaineiston massadigitoinnista tehtiin laaja selvitys. Todettiin digitointi tässä vaiheessa kustannustehottomaksi. Vanhon potilas- ja asiakastietojen vienti Kanta-arkistoon pysähtyi järjestelmäongelmaan ja siirtyi vuodelle 2025. Määrittelytyöt siirtoja varten on tehty. Potilasasiakirjojen skannausta Mediakeskukseen on kehitetty. Työvuorosuunnittelun (Titania 2.0) uudistus siirrettiin tuleville vuosille: kilpailutustarve Ostolaskujen osalta siirtymä toimittajaportaalin käyttöön 12/2024 alusta. Samalla luovutaan asteittain paperilaskujen käsittelystä. Toteumaprosentti 94 %

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
Henkilöstön riittävyys – henkilöstöohjelman toimenpiteet käytäntöön	Henkilöstöohjelmassa tunnistettujen keskeisten kehittämistoimien edistämien: 1) Henkilöstön riittävyys, 2) Lähijohtaminen, 3) Palkitsemismalli, 4) Työhyvinvointia tukevat käytännöt, 5) Yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta tukevat periaatteet ja käytännöt	Vuosittaiset kehityskeskustelut käytynä 70 % henkilöstöstä 12/2024 ja 90 % 12/2025 Muut mittarit: otetaan henkilöstöohjelmasta	Kehityskeskustelut käytynä 58,9 % Ks. toiminnallinen katsaus, luku 7.6: henkilöstöohjelman toteutettiin usein toimenpitein
Toimipaikka-verkosto vastaamaan alueellista palveluntarvetta	Tuki toimipaikkaverkoston muutosten suunnitteluun: kustannuslaskenta, arkistot (fyysinen ja sähköinen), vuokrasopimukset, tilasuunnittelu	Toimialueiden palaute toimipaikkaverkoston muutossuunnittelun tuesta	Vahva yhteistyö toimialueet + tilat ja tekniset palvelut toteutui
Uudet tavat tuottaa palvelut ja saavuttaa väestö	Tuki muutosten suunnitteluun: toimipaikkaverkoston muutokset, liikkuvien palveluiden vaatimat investoinnit, asiakasviestintä jne.	Toimialueiden palaute	Liikkuvien palveluiden investointeihin varattiin 1 M€:n valtionavustus
Monituottajamallin strategiset valinnat sisäisissä ja ulkoisissa palveluissa	Tarkastelu ja mahdolliset toimenpiteet, missä sisäisissä palveluissa monituottajamalli tai ulkoistus on tarkoituksenmukaista	Kustannussäästöt Palveluketjujen sujuvuus	Ruokapalvelut: vuokratyövoiman käyttö lopetettiin v. 2024 aikana korvattiin omalla henkilöstöllä, kustannussäästö 430 t€/v
Soten ja pelastuksen yhteistyön uudet muodot	Yhteistyö yhtenäisten toimintamallien ja tiedon kulun edistämiseksi sekä pelastustoimen tarpeiden täyttämiseksi	Pelastustoimen antama palaute Konsernipalvelujen tarjoamasta tuesta	Tiivis yhteistyö, controller – toiminto hyvä
Varautumisen ja riskienhallinnan kehittämistoimet ja suorituskyvyn määrittely	Siem/soc (=hyökkäystapahtumien valvontapalvelu):n käyttöönotto	SIEM järjestelmän (Microsoft Sentinel) kautta käsittelyyn tulevat tietoturvatapahtumat	Tietoturvatapahtumia vuoden aikana 2076 kpl joista • High 176 kpl • Medium 919 kpl • Low 908 kpl • Informational 78 kpl
Vastuullisuusohjelma näkyvä valinnoissamme	Vastuullisuusohjelman käytäntöön vienti: painopistealueina 1) Kestävät kaupungit ja yhteisöt, 2) Ilmastoteot ja 3) Vastuullinen kuluttaminen	Vastuullisuusohjelman sisältämät mittarit	Vastuullisuusohjelman työryhmän työskentely vakiinnutettiin. Logistiikan osalta tehtiin muutoksia kuljetusreitteihin. Lestinjokilaakson reitillä

Strateginen kehittämistoimi	Toimenpide	Tavoite ja mittari	Seuranta
			hiilidioksidipäästöt ja vastaavasti myös kustannukset jatkossa noin 38 % pienemmät. Perhonjokilaakson reitillä hiilidioksidipäästöt ja vastaavasti myös kustannukset jatkossa noin 46 % pienemmät.
Mahdollistamme kaksikieliset palvelut	Ruotsinkielisten palvelujen saatavuuden edistäminen viestinnän, henkilöstöohjelman ja yhteistyösopimuksen konkreettisten toimien muodossa. Huomioimme myös muut kielet kuin suomi ja ruotsi	Tulkkaussovelluksen käyttöönotto tulkkipalvelujen rinnalle	Perinteisten etä- ja läsnäolotulkkauksen lisäksi on käytössä pikatulkkausta eli tulkkauksen voi tilata heti esim. mobiilisovelluksen kautta.
YTA-yhteishankkeella yhteistä kehittämistä	YTA-yhteistyön hyödyntäminen hankintatoimessa, rekrytoinnissa ja toimitilojen suunnittelussa. Yhteistyösuunnittelua edistetään 1,5 M euron yhteispanostuksella, josta Soiten osuus 140 t€ (rahoitetaan valtionavustuksella)	YTA-alueen hankkeen eteneminen	Yhteishanke on käynnissä. Painopisteinä lääkäriostopalvelut, hyvien toimintatapojen tunnistaminen, toimitila-asiat

Taulukko: Konsernipalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteuma

7.7. Järjestämisen palvelut

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluille myönnettiin 26.2.2024 SHQS -standardin mukainen laaduntunnustus. Laaduntunnustus tarkoittaa, että organisaation rakenteet ja prosessit auditoiduissa kohteissa ovat todettu täyttävän laadukkaan sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisen kriteerit.

Hyvinvointialueen omavalvontaa ja valvontatoimintaa lähdettiin organisoimaan 1.1.2024 astuneen valvontalain mukaiseksi. Sosiaali- ja terveyspalvelujen omavalvontasuunnitelmille laadittiin Valviran määräyksen mukainen yhtenäinen pohja. Palvelutuotannon valvonta aloitettiin uudistetuilla valvontalomakkeilla Laatuportissa. Valvontakäyntejä suoritettiin yhteensä 94, joista 68 omassa palveluntuotannossa. Omavalvontatiedon julkinen raportointi neljän kuukauden välein tallennetaan hyvinvointialueen verkkosivuille.

4/2024 aloitettiin hankerahoituksella lääkintälaitatekoordinaattorin toiminta, jonka päätavoitteena on laiteturvallisuuden kehittäminen ja parantaminen valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti. Turvallisuuspalvelut siirtyivät yksiköstä sairaala- ja akuuttipalvelujen toimialueelle 1.1.2025 alkaen.

TKIO ja osallisuus - toimintayksikkö on vahvistanut osallisuutta aluevaltuuston hyväksymän osallisuusohjelman mukaisesti ja osallisuusohjelman toteutumisesta on raportoitu aluehallitukselle. Asiakslähtöisyyttä on vahvistettu keräämällä säännöllisesti asiakaspalautetta ja -kokemuksia eri menetelmin. Lisäksi on valmisteltu ASPA-hankkeessa asiakaspalautemalli kansallista käyttöä varten. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä on lisätty tietoa hyte-kertoimesta, toteutettu toimenpiteitä kirjaamisen vahvistamiseksi (mm. elintapaneuvonta) ja vahvistettu hyte-kertoimeen vaikuttavia toimia ja palveluja. Kehittämistyöllä on vahvistettu ja parannettu TEA-viisarin eri osa-alueita mm. Osallistumis- ja vaikuttamistavat, kuten keskustelu- ja kuulemistilaisuuksien järjestäminen. Toimintayksikkö on koordinoitunut vuoden 2023 alueellisen hyvinvointikertomuksen, joka hyväksyttiin aluevaltuustossa, kokoamisen. Hyvinvointisuunnitelman toteutusta on edistetty kehittämistoimenpiteillä, mm. RRF-hankkeen hyte-osiossa. Järjestöavustusesitys valmisteltiin hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunnan päätettäväksi. Kuntien kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä mm. Hyte-neuvottelut, säännölliset kokoukset hyte-koordinoijien kanssa.

Vuoden 2024 aikana TKIO-yksikössä on toteutettu yhteensä 11 kehittämis- ja tutkimushanketta. Niistä kahdeksassa Soite on toiminut päätoteuttajana (hallinnoijana) ja kahdessa osatoteuttajana. Lisäksi on toteutettu kehittämis yhteistyötä ITLAn kanssa, mm. kehitetty palvelujen yhteisövaikuttavuutta ja valmisteltu ja otettu käyttöön lasten ja nuorten ADHD-hoitopolku. Ulkoista rahoitusta TKIO-toiminnan toteuttamiseen on vuoden 2024 aikana ollut 4,5 miljoonaa euroa. Ulkoisiin kehittämisrahoitushakuihin valmisteltiin yhdeksän hakemusta. Pohjanmaan sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA on tukenut hyvinvointialueen käytännönläheistä kehittämistä, tiedon tuotantoa sekä koordinoitunut ja toteuttanut rakenteellisen sosiaalityön kehittämistoimia. Pohjoisen yhteistyöalueen kanssa tehtävä kehittämis työ on viime vuoden aikana lisääntynyt selvästi. Yta-alueen yhteisiä kehittämis- ja tutkimushankkeita on valmisteltu kaksi ja käynnissä kolme.

Kehittämishankkeissa on vuoden 2024 aikana valmisteltu uusia toimintamalleja yhteistyössä hyvinvointialueen muiden toimijoiden ja yhteistyötahojen kanssa:

- IPS-toimintamalli juurrutettu osaksi aikuispsykiatrian kuntoutusta. Hankkeessa kirjoitettiin yhteensä 73 yhteistyösopimusta, joista avoimille työmarkkinoille työllistyi 25 asiakasta. Palvelu vähensi psykiatrian käyntejä.
- Otettiin käyttöön matalan kynnyksen palveluita: talousneuvontaa ja ohjausta, ryhmätoimintaa sekä kuntoutusneuvontaa, joilla tavoitettiin kuukausittain satoja heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevia asiakkaita.
- Kehitettiin ja otettiin käyttöön työttömien työkyvyn tuen malli ja tietopaketti ammattilaisille.
- Otettiin käyttöön Omahelpperi tukemaan nuoria ja tarjoamaan itsehoito-ohjeita.
- Neuvolan kotikäyntimalli pikkulapsiperheille kehitettiin ja otettiin käyttöön.
- Pikkulapsipsykiatrian intensiivihoitomalli otettiin käyttöön psykiatrialla.
- Ikääntyneille järjestetty 10 suun hoidon luentoa ja vahvistettu palvelutalojen henkilöstön suun terveyden osaamista.
- Järjestetty hankerahoituksella koulutuksia henkilöstölle: mm. Terveys- ja hoitosuunnitelma, digi, kuntoutus, IPS, leikki-ikäisten teemapäivä

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

- Perhesosiaalityössä purettu palveluvelkaa ja kehitetty työskentelytapoja palvelutarpeen arvioinnin määrääjoissa pysymiseksi.
- Mielenterveyspalveluissa jatkettu neuropsykiatristen tutkimusten jonon purkua ja hoidon tarpeen arvioinnin kehittämistä.
- Päihde- ja riippuvuuspalveluissa kehitetty päiväkeskustoimintaa ja avattu Kokkolaan päiväkeskus
- Edistetty tasasuuruisten asiakasmaksujen poistamista.
- Tehty ja raportoitu tulokset yhdenvertaisuus ja tasa-arvo –kysely henkilöstölle
- Järjestetty Oman elämänsä sankarit –tapahtuma sekä Asunnottomien yö-tapahtuma tavoittamaan heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevia asukkaita ja ohjaamaan palveluiden piiriin.
- Edistetty terveys- ja hoitosuunnitelmien käyttöönottoa.
- Tehty muutosvalmennusta ja tuotettu Howspaceen koulutuspaketti koko henkilöstön käyttöön.
- Työkyvyn tuen konsultaatiomalli juurrutettu hyvinvointialueen toiminnaksi
- Sosiaali- ja terveyspalveluneuvonta palvelut n. 5000 kertaa vuoden aikana sosiaali- ja terveydenhuollon asioissa ja ohjannut tarvittaessa eteenpäin
- Kehitetty sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamista ja käytäntöjä valtakunnallisten ohjeistusten mukaiseksi.
- Kehitetty rakenteellisen sosiaalityön toteutusta laatimalla toteutussuunnitelma sekä toteuttamalla sosiaalista raportointia ja tietoiskuja henkilöstölle. Valmisteltu vuoden 2023 sosiaalisen raportoinnin koosteraportti.
- Monipalveluprosessiin laadittu paljon palveluita tarvitseville palvelupolku.
- Käynnistetty aikuissosiaalityön menetelmien (taloussosiaalityö ja voimavaralähtöinen asiakastyön prosessi) vaikuttavuustutkimus
- Käynnistetty Barnahus-toimintamallin käyttöönotto hyvinvointialueella ja moniviranomaisyhteistyössä.
- Kehitetty kansallisen hyvän työn ohjelman mukaisesti kolmen toimintayksikön työnjakoa, veto- ja pitovoimaa sekä työhyvinvointia.

Digitaalisten palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueen digitaalisia palveluja kehitetään TKIO ja osallisuus -yksikön resurssein ja ulkoisella kehittämisrahoituksella. Digi- ja etäasioinnin osuus ei ole noussut tavoitellulle tasolle. Etäasioinnin osuus oli vuoden 2024 lopussa 22,09 %, josta digikanavien osuus 5,20 %. Sähköisen ajanvarauksen osuus 1,27 % kaikista ajanvarauksista. Kehittämisresurssin avulla on kuvattu digipolkuja yhteensä 20 kpl ja niille on liitetty vuonna 2024 2176 asiakasta. Digitaalisista palveluista on tiedotettu alueen väestölle erityisesti erilaisissa tapahtumissa (yht. 69). Käytössä on 18 oirearviota ja niiden käyttöaste on kehittynyt 45 % vuodesta 2023 vuoteen 2024. Chat-kanavia on ollut käytössä neljä (vastaanoton sairaanhoitaja, miepä-palvelut, fysioterapia, sote-neuvonta 13.12. saakka ja niillä on käyty vuoden 2024 aikana yhteensä 2 693 keskustelua. Henkilöstön digitukena on toiminut 37 digimentoria. Loppuvuodesta toteutettiin THL:n koordinoimana Digipalveluiden nykytilakuvaus yhteensä 37 digitaalisesta palvelusta.

Sosiaali- ja potilasasiavastaavan toiminta

Sosiaali- ja potilasasiavastaavan toimintaa on toteutettu lain edellyttämällä tavalla. Sosiaali- ja potilasvastaava on laatinut raportin toiminnastaan aluehallitukselle, joka välitti sen kansalliskielilautakunnalle ja alueen kunnanhallituksille.

Viestintä ja markkinointi

Viestintä- ja markkinointiyksikön tärkeimmistä tavoitteista oli tarjota keskipohjalaisille asianmukaista ja saatavuttavaa tietoa sote- ja pelastusalan palveluista. Viestintää toteutettiin Soiten strategiaan kytkeytyvän viestintä- ja markkinointiohjelman mukaisesti. Soite-brändin kantava ajatus on Hyvin voimme / Klart vi kan –teema, joka näkyy monella tavoin Soiten sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.

Henkilöstöviestintään panostettiin koko vuoden ajan: Kaikille hyvinvointialueen työntekijöille lähetettiin kahden viikon välein sähköinen uutiskirje. Uutiskirje on selvästi kiinnostanut henkilöstöä, sillä sen on aina lukenut keskimäärin 2 000 vastaanottajaa. Muita henkilöstöviestinnän toimenpiteitä olivat muun muassa tiedotteet ja infotilaisuudet.

Hyvinvointialueen soite.fi-verkkosivuston päivittäminen jatkui aktiivisesti. Viestintäyksikkö hallinnoi sekä verkkosivujen alustaa että noin 620 asiointikanavaa ja 170 palvelua Suomi.fi:n palvelutietovaranto-alustalla, jonka kautta suurin osa verkkosivujen sisällöistä päivitetään. Vuoden aikana soite.fi-sivustolla käytiin noin 720 000 kertaa ja sivuilla tehtiin lähes 39 000 hakua. Verkkosivut ovat hyvinvointialueen keskeisin viestinnän kanava, ja niiden kehittämistä jatketaan vuonna 2025.

Median kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä koko vuoden ajan. Mediatiedotteita lähetettiin yhteensä 108 kappaletta ja lisäksi eri aiheista pidettiin mediainfoja.

Sosiaalinen media on yksi hyvinvointialueen kansalaisviestinnän ja markkinoinnin tärkeimmistä kanavista. Viestintäyksikkö hallinnoi hyvinvointialueen keskeisiä some-kanavia, joiden tavoitettavuusmäärät pysyivät erittäin hyvällä tasolla: Facebookissa noin 212 000 ja Instagramissa noin 70 000 yksittäisessä profiilissa.

Intranetin kehittäminen jatkui koko vuoden ajan yhteistyössä Soiten tietohallinnon kanssa. Viestintä- ja markkinointiohjelman mukaisesti vuoden aikana viestinnän keinoin edistettiin myös hyvinvointialueen tunnettuutta, rekrytointiviestintää sekä brändiä.

7.8 Hallinto ja muu toiminta

Hallinto - toimialue sisältää Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen keskushallinnon. Keskushallinto hoitaa keskitetyt hallintotehtävät ja hyvinvointialueen johtamisen. Keskushallinnon tehtävänä on huolehtia aluehallituksen ja aluevaltuuston käsiteltävien asioiden valmistelusta ja päätösten täytäntöön panosta, säännösten, määräysten, sääntöjen ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisista hallinnon ja toiminnan edellytyksistä. Keskushallintoon kuuluvat johtavina viranhaltijoina hyvinvointialuejohtaja, johtajaylilääkäri, johtajaylihoitaja ja sosiaalihoitaja. Keskushallintoa johtaa hyvinvointialuejohtaja.

Hallinto - toimialueen kuluihin sisältyviä hyvinvointialueen luottamushenkilöhallinnon kokouspalkkioita, ansiomenetyskorvauksia ja kulukorvauksia maksettiin vuoden 2024 aikana 317,3 tuhatta euroa (TA2024 335 t€, toteuma v. 2023 267 t€). Valtuustoryhmille myönnettävät avustukset olivat 170,9 tuhatta euroa, josta käytettiin 125,5 tuhatta euroa (TA2024 200,5 t€, toteuma v. 2023 128,5 t€).

Hallinto sisältää myös rahoituksen erät, joita ovat lainojen hoitoon varatut lainanhoitokulut sekä valtion yleiskatteinen rahoitus.

8. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuustolle sitovat vuoden 2024 tavoitteet päivitettiin aluevaltuuston 6/2024 hyväksymässä muutostalousarviossa (KPHVAL 17.6.2024, 49 §) ja osa tavoitteista uudemman kerran toisessa muutostalousarviossa 12/2024 (KPHVAL 16.12.2024, 85 §):

- Tuloslaskelman tulos, Soite yhteensä -22 M€, sitovuustasona toimialueiden toimintakatteet
- Investoinnit 26,416 M€
- Rahoituslaskelmaan sisältyvien talousarviolainojen enimmäismäärä 15 M€
- Strategiset ja suorittekohtaiset tavoitteet sekä toimialueiden toiminnalliset painopistealueet

Luvut 8.1–8.5 sisältävät sitovien tavoitteiden 1.–3. toteutumat lukuina ja kirjallisena kuvauksena. Luvuissa 7.2–7.6 on kuvattu toimialueiden taloudellinen ja toiminnallinen suoriutuminen eli sitova tavoite 4.

8.1 Käyttötalouden toteutuminen

Aluevaltuuston hyväksymä talousarvio jakaantui aluehallituksen hyväksymäksi talousarvion täytäntöönpano-ohjeeksi ja käyttösuunnitelmaksi. Dokumentin käyttösuunnitelma – osio sisälsi toimialueiden määrärahat, jotka jaettiin kuhunkin toimialueeseen kuuluvien vastuualueiden kesken. Vuoden 2025 alusta voimaan tuleva uusi organisaatorakenne näyttäytyi väliaikaisorganisaationa lokakuusta 2024 alkaen. Uusi organisaatio tuli kokonaisuudessaan voimaan 1.1.2025. Väliaikaismallissa 1.10 - 31.12.2024 entisen organisaation vastuualueet jaettiin määrärahoineen uusien sote-toimialueiden alle.

Sairaala- ja akuuttipalvelut	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama, %
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	69 229 626	-8 800 000	60 429 626	59 452 019	-977 607	98,38
Toimintamenot	-199 756 707	-7 103 916	-206 860 623	-203 209 500	3 651 123	98,23
Toimintakate (Netto)	-130 527 081	-15 903 916	-146 430 997	-143 757 481	2 673 516	98,17
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-2 273 663	0	-2 273 663	-2 522 425	-248 762	110,94
Korko sitoutuneelle pääomalle		0			0	
Muut laskennalliset kustannukset		0			0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-132 800 744	-15 903 916	-148 704 660	-146 279 906	2 424 754	98,37

=valtuustoon nähden sitovat erät

Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama, %
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	20 922 666	-300 000	20 622 666	22 019 101	1 396 435	106,77
Toimintamenot	-128 488 238	-4 695 263	-133 183 501	-132 986 148	197 353	99,85
<i>Toimintakate (Netto)</i>	-107 565 573	-4 995 263	-112 560 836	-110 967 047		98,58
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-114 364	0	-114 364	-138 589	-24 225	121,18
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-107 679 937	-4 995 263	-112 675 200	-111 105 636	1 569 564	98,61
=valtuustoon nähden sitovat erät						

Sote-keskus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama, %
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	16 969 268	-200 000	16 769 268	13 796 766	-2 972 501	82,27
Toimintamenot	-76 906 193	-2 269 957	-79 176 150	-76 914 162	2 261 988	97,14
<i>Toimintakate (Netto)</i>	-59 936 926	-2 469 957	-62 406 883	-63 117 396	-710 513	101,14
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-197 906	0	-197 906	-179 248	18 658	90,57
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-60 134 832	-2 469 957	-62 604 789	-63 296 643	-691 855	101,11

Pelastustoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama, %
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	653 316	0	653 316	624 694	-28 621	95,62
Toimintamenot	-9 817 372	0	-9 817 372	-8 723 710	1 093 662	88,86
<i>Toimintakate (Netto)</i>	-9 164 056	0	-9 164 056	-8 099 015	1 065 041	88,38
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-276 589	0	-276 589	-233 064	43 525	84,26
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 440 645	0	-9 440 645	-8 332 079	1 108 566	88,26

Konsernipalvelut	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama, %
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	60 953 413	0	60 953 413	64 769 161	3 815 748	106,26
Toimintamenot	-53 938 134	-512 805	-54 450 939	-57 517 449	-3 066 509	105,63
<i>Toimintakate (Netto)</i>	7 015 278	-512 805	6 502 473	7 251 712		111,52
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-7 137 478	0	-7 137 478	-7 143 129	-5 651	100,08
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-122 200	-512 805	-635 005	108 583	743 588	-17,10

Hallinto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama, %
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	3 173 180	0	3 173 180	3 453 828	280 648	108,84
Toimintamenot	-3 177 080	0	-3 177 080	-3 453 615	-276 535	108,70
<i>Toimintakate (Netto)</i>	-3 900	0	-3 900	213	4 113	-5,47
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 900	0	-3 900	213	4 113	-5,47

Yleiskatteisen rahoituksen ulkopuolinen toiminta	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama, %
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	500 000	0	500 000	567 041	67 041	113,41
Toimintamenot	-456 475	0	-456 475	-481 950	-25 475	105,58
<i>Toimintakate (Netto)</i>	43 525	0	43 525	85 092		195,50
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	
Tehtävän kokonaiskustannukset	43 525	0	43 525	85 092	41 566	195,50

Rahoitus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama, %
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	2 700 000	0	2 700 000	1 462 917	-1 237 083	54,18
Toimintamenot	-1 000 000	0	-1 000 000	-42 097	957 903	4,21
<i>Toimintakate (Netto)</i>	1 700 000	0	1 700 000	1 420 819		83,58
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset		0	0	0	0	
Korko sitoutuneelle pääomalle		0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	0	0	0	20 000	20 000	
Tehtävän kokonaiskustannukset	1 700 000	0	1 700 000	1 440 819	-259 181	84,75

=valtuustoon nähden sitovat erät

Toimialueiden toimintakatteet tulivat 6/2024 hyväksytystä muutostalousarviosta lukien niiden sitoviksi tavoitteeksi. Toimintakate laskettiin sisäisten ja ulkoisten tuottojen ja kulujen erotuksena. Ennen muutosta tuloksen sitovuus oli Soite – yhteensä tasolla.

Konsernipalvelut, Sotekeskus ja pelastustoimi pysyivät niille muutostalousarviossa 12/2024 myönnettyjen määrärahojen puitteissa. Konsernipalveluiden ja pelastustoimen toimintakatteet olivat talousarvion tasoa hieman paremmat. Sotekeskuksen toimintakate jäi talousarviosta, joka johtui tuottojen talousarviota pienemmästä toteumasta. Tuottojen alitus kohdistui TKIO-toimintaan (tuet ja avustukset) ja perusterveydenhoidon toimenpidemaksuihin. Samoin TKIO-toiminnan sisäiset tuotot olivat alle talousarvion, sillä sisäisten tuottojen vyörytystä ei toteutettu. Kysymyksessä on palveluluokittaiseen raportointiin liittyvä sisäisten erien käsittelyn oikaisu.

Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut – sekä sairaala- ja akuuttipalvelut – toimialueiden ulkoiset kulut ylittivät pienessä määrin niille myönnetty määrärahat. Ikääntyneiden ja vammaisten palveluissa ylitys kohdentui henkilöstökuluihin ja asiakaspalveluiden ostoihin. Sairaala- ja akuuttipalveluissa taustalla oli palveluiden ostot. Toisaalta kummankin toimialueen ulkoiset tuotot ylittivät talousarvion. Huomioiden poikkeamat talousarviosta sekä tuotoissa että kuluissa, molempien toimialueiden toimintakatteet toteutuivat talousarvion puitteissa.

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama, %
Toimintatulot	86 066 400	-9 300 000	76 766 400	79 939 909,66	3 173 510	104,1
Myyntitulot	49 346 400	-8 800 000	40 546 400	42 262 173,85	1 715 774	104,2
Maksutulot	22 809 600	-500 000	22 309 600	23 040 543,56	730 944	103,3
Tuet ja avustukset	7 534 800	0	7 534 800	7 854 585,72	319 786	104,2
Muut toimintatulot	6 375 600	0	6 375 600	6 782 606,53	407 007	106,4
Toimintamenot	-384 505 133	-14 581 941	-399 087 074	-397 123 013,02	1 964 061	99,5
Henkilöstömenot	-209 194 095	-7 902 529	-217 096 624	-216 473 218,66	623 405	99,7
Palvelujen ostot	-116 349 800	-5 716 112	-122 065 912	-125 320 886,44	-3 254 974	102,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 963 748	-600 000	-33 563 748	-30 347 202,46	3 216 546	90,4
Avustukset muille	-8 221 100	0	-8 221 100	-7 668 743,86	552 356	93,3
Muut toimintamenot	-17 776 390	-363 300	-18 139 690	-17 312 961,60	826 728	95,4
Toimintakate	-298 438 733	-23 881 941	-322 320 674	-317 183 103,36	5 137 571	98,4
Valtion rahoitus	312 020 500	0	312 020 500	311 995 577,22	-24 923	100,0
Rahoitustulot ja -menot:	-1 700 000	0	-1 700 000	-1 452 579,58	247 420	85,4
Korkotulot muilta	0	0	0	316 040,57	316 041	
Muut rahoitustulot muilta	0	0	0	24 694,15	24 694	
Korkomenot	-1 700 000	0	-1 700 000	-1 752 106,02	-52 106	103,1
Muut rahoitusmenot	0	0	0	-41 208,28	-41 208	
Vuosikate	11 881 767	-23 881 941	-12 000 174	-6 640 105,72	5 360 068	55,3
Poistot ja arvonalentumiset	-10 000 000	0	-10 000 000	-10 216 454,24	-216 454	102,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 000 000	0	-10 000 000	-10 216 454,24	-216 454	102,2
Tilikauden tulos	1 881 767	-23 881 941	-22 000 174	-16 856 559,96	5 143 614	76,6
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			0	20 000,00	20 000	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 881 767	-23 881 941	-22 000 174	-16 836 559,96	5 163 614	76,5

Taulukko: talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Yleiskatteinen valtion rahoitus

Yleiskatteisin valtion rahoituksen määrä tilinpäätöksessä oli 311.995.577,22 euroa. Rahoitus kasvoi edellisvuodesta noin 10,5 miljoonaa euroa (+3,5 %).

Rahoituksen määrä poikkeaa hieman talousarviosta, sillä rahoitus toteutui 24 922,78 euroa talousarviota pienempänä. Eroavaisuus johtuu valtionvarainministeriössä tehdystä korjauslaskennasta, jolla oikaistiin rahoituksen laskentakaavaan sisältyntä virhettä.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama, %
Valtion rahoitus	312 020 500	0	312 020 500	311 995 577	24 922	100,0
Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoitus	305 754 800	0	305 754 800	304 773 387	981 412	99,7
Pelastustoimen rahoitus	6 264 700	0	6 264 700	7 222 189	-956 489	115,3
Lisärahoitus	0	0	0	0	0	

Ulkoiset tuotot

Valtion rahoituksen lisäksi Soite sai tulovirtoja ulkoisista tuotoista eli myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista sekä muista toimintatuotoista. Ulkoisten tuottojen yhteismäärä oli 79,9 miljoonaa euroa, joka ylitti talousarvion 3,2 miljoonalla eurolla (4,1 %). Ulkoisista tuotoista myyntituotot muodostivat yli puolet eli 42,3 miljoonaa euroa. Ne ylittivät talousarvion, mutta olivat 3,9 miljoonaa euroa (-8,5 %) edellisvuotta matalammat. Selittävänä tekijänä oli muiden hyvinvointialueiden asukkaille annettujen perusterveydenhuollon ja erikoisairaanhoidon palveluista saatavien myyntituottojen väheneminen.

Maksutuottoja kerättiin 23 miljoonaa euroa, joka ylitti talousarvion 3,3 %-yksiköllä. Lähes puolet kertymästä kohdistui sosiaalipalvelumaksuihin tarkoittaen palveluasumisesta perittäviä maksuja. Seuraavaksi suurimpia eriä olivat hoitopäivämaksut, avohoidon käyntimaksut ja toimenpidemaksut.

Muut toimintatuotot 6,8 miljoonaa euroa sisälsivät mm. palveluasumisen asuntojen vuokria ja vakuutusyhtiöiden vahinkovakuutuskorvauksia. Tuet ja avustukset 7,8 miljoonaa euroa sisälsivät mm. Kelan korvaukset työterveyshuoltoon ja sairausvakuutuslain mukaisiin matkakorvauksiin sekä valtion rahoitteisiin hankkeisiin saatujen määrärahojen käytön.

Valtion rahoitteisilla hankkeilla kehitimme toimintaamme esimerkiksi digitalisaation ja uusien toimintamallien hyödyntämiseksi. Hankerahoituksen käyttöä vastaava määrä kuluja näkyi ulkoisten kulujen kertymässä, ja se kohdistui mm. henkilöstökuluihin (hanketyöntekijöiden palkat) ja ostopalveluihin. Ulkopuolisrahoitteisten hankkeiden määrä kuitenkin supistui edellisestä vuodesta lähes puoleen. Hankerahoituksen toteutuma oli 4,9 miljoonaa euroa (vrt. 8,5 M€ v. 2023 /-41,1 %).

Ulkoiset kulut yhteensä

Ulkoiset kulut yhteensä 396,9 miljoonaa euroa alittivat muutostalousarvion 2,2 miljoonalla eurolla (-0,6 %). Ulkoiset kulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,2 miljoonaa euroa. Hankerahoituksen edellisvuotta pienempi määrä selittää osan kulukasvun pysymisestä lähes edellisvuoden tasolla.

Ulkoisten kulujen erissä oli eroavaisuuksia talousarvion toteutumisessa. Palkat ml. sivukulut asettuivat hyvin lähelle talousarviota. Kuitenkin on huomioitava, että menneen vuoden aikana tehdyissä kahdessa muutostalousarviossa palkkakuluihin kohdennettiin lisämäärärahoja 7,9 miljoonaa euroa. Asiakaspalveluiden ostot ylittivät talousarvion 3,9 miljoonalla eurolla (5,7 %), mutta muiden palveluiden ostot alittivat talousarvion 3,2 miljoonalla eurolla (1,7 %). Aineet, tarvikkeet ja tavara - ostot alittivat talousarvion 3,2 miljoonalla eurolla (-9,6 %).

Henkilöstökulut

Toiminnallisten muutosten aiheuttamat henkilöstökulusäästöt eivät toteutuneet siinä laajuudessa kuin mitä alkuperäisessä talousarviossa oli tavoiteltu. Esimerkiksi osastopaikkamuutosten säästövaikutukset henkilöstökuluihin alkavat realisoitua paremmin vuoden 2025 aikana, kun määräaikaista työsuhteita erääntyi vuoden 2024 lopulla. Sijaisrekrytointia keskitettiin enenevässä määrin kaikkia sote-yksiköitä palvelemaan resurssikeskukseen. Tällä saatiin sijaiskustannuksia entistä paremmin hallintaan. Työ henkilöstön kohdentumiseen eri yksiköihin kustannustehokkuutta edistävällä tavalla jatkuu myös tulevaisuudessa.

Palkkojen ja palkkioiden määrää kasvattivat 5–6 % TES - palkankorotukset, jotka tulivat voimaan asteittain vuoden 2024 aikana. Korotuksiin oli talousarviossa varauduttu, mutta siitä huolimatta henkilöstökuluihin jouduttiin varaamaan muutostalousarvioissa lisämäärärahoja.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostojen yhteissummasta 125 miljoonaa euroa asiakaspalvelujen ostoihin kohdistui 71,9 miljoonaa euroa ja muiden palveluiden ostoihin 53,1 miljoonaa euroa. Asiakaspalveluiden ostoihin kohdistettiin muutetuissa talousarvioissa 5,8 miljoonan euron lisämäärärahat. Toteuma oli 5,7 %-yksikköä talousarviota korkeampi. Ylitys syntyi mm. muilta hyvinvointialueilta ostetuissa erikoissairaanhoidon palveluissa. Samoin sosiaali- ja vammaispalveluiden ostoihin kohdistui merkittäviä kustannuspaineita hinnankorotusten ja palvelutarpeen kasvun takia ja määrärahat ylittyivät. Vaikka laboratoriopalveluiden ostoihin käytetty rahamäärä laski edellisvuodesta (v. 2023 8,9 M€, v. 2024 8,7 M€), toteuma ylitti talousarvion 745 000 eurolla (9,4 %). Lääkäripalveluiden ostot 7,2 miljoonaa euroa laskivat edellisvuodesta 3,5 miljoonalla eurolla (-32,6 %), mutta ylittivät talousarvion 446 000 eurolla (+6,6 %). Lääkäripalveluiden ostoja edellisvuodesta laski keskussairaalan päivystyksen ostopalvelujen muutos omaksi toiminnaksi. Kuitenkin sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa lääkäriostopalveluita jouduttiin tekemään talousarvioon varattuja määrärahoja enemmän. Asiakaskuljetuspalveluiden kulut 3,5 miljoonaa euroa ylittivät määrärahat 470 000 eurolla (+15,3 %) ja työterveyspalvelut 280 000 eurolla (9,7 %). Määrärahojen alituksia kohdistui useampaan kokoluokaltaan pienempään tukipalveluun ja niiden yhteisvaikutus auttoi määrärahojen riittävydessä. Samoin ICT-kulujen määräraha-alitus näkyi positiivisesti määrärahojen riittävydessä. ICT-kuluihin vaikutti mm. hankerahoituksen edellisvuotta pienempi määrä.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kulut olivat pienemmät kuin niihin talousarviossa varatut määrärahat. Ostot olivat myös edellisvuotta pienemmät (-2 M€, -6,2 %). Taustalla on sekä ulkokuntalaisten että oman alueen asukkaiden hoitopäivien laskenut määrä. Aine- ja tarvikeostoista valtaosa oli sote-palvelujen tuottamisen tarpeita kuten lääkkeitä, hoitotarvikkeita ja apuvälineitä. Seuraavaksi suurin erä olivat elintarvikkeiden ostot. Niiden määrä oli varattuja määrärahoja ja edellisvuotta pienempi. Selittävänä tekijänä oli keskussairaalan keittiön peruskorjaus, jonka takia keskuskeittiö oli suljettuna kesän ajan.

Avustukset ja muut toimintakulut

Avustusten yhteismäärästä 7,7 miljoonaa euroa 5 miljoonaa euroa kohdistui omaishoitajille maksettuihin tukiin. Henkilökohtaisten avustajien kulut olivat 1,3 miljoonaa euroa. Muu osa avustuksista kohdentui toimeentulotukiin, tukitoimiin kotitalouksille ja yhteisöavustuksiin. Avustuksia maksettiin 0,5 miljoonaa euroa (-6,2 %) vähemmän kuin niihin oli varattu määrärahoja.

Muut toimintakulut 17,3 miljoonaa euroa toteutuivat määrärahoja pienempinä (-826 t€/4,6 %). Muiden toimintakulujen suurin erä oli toimipaikkojen vuokratulot, joita maksettiin 11,5 miljoonaa euroa. Vuokratulot alittivat määrärahat, sillä vuoden mittaan kanta-Kokkolan toimitiloja irtisanottiin ja niissä työskennellyt henkilöstö siirtyi Sairaalanmäelle Soiten omistaman entisen terveydenhuolto-opilaitoksen tiloihin.

Maksetut verot alittivat selkeästi niille varatut määrärahat. Valtaosa maksetuista veroista koostui Sairaalanmäen kiinteistöjen kiinteistöverosta. Vuonna 2023 Soite teki verottajalle korjauspyynnön kiinteistöveron muodostumisperusteista. Asiaan saatiin päätös vuonna 2024 ja kiinteistöverosta saatiin palautusta. Päätöksellä on vaikutusta myös tulevien vuosien kiinteistöveron määrään. Vuonna 2024 veroja maksettiin 586,6 tuhatta euroa, kun vastaava summa vuonna 2023 oli 891,9 tuhatta euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettomäärä oli 1,45 miljoonaa euroa, joka ylitti talousarvion 247 000 eurolla (-14,6 %). Rahoituskulut ylittivät määrärahat (+5,5 %), mutta vuoden mittaan kassanhallinnallisilla toimilla ja luottosalkun suojaamisella saatiin korkotuottoja, joita ei ollut huomioitu talousarviossa. Näin ollen korkotuottojen ja -kulujen nettovaikutus oli määrärahat alittava.

Vuoden 2024 aikana nostettiin kahteen eri kokonaisuuteen kohdistuvia uusia luottoja. Toinen kokonaisuus koski Sotokeskuksen rakentamista ja toinen muita tilinpäätösvuonna valmistuneita investointeja. Sotokeskuksen yhteensä 39 miljoonan velkakirjarahoituksesta nostettiin rakentamisen etenemisen myötä 5,4 miljoonaa euroa. Vuodelta 2023 vuodelle 2024 jatkuneiden investointien rahoitustarpeita varten nostettiin 6,1 miljoonan euron talousarviolaina. Kumpikin edellä mainituista lainoituksista sisältyi Soitelle myönnettyyn vuoden 2023 lainanottovaltuuteen 69,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 investoinnit rahoitettiin kassavaroin, sillä niihin ei ole käytettävissä lainanottovaltuutta. Kaikki investoinnit sisältyivät joko vuoden 2023–2026 tai 2024–2027 investointisuunnitelmaan.

Tulos ja tilikauden alijäämä

Valtion yleiskatteisen rahoituksen, ulkoisten tuottojen, ulkoisten kulujen ja rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeinen vuosikate päättyi alijäämään noin -6,4 miljoonaa euroa. Poistojen 10,2 miljoonaa

euroa vähentämisen jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui -16.856.559,96 euroa. Opinto- ja viihdytysrahastosta tuloutettiin 20 000 euroa henkilöstöyhdistykselle myönnetyn avustuksen rahoittamiseksi. Alijäämäksi muodostui -16.836.559,96 euroa. Alijäämä oli 5,1 miljoonaa euroa muutostalousarviota pienempi. Vuoteen 2023 verrattuna alijäämä pieneni 3,65 miljoonaa euroa.

8.3 Investointiosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poik- keama, %
Investointimenot						
Tietokoneohjelmistot yhteensä	2 560 900	-1 086 600	1 474 300	687 332	-786 968	46,6
Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä	700 000	0	700 000	334 857	-365 143	47,8
Rakennukset yhteensä	19 340 000	-2 700 000	16 640 000	8 193 700	-8 446 300	49,2
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	840 000	0	840 000	449 153	-390 847	53,5
Kuljetusvälineet yhteensä	835 000	-50 000	785 000	722 823	-62 177	92,1
Muu kalusto yhteensä	6 369 855	-414 527	5 955 328	4 641 814	-1 313 514	77,9
Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä	0	0	0	0	0	
Liittymismaksut	0	0	0	0	0	
Yhteensä	30 645 755	-4 251 127	26 394 628	15 029 680	-11 364 948	56,9
Tulot investointeihin						
Käyttöomaisuuden myyntituotot	0	0	0	2 419	2 419	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	83 924	83 924	
INVESTOINNIT NETTO	30 645 755	-4 251 127	26 394 628	14 943 337	-11 451 291	56,6

ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	1.1.	Valmistunut	Toteutunut	Kesken 31.12
Keskeneräiset hankinnat				
Yhteispäivystyksen saneeraus	1 345 970	0	-1 345 970	0
A, B siivet, betonirakenteet ulkopuolelta	110 523	0	-110 523	0
Sotekampus 1 suunnittelu	743 048	593 260	0	1 336 307
Sotekampus 2 suunnittelu	117 668	0	0	117 668
Porttin selviämisaseman ym. remontti	13 192	0	-13 192	0
8, 9 ja valvomo suunnittelu	26 011	0	-26 011	0
Synnytysosaston huoneiden saneeraus suunnittelu	62 948	0	0	62 948
H6-rakennuksen saneeraus	0,00	161 019	0	161 019,23
Paloaseman muutokset	0,00	159 976	0	159 976,00
Sotetiken ja paloaseman muutosten suunnittelu	0,00	50 325	0	50 325,00
Sotetiken rakentaminen	0,00	1 930	0	1 930,00
Paloaseman muutokset suunnittelu	0,00	76 349	0	76 349,20
Toholammin paloasema suunnittelu	0,00	98 532	0	98 532,07
SJK 2 keskijännitekojeiston uusiminen	0,00	961	0	960,86
Virve 2.0 vaatimuksista johtuvat tekniset muutokset	0,00	4 566	0	4 566,00
Sotekampus 1 rakentaminen	0,00	2 532 228	0	2 532 227,99
Väestöhälyttimien hankinta	0,00	63 381	0	63 381,00
Hallintorakennuksen kalusteet	0,00	14 937	0	14 937,18
Yhteensä	2 419 359,72	3 757 464,18	-1 495 696,61	4 681 127,29

Investointeja toteutui yhteensä 15 miljoonalla eurolla, kun talousarvion sitova tavoite olisi mahdollistanut enintään 26,4 miljoonan euron investoinnit. Kooltaan merkittävin investointi kohdistui Sotekeskuksen, joka eteni aiempina vuosina käynnistyneestä suunnittelusta rakentamisen aloittamiseen syksyllä 2024. Rakennuksen on tarkoitus olla valmis vuoden 2026 lopulla. Rakennuksen käyttöönoton jälkeen tehdään vielä pysäköintialueen ja pihan rakennustyöt sekä puretaan entinen rakennus. Sotekeskus tulee korvaamaan teknisen ikänsä päätepisteessä olevan kanta-Kokkolan pääterveysaseman, joka sijaitsee uuden Sotekeskuksen vieressä. Sotekeskukseen tulee sijoittumaan terveyskeskuksen lisäksi muita Soiten toimintoja mahdollistaen moniammatillisen yhteistyön ja palveluketjujen sujuvuuden.

Sotekeskuksen osuus vuoden 2023 lainanottovaltuudesta (69,8 M€) on 44 miljoonaa euroa. Hankkeen kokonaisarvoksi keväällä 2024 toteutettujen kilpailutusten myötä muodostui 39 miljoonaa euroa. Rahoitus kilpailutettiin, jonka seurauksena rahoitus jakaantuu kahden rahoittajan kesken. Lainojen nostot jakaantuvat rakennusajalle eli vuosille 2024–2026. Vuoden 2024 aikana lainoituksesta

nostettiin 5,4 miljoonaa euroa. Nostettu summa vastasi urakoitsijoiden arviota maksupostien määrästä vuoden loppuun mennessä. Maksuposteista toteutui 3,1 miljoonaa euroa. Talousarviovaraus Sotokeskuksen vuoden 2024 etenemiselle oli 10,25 miljoonaa euroa.

Keskussairaalan teho-osaston ja yhteispäivystyksen vuonna 2023 alkaneet muutostyöt valmistuivat vuoden 2024 aikana. Yhteispäivystyksen tilamuutoksia tarvittiin uudistuneiden prosessien huomioimiseksi. Teho-osaston teknisesti vanhentuneet tilat korvautuvat uusilla tiloilla, kun aiemmin päiväkirurgian käytössä olleet tilat muunnettiin teho-osaston tarpeita vastaaviksi. Tehon ja yhteispäivystyksen investointihanke kalustuksineen oli kooltaan yhteensä noin 5 miljoonaa euroa. Investointisuunnitelman mukainen varaus hankkeelle ylittyi noin 150 000 eurolla ja kohdistui sähkö- ja LVI-töiden osuuteen.

Sairaala-apteekissa investointiin varastorobottiin ja katkeamattomaan lääkehuoltoon 562 000 euron panostuksella (talousarviovaraus 600 t€). Keskuskeittiön laitekantaa uusittiin 606 000 eurolla. Investointi laitteisiin jatkuu vuoden 2025 puolelle, jolloin investoinnin kokonaisarvo asettuu lähemmäksi yhden miljoonan euron talousarviovarausta. Sairaalanmäellä toteutettiin myös pienempiä saneeraus- ja muutostöitä noin 500 000 eurolla. Talousarviovaraus 1,2 miljoonaa euroa alitettiin.

Pelastustoimessa uusittiin kaksi käyttöikänsä loppupäässä ollutta sammutusautoa. Niiden hankintahinnat olivat 350 000–370 000 euroa. Huomioiden uusien autojen kalustustarpeet, investointien yhteismäärä oli 913 000 euroa (talousarviovaraus 1 M€).

ICT-investoinneista merkittävin oli asiakas- ja potilastietojärjestelmä Lifecare, jonka pääosin lakisääteisistä päivityksistä muodostui 578 000 euron investointikulu (talousarviovaraus 649 t€). Tietokoneita oheislaitteineen hankittiin 382 000 eurolla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kone-, laite- ja kalustoinvestoinnit kohdistuivat pääosin erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon tarpeisiin. Investointien yhteismäärä oli noin 3,2 miljoonaa euroa (talousarviovaraus noin 4,3 M€). Investoinnit kohdentuivat mm. radiologiaan (kartiokeilatografia), naisten klinikkaan (ultraäänilaitte), anestesiaan ja leikkaustoimintoon (navigaattori, anestesiayöasema, leikkaustaso) sekä suun terveydenhoitoon (hoitokoneyksiköt). Investoinneilla varmistettiin järjestämisvastuun toteutumisen edellytykset, kun tarvittavat työvälineet pysyvät asianmukaisessa kunnossa.

Vuodelta 2023 vuodelle 2024 jatkuneet investoinnit rahoitettiin vuoden 2023 lainanottovaltuudesta, jonka koko on 69,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 investoinnit rahoitettiin lähes kokonaisuudessaan tilivaroin, koska menneelle vuodelle 2024 Soitella ei ollut valtioneuvoston myöntämää lainanottovaltuutta. Investointeja katettiin osin vakiinnuttamisen ja kehittämisen rahoituksesta hankerahoitusta 83 tuhatta euroa.

Investoinneista kirjattavien poistojen käsittely perustuu Soiten hallintosääntöön (84 §). Sen mukaisesti aluevaltuusto on 11/2022 hyväksynyt suunnitelmapoistojen perusteet ja aluehallitus on 12/2022 vahvistanut hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat ja investoinniksi kirjauksen alarajan 10 000 euroa. Alarajaa pienemmät hyödykkeet voidaan käsitellä yhtenä hankintaeränä esim. tilojen ensikalustuksen yhteydessä aktivoiden ne taseeseen ja tehden poistot poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman perusteiden mukaisesti poistoajat noudattavat lähtökohtaisesti Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antamaa yleisohjeistusta. Tasapoistoja käytetään ensisijaisena poistotapana. Poistoajat ovat poistoaikojen alarajojen mukaiset, ellei

pidemmän poistoajan käyttämiselle ole erityistä perustetta. Poistoaika vastaa oletettua aikaa, jona hyödykettä käytetään palvelutuotannossa. Poistot alkavat investoinnin valmistumisen tai vastaanottamisen jälkeen.

8.4 Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen

Vuoden 2023 lainanottovaltuudesta 69,8 miljoonaa euroa oli käytettynä vuoden 2024 loppuun mennessä 23,5 miljoonaa euroa. Valtuudella on rahoitettu investointisuunnitelman 2023–2026 sitovan vuoden 2023 investoinnit. Osa niistä toteutui alusta loppuun vuoden 2023 aikana ja osa jatkui vuoden 2024 puolelle valmistuen ennen vuoden vaihdetta (ks. luku 8.3). Samoin vuodelle 2025 jatkuu pari pienempää kiinteistöjen muutoshanketta. Sotekeskus – investointi jatkuu vähintään vuoden 2026 loppuun asti. Kaikki vuoden 2023 lainanottovaltuudesta rahoitetut investoinnit olivat edellä mainittuja. Investointisuunnitelman 2024–2027 sitovan vuoden 2024 investointeihin Soitella ei ollut lainanottovaltuutta.

Oman taseen investointien lisäksi vuoden 2024 aikana valmistui investointeja vastaava sopimus, joka sisältyy investointisuunnitelmaan 2023–2026 (päivitetty suunnitelma 10/2023) ja lainanottovaltuuteen. Kyseessä on Kokkolassa sijaitseva asumispalveluyksikkö Meritähti, jossa toimii kehitysvammaisten ja/tai muuta tukea tarvitsevien henkilöiden kotina. Toimitilat ovat ulkopuolisen säätiön omistamat ja niissä tapahtuva Soiten järjestämisvastuullinen toiminta ostetaan ulkoiselta palveluntuottajalta. Alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen kohdetta ei toteutettu välivuokrauskohteena, vaan asukkaat solmivat vuokrasopimukset suoraan toimitilojen omistajan kanssa. Kohteeseen sitoutumisajan vuokravastuun määrä on 600 000 euroa. Kohteen lainanottovaltuus on alla raportoitu käytetyksi vuonna 2024 kohteen valmistuttua.

Menneenä vuonna valmistui myös kolmen muuta sosiaalihuollon tarvitsemaa toimitilaa. Niitä koskevat sitoumukset on tehty ennen hyvinvointialueen valmisteluvaihetta kuntayhtymässä. Sitoumuksia käsitellään kuntayhtymästä siirtyneinä vastuina eivätkä ne sisälly lainanottovaltuuteen eikä niitä siten ole käsitelty investointeja vastaavina sopimuksina. Kaksi kohteista sijaitsee Kannuksessa. Toinen niistä on kehitysvammaisille tarkoitettu palvelutalo ja toinen ikäihmisten välimuotoisen asumisen kohde. Kannukseen valmistui ympärivuorokautisen palveluasumisen toimitilat, jotka korvasivat teknisen käyttöikänsä päätepisteessä olleet tilat.

Vuosi	Lainanottovaltuus 1000 €	Tehdyt investoinnit	Valtuutta käytetty aiemmilla tilikausilla	Valtuutta käytetty tilikaudella	Peruuntuneet hankkeet	Valtuutta käyttämättä
2023	69 802	11 000	0	10 000		59 802
2024		11 500	10 000	13 331	2 000	44 471
Arvio vuodelta 2023 jatkuvan Sotekeskus-investoinnin rahoituksen 39 M€ nostoajankohdista (nostettu 5,4 M€ v. 2024)						
2025		17 000		17 000		27 471
2026		16 600		16 600		10 871

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Vuoden 2023 lainanottovaltuutta sidottiin hyvinvointialueen aloitusvuonna suunniteltuihin leasing-rahoitteisiin investointikohteisiin. Nämä eivät sisältyneet tilinpäätöksessä 2023 ilmoitettuun valtuuden käyttöön. Vuoden 2023–2026 investointisuunnitelmaan varatut leasing-kohteet raportoidaan yllä valtuuden osalta käytetyksi, osin kohteiden vuokranmaksu alkanut tai kohde jäänyt hankkimatta, summa yhteensä 1,231 miljoonaa euroa.

Lainanottovaltuuteen sisältynyt osasto 8 ja 9 valvomo hankkeen toteutussuunnitelmaa on päivitetty siten, että hankkeeseen varattu lainanottovaltuutta jää käyttämättä 2 miljoonaa euroa. Tämä vähentää seuraaville tilikausille siirtyvää lainanottovaltuutta.

Vuoden 2024 talousarvion (muutosTA 12/2024) mukainen talousarviolainojen enimmäismäärä oli 15 miljoonaa euroa. Nostojen ollessa 11,5 miljoonaa euroa, enimmäismäärä alitettiin. Alituksen syynä oli vuodelta 2023 jatkuneiden investointien pienempi toteuma kuin mihin talousarviossa oli varauduttu.

8.5 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poik- keama, %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	11 881 767	-23 881 941	-12 000 174	-6 534 259	5 465 915	54,5
Vuosikate	11 881 767	-23 881 941	-12 000 174	-6 640 106	5 360 068	55,3
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	105 847	105 847	
Investointien rahavirta	-29 284 755	4 251 127	-25 033 628	-15 027 261	10 006 367	60,0
Investointimenot	-30 645 755	4 251 127	-26 394 628	-15 113 604	11 281 024	57,3
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 361 000	0	1 361 000	83 924	-1 277 076	6,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	2 419	2 419	
Toiminta ja investoinnit, netto	-17 402 988	-19 630 814	-37 033 802	-21 561 520	15 472 282	58,2
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	50 000,00	50 000,00	
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0,00		
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	50 000,00	50 000,00	
Lainakannan muutokset	10 500 000	0	10 500 000	3 562 521	-6 937 480	33,9
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 000 000	-3 000 000	15 000 000	11 500 000	-3 500 000	76,7
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 500 000	0	-7 500 000	-8 937 480	-1 437 480	119,2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	1 000 000	1 000 000	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0,00	0	
Vaikutus maksuvalmiuteen	-6 902 988		-6 902 988	-17 948 999	-11 046 011	260,0

Rahoitusosa toteutumiseen muutostalousarviota parempana vaikutti sekä toiminnan että investointien rahavirat. Vuosikate oli 5,4 miljoonaa euroa muutostalousarvion mukaista vuosikatetta vähemmän alijäämäinen. Toisaalta alkuperäisen talousarvion vuosikatteesta jäätin merkittävästi. Investointimenot olivat muutostalousarviota pienemmät, jota suurimmalta osin selittää Sotokeskuksen rakentamistyön etenemisen myötä sitoutuvat rahavirrat.

Antolainasaamisten vähennys oli 50 000 euroa. Se syntyi konserniyhtiö Kokkopesu Oy:n suorittamasta pääomallainan lyhennyksestä.

Vuoden 2024 investointien toteuttaminen tilivaroilla sekä toista vuotta peräkkäin jatkunut vuosikatteen alijäämäisyys ovat merkittävästi heikentäneet maksuvalmiutta. Tilivarat kuitenkin riittivät toiminnan ja investointien rahoittamiseen eikä alle 12 kk mittaista rahoitusta tarvinnut käyttää. Huomioitavaa kuitenkin on, että tilivarat sisälsivät toiminnan vakiinnuttamista ja kehittämistä varten saadun valtionavustuksen käyttämättömän osuuden (noin 5 M€), varautumisen Sotokeskus-investoinnin viimeisiin vuodelle 2024 kohdentuviin maksueriin (noin 2 M€) ja toimeksiantojen pääomat (noin 1,7 M€). Toimintaohjeistusta noin 30 päivän kassamenoja vastaavista kassavaroista ei vuoden viimeisinä kuukausina ollut mahdollista toteuttaa, sillä vuosikatteen negatiivisuus ja vuoden 2024 investointien rahoitus tilivaroin söivät kassaa.

8.6 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Määrärahat (1000 €)						Tuloarviot (1000 €)					
	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poik-keama	Poik-keama, %	Alkup. talous-arvio	TA:n muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poik-keama	Poik-keama, %
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Hallinto	-3 177	0	-3 177	-3 454	-277	108,7	3 173	0	3 173	3 454	281	108,8
Konsernipalvelut	-53 938	-513	-54 451	-57 517	-3 067	105,6	60 953	0	60 953	64 769	3 816	106,3
Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	-128 488	-4 695	-133 184	-132 986	197	99,9	20 923	-300	20 623	22 019	1 396	106,8
Sote-keskus	-76 906	-2 270	-79 176	-76 914	2 262	97,1	16 969	-200	16 769	13 797	-2 973	82,3
Sairaala- ja akuuttipalvelut	-199 757	-7 104	-206 861	-203 210	3 651	98,2	69 230	-8 800	60 430	59 452	-978	98,4
Rahoitus	-1 000	0	-1 000	-42	958	4,2	2 700	0	2 700	1 463	-1 237	54,2
Yleiskatteisen rahoituksen ulkopuolinen toiminta	-456	0	-456	-482	-25	105,6	500	0	500	567	67	113,4
Pelastustoimi	-9 817	0	-9 817	-8 724	1 094	88,9	653	0	653	625	-29	95,6
TULOSLASKELMAOSA												
Valtionrahoitus							312 021	0	312 021	311 996	-25	100,0
Korkotulot							0	0	0	316	316	
Muut rahoitustulot							0	0	0	25	25	
Korkomenot	-1 700	0	-1 700	-1 752	-52	103,1						
Muut rahoitusmenot	0	0	0	-41	-41							
INVESTOINTIOSA												
Tietokoneohjelmistot yhteensä	2 561	-1 087	1 474	687	-787	46,6						
Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä	700	0	700	335	-365	47,8						
Rakennukset yhteensä	19 340	-2 700	16 640	8 194	-8 446	49,2						
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	840	0	840	449	-391	53,5						
Kuljetusvälineet yhteensä	835	-50	785	723	-62	92,1						
Muu kalusto yhteensä	6 370	-415	5 955	4 642	-1 314	77,9						
Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä	0	0	0	0	0	0,0						
Liittymismaksut	0	0	0	0	0	0,0						
RAHOITUSOSA												
Lainakannan muutokset												
Pitkäaikaisten lainojen lisäys							18 000	-3 000	15 000	11 500	-3 500	76,7
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 500	0	-7 500	-8 937	-1 437	119,2						
Lyhytaikaisten lainojen muutos							0	0	0	1 000	1 000	
YHTEENSÄ	-532 344	-18 833	-470 928	-479 030	-8 102		505 122	-12 300	492 822	490 982	-1 840	

9. Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	42 262 173,85	46 182 217,50
Maksutuotot	23 040 543,56	21 528 783,98
Tuet ja avustukset	7 854 585,72	11 109 502,77
Muut toimintatuotot	6 782 606,53	6 718 333,26
Toimintatuotot	79 939 909,66	85 538 837,51
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-177 210 444,58	-171 910 281,35
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-34 824 705,59	-34 131 974,56
Muut henkilösivukulut	-4 438 068,49	-6 130 813,50
Palvelujen ostot	-125 320 886,44	-126 916 237,19
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 347 202,46	-32 364 560,82
Avustukset	-7 668 743,86	-7 680 353,28
Muut toimintakulut	-17 312 961,60	-17 504 724,97
Toimintakulut	-397 123 013,02	-396 638 945,67
TOIMINTAKATE	-317 183 103,36	-311 100 108,16
Valtion rahoitus	311 995 577,22	301 430 614,98
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	316 040,57	419 241,19
Muut rahoitustuotot	24 694,15	11 760,76
Korkokulut	-1 752 106,02	-1 431 959,65
Muut rahoituskulut	-41 208,28	-20 094,86
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 452 579,58	-1 021 052,56
VUOSIKATE	-6 640 105,72	-10 690 545,74
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 216 454,24	-9 817 586,47

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

TILIKAUDEN TULOS	-16 856 559,96	-20 508 132,21
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	20 000,00	25 123,20

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-16 836 559,96	-20 483 009,01
---------------------------------	-----------------------	-----------------------

TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,1	21,6
Vuosikate/Poistot, %	-65,0	-108,9
Vuosikate, euroa/asukas	-98,03	-157,67
Asukasmäärä	67 736	67 805

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosentteina toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosentteina poistoista

= $100 * \text{Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset}$

9.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	<u>1.1.-31.12.2024</u>	<u>1.1.-31.12.2023</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-6 640 105,72	-10 690 545,74
Tulorahoituksen korjauserät	105 846,65	-336 080,32
Toiminnan rahavirta yht.	-6 534 259,07	-11 026 626,06
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-15 113 604,12	-11 048 247,20
Rahoitusosuudet investointimenoihin	83 924,00	250 123,66
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 419,35	72 340,32
Investointien rahavirta yht.	-15 027 260,77	-10 725 783,22
Toiminnan ja investointien rahavirta	-21 561 519,84	-21 752 409,28
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	50 000,00	0,00
Antolainauksen muutokset yht.	50 000,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 500 000,00	14 488 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 937 479,50	-8 163 879,50
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000,00	1 448 800,00
Lainakannan muutokset yht.	3 562 520,50	7 772 920,50
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-83 044,74	-648 236,02
Vaihto-omaisuuden muutos	362 742,85	764 211,64
Saamisten muutos	12 160 598,86	-3 297 669,73

Korottomien velkojen muutos	-4 878 024,24	-23 193 994,41
Muut maksuvalmiuden muutokset	7 562 272,73	-26 375 688,52
Rahoituksen rahavirta	11 174 793,23	-18 602 768,02
Rahavarojen muutos	-10 386 726,61	-40 355 177,30
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	8 337 946,10	18 724 672,71
Rahavarat 1.1.	18 724 672,71	59 079 850,01
Rahavarojen muutos	-10 386 726,61	-40 355 177,30
	0,00	
<u>Tulorahoituksen korjauserät, erittely</u>		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2419,35	37540,32
Pakollisten varausten muutokset	-108 266,00	298 540,00
Yhteensä	-105 846,65	336 080

TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-43 326 750	-21 765 230
Investointien tulorahoitus, %	-44,18	-99,00
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,55	-1,14
Kassan riittävyys, pv	7 pv	18 pv

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, %

100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

9.3 Tase

TASE

VASTAAVAA **31.12.2024** **31.12.2023**

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	0,00	1 709 992,80
Muut pitkävaikutteiset menot	1 382 650,48	551 970,95
Aineettomat hyödykkeet yht.	1 382 650,48	2 261 963,75

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	2 285 714,87	2 285 714,87
Rakennukset	65 244 915,97	63 585 144,16
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 771 339,03	3 018 296,59
Koneet ja kalusto	9 569 589,80	7 542 506,81
Muut aineelliset hyödykkeet	36 912,80	46 038,46
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 681 127,29	2 419 359,72
Aineelliset hyödykkeet yht.	84 589 599,76	78 897 060,61

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	824 013,37	826 003,37
Muut lainasaamiset	50 000,00	100 000,00
Muut saamiset	172 717,46	170 727,46
Sijoitukset yht.	1 046 730,83	1 096 730,83

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	2 228 760,93	2 591 503,78
Vaihto-omaisuus yht.	2 228 760,93	2 591 503,78

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Lainasaamiset	24 866,52	12 114,86
Pitkäaikaiset saamiset yht.	24 866,52	12 114,86
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	10 048 890,64	10 365 198,75
Lainasaamiset	15 805,93	7 932,85
Muut saamiset	2 914 112,67	4 574 025,45
Siirtosaamiset	4 108 023,24	14 313 025,95
Lyhytaikaiset saamiset yht.	17 086 832,48	29 260 183,00
Rahat ja pankkisaamiset	8 337 946,10	18 724 672,71
VASTAAVAA YHTEENSÄ	114 697 387,10	132 844 229,54

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

TASE

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
-------------	------------	------------

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	7 348 342,30	7 348 342,30
Omat rahastot	331 933,09	351 933,09
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-20 483 009,01	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-16 836 559,96	-20 483 009,01
Oma pääoma yht.	-29 639 293,58	-12 782 733,62

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	3 030 627,00	2 922 361,00
Pakolliset varaukset yht.	3 030 627,00	2 922 361,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	45 520,21	30 931,04
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 605 151,65	1 702 785,56
Toimeksiantojen pääomat yht.	1 650 671,86	1 733 716,60

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	61 858 515,00	59 295 994,50
Pitkäaikainen yht.	61 858 515,00	59 295 994,50

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 937 479,50	7 937 479,50
Saadut ennakot	0,00	234 787,34
Ostovelat	17 211 191,60	20 324 639,57

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Muut velat	9 012 045,69	9 658 566,69
Siirtovelat	42 636 150,03	43 519 417,96
Lyhytaikainen yht.	77 796 866,82	81 674 891,06
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	114 697 387,10	132 844 229,54

TUNNUSLUVUT

OMAVARAISUUSASTE, %	-25,8	-9,6
SUHTEELLINEN VELKAANTUNEISUUS, %	35,6	36,4
KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ, 1 000 €	-37 320	-20 483
KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ, €/ASUKAS	-551	-302
LAINAKANTA 31.12., 1 000 €	70 796	67 233
LAINAKANTA 31.12., €/ASUKAS	1 045	992
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT, 31.12. 1 000 €	115 523	99 440
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT, €/ASUKAS	1 705	1 467
LAINASAAMISET 31.12., 1 000 €	50	100
HYVINVOINTIALUEEN ASUKASMÄÄRÄ	67 736	67 805

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

$100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12.

Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä
+ Lainat muilta luotonantajilta

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä
+ Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12.

Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

9.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toimintatuotot	87 175 616,25	92 447 944,56
Toimintakulut	-404 242 812,29	-404 082 130,37
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-13 611,42	47 224,48
TOIMINTAKATE	-317 080 807,47	-311 586 961,33
Valtion rahoitus	311 995 577,22	301 430 614,98
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	316 650,98	419 241,19
Muut rahoitustuotot	26 133,64	16 572,09
Korkokulut	-1 758 316,72	-1 437 131,17
Muut rahoituskulut	-41 667,74	-20 478,80
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 457 199,84	-1 021 796,69
VUOSIKATE	-6 542 430,09	-11 178 143,04
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 321 615,63	-9 975 458,11
Poistot ja arvonalentumiset	-10 321 615,63	-9 975 458,11
TILIKAUDENTULOS	-16 864 045,72	-21 153 601,14
Tilinpäätössiirrot	20 000,00	25 123,20
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-16 844 045,72	-21 128 477,94

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	<u>01.01.-31.12.2024</u>	<u>01.01.-31.12.2023</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-6 542 430,09	-11 178 143,04
Tulorahoituksen korjauserät	119 458,07	-383 304,80
Toiminnan rahavirta yht.	-6 422 972,02	-11 561 447,84
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-15 585 106,68	-11 403 968,46
Rahoitusosuudet investointimenoihin	83 924,00	250 123,66
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 778,85	72 340,32
Investointien rahavirta yht.	-15 498 403,82	-11 081 504,48
Toiminnan ja investointien rahavirta	-21 921 375,84	-22 642 952,32
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		0,00
Antolainasaamisten vähennys	50 000,00	0,00
Antolainauksen muutokset yht.	50 000,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 826 550,00	14 488 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 937 479,50	-8 163 879,50
Lyhytaikaisten lainojen muutos	813 400,00	1 635 400,00
Lainakannan muutokset yht.	3 702 470,50	7 959 520,50
Oman pääoman muutokset		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-83 044,74	-648 236,02
Vaihto-omaisuuden muutos	362 742,85	764 211,64
Saamisten muutos	12 206 804,77	-3 402 960,12
Korottomien velkojen muutos	-5 022 349,45	-23 022 263,20
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	7 464 153,43	-26 309 247,70
Rahoituksen rahavirta	11 216 623,93	-18 349 727,20

Rahavarojen muutos	-10 704 751,92	-40 992 679,52
--------------------	----------------	----------------

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	8 597 974,97	19 302 726,88
Rahavarat 1.1.	19 302 726,88	60 295 406,40
Rahavarojen muutos	-10 704 751,92	-40 992 679,52

KONSERNITASE

VASTAAVAA	<u>31.12.2024</u>	<u>31.12.2023</u>
------------------	--------------------------	--------------------------

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	0,00	1 749 800,00
Muut pitkävaikutteiset menot	1 448 701,74	599 339,55
Ennakkomaksut	666 681,45	287 634,05
Aineettomat hyödykkeet yht.	2 115 383,19	2 636 773,59

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	2 285 714,87	2 285 714,87
Rakennukset	65 244 915,97	63 585 144,16
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 771 339,03	3 018 296,59
Koneet ja kalusto	9 789 716,85	7 768 609,27
Muut aineelliset hyödykkeet	36 912,80	46 038,46
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 695 161,50	2 419 359,72
Aineelliset hyödykkeet yht.	84 823 761,02	79 123 163,07

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	482 074,75	497 676,16
Muut lainasaamiset	50 000,00	100 000,00
Muut saamiset	172 717,46	170 727,46
Sijoitukset yht.	704 792,21	768 403,62

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	0,00

Muut toimeksiantojen varat		0,00
Toimeksiantojen varat yht.	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	2 228 760,93	2 591 503,78
Keskeneräiset tuotteet		0,00
Valmiit tuotteet		0,00
Muu vaihto-omaisuus		0,00
Ennakkomaksut		0,00
Vaihto-omaisuus yht.	2 228 760,93	2 591 503,78
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		0,00
Lainasaamiset	24 866,52	12 114,86
Laskennalliset verosaamiset		0,00
Muut saamiset		0,00
Siirtosaamiset		0,00
Pitkäaikaiset saamiset yht.	24 866,52	12 114,86
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	10 659 414,41	11 040 558,36
Lainasaamiset	15 805,93	7 932,85
Muut saamiset	3 030 120,26	4 691 302,02
Siirtosaamiset	4 146 624,62	14 331 728,43
Lyhytaikaiset saamiset yht.	17 851 965,22	30 071 521,66
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset		0,00
Muut arvopaperit		0,00
Rahoitusarvopaperit yht.	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	8 597 974,97	19 302 726,88
VASTAAVAA YHTEENSÄ	116 347 504,05	134 506 207,47

KONSERNITASE

VASTATTAVAA **31.12.2024** **31.12.2023**

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	7 348 342,30	7 348 342,30
Muut omat rahastot	331 933,09	351 933,09
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-20 392 879,35	735 598,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-16 844 045,72	-21 128 477,94
Oma pääoma yht.	-29 556 649,68	-12 692 603,96

VÄHEMMISTÖOSUUDET **0,00** **0,00**

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset		0,00
Muut pakolliset varaukset	3 030 627,00	2 922 361,00
Pakolliset varaukset yht.	3 030 627,00	2 922 361,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	45 520,21	30 931,04
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 605 151,65	1 702 785,56
Muut toimeksiantojen pääomat		0,00
Toimeksiantojen pääomat yht.	1 650 671,86	1 733 716,60

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Joukkovelkakirjalainat		0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	62 152 410,00	59 295 994,50
Lainat julkisyhteisöiltä		0,00
Lainat muilta luotonantajilta		0,00
Saadut ennakot		0,00
Ostovelat		0,00
Muut velat		0,00

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Siirtovelat		0,00
Laskennalliset verovelat		0,00
Pitkäaikainen yht.	62 152 410,00	59 295 994,50
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 970 134,50	8 124 079,50
Saadut ennakot	3 069,38	237 670,26
Ostovelat	17 706 850,21	20 821 878,28
Muut velat	9 079 459,43	9 723 653,67
Siirtovelat	43 310 931,36	44 339 457,63
Lyhytaikainen yht.	79 070 444,87	83 246 739,33
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	116 347 504,05	134 506 207,47

10. Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskimääräiseen hankintahintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Jaksotettu korko on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin.

Sovellamme Kirjanpitolain 5:2 §:ää eikä negatiivisia markkina-arvoja ole kirjattu tulosvaikutteisesti.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusosuudet on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Tuloslaskelman ja taseen esitystapa

Tuloslaskelma ja tase on laadittu Valtioneuvoston asetuksen 729/2021 6 §:n kaavojen mukaisesti.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tasetilin 1005 esitystapaa muutettu taseeseen

Liite 35 maa-alueiden vuokravastuut puuttuvat vertailukaudelta

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty hyvinvointiyhtymä, jossa Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue on jäsenenä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty omistuosuuksista vastaava määrä osakkuusyhteisön voitosta ja tappiosta, sekä oman pääoman muutoksesta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen sekä hyvinvointiyhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Tuloslaskelman liitetiedot

Liite 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	83 481 406	85 881 022	76 187 444	78 915 838
Pelastustoimi	128 319	67 852	128 319	67 852
Yleishallinto ja muut palvelut	3 565 892	6 499 071	3 624 147	6 555 148
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	87 175 616	92 447 945	79 939 910	85 538 838

Liite 7

Valtion rahoitus		
	2024	2023
Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoitus	304 773 388	294 949 856,76
Pelastustoimen tehtävien rahoitus	7 222 190	6 480 758,22
<i>Valtion rahoitus yhteensä</i>	311 995 577	301 430 615

Liite 8

Palvelujen ostojen erittely		
	Hyvinvointialue	
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	71 902 310	68 291 744
Muiden palvelujen ostot	53 418 577	58 624 493
<i>Hyvinvointialueen palvelujen ostot yhteensä</i>	125 320 886	126 916 237

Liite 9

Valtuustoryhmille annetut tuet		
	2024	2023
Keskusta	39 086	41 059
SDP	16 265	20 942
Perussuomalaiset	23 500	12 013
Kokoomus	18 134	19 668
RKP	17 055	17 122
KD	1 035	2 524
Vihreät	641	5 126
Vasemmistoliitto	9 759	10 000
<i>Valtuustoryhmille annetut tuet</i>	125 474	128 453

Liite 10

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistojen laskeminen on aloitettu hankintaa seuraavan kuukauden alusta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Tasapoisto

Aineettomat oikeudet

Liikearvo

2 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot

Atk-ohjelmisto

2 vuotta

Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenot

5 vuotta

Muut

2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesiomaisuus

Maa- ja vesialueet

Ei poisteta

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	30 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10–15 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytönmukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	Ei poisteta

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Ei poisteta

Osakkeet ja osuudet

Ei poisteta

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Liite 11

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	2 922 361	3 220 901	2 922 361	3 220 901
Lisäykset tilikaudella	108 266	0	108 266	0
Vähennykset tilikaudella	0	298 540	0	298 540
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	3 030 627	2 922 361	3 030 627	2 922 361
	0	0	0	0

Liite 12

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Muut luovutusvoitot	2 419	37 540	2 419	37 540
Luovutusvoitot yhteensä	2 419	37 540	2 419	37 540

Liite 13

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	2 353	800
<i>Yhteensä</i>	2 353	800

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liite 16 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 709 993	551 971	0	2 261 964
Lisäykset tilikauden aikana	0	771 393	0	771 393
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-84 061	0	-84 061
Siirrot erien välillä	-1 709 993	1 709 993	0	0
Tilikauden poisto	0	-1 566 646	0	-1 566 646
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	1 382 650	0	1 382 650

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 285 715	63 585 144	3 018 297	7 542 507	46 038	2 419 360	78 897 061
Lisäykset tilikauden aikana	0	428 467	124 800	4 631 966	0	9 157 114	14 342 348
Siirrot erien välillä	0	5 896 865	318 827	679 655	0	-6 895 347	0
Tilikauden poisto	0	-4 665 560	-690 584	-3 284 538	-9 126	0	-8 649 809
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 285 715	65 244 916	2 771 339	9 569 590	36 913	4 681 127	84 589 600

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet osakkuusyhteisöt	Hyvinvointi- yhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	145 000	373 200	307 803	826 003
Lisäykset	0	0	0	0
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0
Siirto erien välillä	0	0	-1 990	-1 990
Vähennykset	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	145 000	373 200	305 813	824 013

Muut laina- ja muut saamiset	Lainasaamiset konserni-yhteisöiltä	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	100 000	170 727	270 727
Lisäykset	0	0	0
Siirto erien välillä	0	1 990	1 990
Vähennykset	-50 000	0	-50 000
Hankintameno 31.12.	50 000	172 717	222 717

Liitteet 18–19

Omistukset muissa yhteisöissä		Hyv.aluekonsernin osuus				
Nimi						
	Y-tunnus	Hyv.alue omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta / tappiosta
Hyvinvointiyhtymät						
NordLab Hyvinvointiyhtymä	2483868-4	9,33 %	9,33 %	161 089,38	1 648 114,87	13 250,61
Osakkuusyhteisöt						
KokkoPesu Oy	2584099-7	49,94 %	49,94 %	163 627,35	163 538,39	-13 611,42

Liite 21

Saamisten erittely				
	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset hyvinvointiyhtymiltä, joissa hyv. alue jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	67 916	0	59 173
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	1 400	0	0
<i>Yhteensä</i>	0	69 316	0	59 173
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	0	0	0
Lainasaamiset	50 000	0	100 000	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	50 000	0	100 000	0
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0	9 980 974	0	10 306 025
Lainasaamiset	24 867	15 806	12 115	7 933
Muut saamiset	0	2 914 113		4 574 025
Siirtosaamiset	0	4 106 623	0	14 313 026
<i>Yhteensä</i>	24 867	17 017 516	12 115	29 201 010
<i>Saamiset yhteensä</i>	74 867	17 086 832	112 115	29 260 183

Liite 22

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	1 068 660	1 048 660	1 050 000	1 030 000
Muut siirtosaamiset	3 077 965	5 051 236	3 058 023	5 051 193
Yleiskatteisen valtionrahoituksen kertaerä	0	8 231 833	0	8 231 833
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	4 146 625	14 331 728	4 108 023	6 081 193

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liite 23

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1	7 348 342	7 348 342	7 348 342	7 348 342
Peruspääoma 31.12.	7 348 342	7 348 342	7 348 342	7 348 342
Opinto ja viihdytysrahasto 1.1.	351 933	377 056	351 933	377 056
Rahaston vähennys	20 000	25 123	20 000	25 123
Opinto ja viihdytysrahasto 31.12.	331 933	351 933	331 933	351 933
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	735 599	735 599	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-20 392 879	735 599	-20 483 009	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-16 844 046	-21 128 478	-16 836 560	-20 483 009
Oma pääoma yhteensä	-29 556 650	-12 692 604	-29 639 294	-12 782 734

Liite 25

Pitkäaikaiset velat		
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	61 858 515	59 295 995
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	61 858 515	59 295 995

Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvät velat yhteensä		
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	54 311 751	27 648 577
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	54 311 751	27 648 577

Liite 27

Pakolliset varaukset		
	2024	2023
Potilasvahinkovastuu 1.1.	2 922 361	3 220 901
Lisäykset/vähennykset	108 266	-298 540
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	3 030 627	2 922 361

Liite 28

Vieras pääoma				
	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat hyvinvointiyhtymiltä, joissa hyv. alue jäsenenä				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	796 843	0	932 421
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	796 843	0	932 421
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	154 930	0	169 093
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	154 930	0	169 093
Velat muille				
Saadut ennakot	0	0	0	234 787
Ostovelat	0	16 259 419	0	19 223 125
Muut velat	0	9 012 046	0	9 658 567
Siirtovelat	0	42 636 150	0	43 519 418
Yhteensä	0	67 907 615	0	72 635 897
Vieras pääoma yhteensä	0	68 859 387	0	73 737 412

Liite 29

Sekkitililimiitti		
	2024	2023
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	20 000 000	0
- siitä käyttämättä oleva määrä	20 000 000	0

Liite 30

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	0	3 545	0	0
Menojäämät				
Lomapalkkajaksotus henkilösivukuluineen	30 896	31 316	30 369	30 730
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen	609	213	852	640
jaksotukset	4 633 416	3 516 177	4 561 541	3 424 583
Työaikapankkivelka	1 232 271	1 253 609	1 198 778	1 221 539
Korkojaksotukset	190 765	230 218	190 765	230 218
Vakuutusmaksujaksotukset	4 878	0	0	0
Potilasvakuutusvelka	415 880	603 600	415 880	603 600
Muut siirtovelat	5 931 137	7 416 095	5 899 333	7 308 838
Valtionrahoitus toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen				
	43 304	44 339	42 636	43 519
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	956	458	150	418

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liite 32–34

Vakuudet				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 480	3 480	0	0
<i>Vakuudet yhteensä</i>	3 480	3 480	0	0

Liite 35 Vuokravastuut

Vuokravastuut				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut*)	40 344 101	29 318 840	40 157 172	29 153 325
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	3 225 933	3 062 932	3 218 795	3 053 042
Maa-alueiden vuokravastuut	1 351 099	0	1 351 099	0
Vuokravastuut yhteensä	44 921 133	32 381 772	44 727 065,52	32 206 368
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	8 598 274	7 669 787	8 407 271	7 494 383
Leasingsopimuksiin liittyvät jäännösarvovastuut	3 069 025	3 069 025	3 069 025	3 069 025

Liite 36–37 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	0	0	0	0
Alkuperäinen pääoma	0	0	0	0
Jäljellä oleva pääoma	0	0	0	0
Takaukset muiden puolesta	0	0	0	0
Alkuperäinen pääoma	0	0	0	0
Jäljellä oleva pääoma	0	0	0	0

Liite 38 Sopimusvastuut

Kaikki johdannaissopimukset on tehty luottosalkkua suojaavina sopimuksina. Suojaavuuden vaateet täyttyvät: viitekorot ja vaihtuvakorkoisen luottokannan määrä. Suojausaste per 31.12.2024 oli 53,7 %.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Hyvinvointialue	
	2024	2023	2024	2023
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimus 1	2 700 000	3 300 000	2 700 000	3 300 000
Markkina-arvo	137 975	232 656	137 975	232 656
Koronvaihtosopimus 2	5 000 000	0	5 000 000	0
Markkina-arvo	-76 888	0	-76 888	0
Koronvaihtosopimukset yhteensä	7 700 000	3 300 000	7 700 000	3 300 000
Markkina-arvo	61 087	232 656	61 087	232 656
<i>Arvonlisäveron palautusvastuu</i>	5 356 801	6 591 978	5 356 801	6 591 978

Koronvaihtosopimukset

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on hyväksynyt rahoituksen, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteet- dokumentin, joka sisältää korkoriskin hallintaa koskevat käytänteet ja määräykset. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutoksista johtuvaa luottosalkun korkokulujen vaihtelua. Luottosalkun korkoriskin hallitsemiseksi käytetään kiinteäkorkoisia ja -jaksoisia luottoja, koronvaihtosopimuksia sekä muita suojaavaksi katsottavia korkojohdannaissopimuksia tai niiden yhdistelmiä. Hyvinvointialueen suojausasteen tulee olla alla kuvattavien rajojen sisällä. Lyhytaikaiset tai vähäiset poikkeamat rajoista ovat sallittuja.

<i>Aikaväli</i>	<i>Vuodet 1–3</i>	<i>Vuodet 4–6</i>	<i>Vuodet 7–</i>
Suojausasteen	30–80 %	20–70 %	0–50 %
rajat			

Vuodet 1-3 = ajanjakso tarkasteluhetkestä kolmen vuoden päähän, muut ajanjaksot vastaavalla tavalla

Suojausaste = luottosalkun kiinteäkorkoinen osuus, joka on toteutettu edellä mainittuja instrumentteja käyttäen. Laskennassa kiinteäkorkoiksi huomioidaan luotot, joiden kiinteä korko on voimassa vähintään 12 kuukautta tarkasteluhetkestä.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Liite 39

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2024	2023
Sosiaali- ja terveydenhuolto	3 641	3 681
Pelastustoimi	61	68
Yleishallinto ja muut palvelut	296	293
<i>Yhteensä</i>	3 998	4 042

Liite 40

Henkilöstökulut		
	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	216 473 219	212 173 069
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	216 473 219	212 173 069

Liite 41

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut		
	2024	2023
Keski-Pohjanmaan Vihreät ry	1 158	1 116
Keskustan Keski-Pohjanmaan piiri ry	11 402	8 946
Keskustan Kaustisen piiri/Keskustan K-P:n piiri ry	226	199
Keskustan Kokkolan yhdistys	227	144
Kokkolanseudun Perussuomalaiset ry		411
Perussuomalaisten Keski-Pohjanmaan piiri ry	3 049	2 175
Pohjanmaan Kokoomus ry	6 731	5 348
Pohjanmaan Sosiaalidemokraatit ry	10 125	7 910
Pohjanmaan Vasemmisto ry	692	208
Suomen Kristillisdemokraatit r.p	2 114	1 545
Svenska folkpartiet i Österbotten rf	3 614	2 668
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	39 338	30 669

Liite 42

Tilintarkastajan palkkiot		
	2024	2023
Tilintarkastuspalkkiot	36 582	41 352
Tilintarkastajan lausunnot	1 150	1 776
Tarkastuslautakunnan avustaminen	9 404	13 368
Muut palkkiot	476	2 093
<i>Palkkiot yhteensä</i>	47 611	58 589

Liite 43

Intressitahoja koskevat liitetiedot

Alkuvuoden 2024 virassa toimineen hyvinvointialuejohtajan kanssa oli solmittu hyvinvointialuelain mukainen johtajasopimus. Vt. hyvinvointialuejohtajan kanssa johtajasopimusta ei ollut. Virassaan 1/2025 aloittaneen hyvinvointialuejohtajan kanssa on 1/2025 solmittu hyvinvointialuelain mukainen johtajasopimus.

Hyvinvointialue on antanut tilikaudella Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten henkilökuntayhdistykselle 20.000 euron avustuksen opinto- ja viihdytysrahastosta.

Lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketapahtumia.

11. Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

11.1 Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma hyvinvointialueen taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla. Laskelmissa on huomioitu myyntiä vastaavat kustannukset.

TULOSLASKELMA	<u>1.1.-31.12.2024</u>	<u>1.1.-31.12.2023</u>
Toimintatuotot		
Myyntituotot	907 253,39	901 401,10
Maksutuotot	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	54,79	0,00
Muut toimintatuotot	167 520,00	248 280,00
Sisäiset tuotot	102 571,69	109 400,33
Toimintatuotot	1 177 399,87	1 259 081,43
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-152 644,47	-139 704,84
Henkilösivukulut	-32 894,64	-31 576,35
Palvelujen ostot	-41 023,23	-35 730,61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-455 329,88	-479 400,97
Avustukset	-16 350,20	-15 647,00
Muut toimintakulut	-85 915,11	-102 920,08
Sisäiset kulut	-199 973,03	-177 665,28
Toimintakulut	-984 130,56	-982 645,13
TOIMINTAKATE	193 269,31	276 436,30
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korkokulut	-232,37	-28,57
Muut rahoituskulut	-4,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-236,37	-28,57
VUOSIKATE	193 032,94	276 407,73

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-33 237,38	-49 856,07
TILIKAUDEN TULOS	159 795,56	226 551,66
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	159 795,56	226 551,66

Sisältää kustannuspaikat: Ruokahuolto ulosmyynti, Eke-tuote, Materiaalihallinta ulosmyynti, Sairaala-apteekki ulosmyynti, Kanttiini ja Terveystien kiinteistö

12. Allekirjoitukset ja merkinnät

Aluehallituksen jäsenenä ja hyvinvointialuejohtajana allekirjoitamme Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen tilinpäätöksen vuodelta 2024.

Kokkolassa 24. maaliskuuta 2025.

Tapio Pajunpää, pj.

Arto Alpia, 1. vpj

Kristiina Teerikangas, 2. vpj

Sari Innanen

Tomi Kivelä

Margita Lukkarinen

Anna Nurmi-Lehto

Tapio Peltokangas

Mauri Salo

Anja Törmä

Pirjo Urpilainen

Mikko Komulainen

hyvinvointialuejohtaja

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kokkola ____/____ 2025 _____

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö
Eetu Rantakeisu, KHT, JHT

13. Luettelot

Luettelo kirjanpito kirjoista ja tositteiden lajeista

KIRJANPIDON ASIAKIRJAT

Kuvaus	Tapahtumanumerosta	Tapahtumanumeroon
Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua) suorakirjaus	100000000	109999999
Jaksotukset	110000000	119999999
Kassatapahtumat	120000000	129999999
Pääkirjatapahtumat (työnkulkua)	1300000	1399999
Alkutase	150000	159999
Pääkirjatapahtumat (työnkulkua) kirjaus	180000000	189999999
Käyttöomaisuustapahtumat	1900000001	199999999
Toimittajalaskut	200000000	209999999
Ostolaskut	210000000	219999999
Ei käytössä	220000000	229999999
Muu ulkoinen laskutus	35200000001	35209999999
Korkolaskut	35310000000	35319999999
Muistutukset	320000000	329999999
Luottotappiot	330000000	339999999
Erityislaskutus	35320000001	35329999999
Taksi Helsingin laskutus	35300000000	35309999999
Erikoissairaanhoidon laskutus	35490000000	35499999999
Ensihoidon laskutus	35500000000	35509999999
Täyskustannuskorvauksen laskutus	35510000000	35519999999
Kruunupyyn laskutus	35520000000	35529999999
Vastaanottojen laskutus	35530000000	35539999999
Hoitopäivälaskutus	35540000000	35549999999
Laitos- ja palveluasumisen laskutus	35550000000	35559999999
Kotihoidon laskutus	35560000000	35569999999
Hammashuollon laskutus	35570000000	35579999999
Kehvan laskutus	35580000000	35589999999
Kuntalaskutus	35590000000	35599999999
Sosiaalinen luototus	35170000000	35179999999
Muut julkisoikeudellinen laskutus	35140000000	35149999999
Soiten konvertoidut laskut	35900000000	35909999999
Kirjanpito, ulkoinen järjestelmä	600000000	609999999
Nomentia Banking	650000000	659999999
Sisäiset laskut	800000000	809999999
Sisäiset toimittajalaskut	810000000	819999999

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

TOSITELAJIT

Nro Nimi

TT Kuvaus

10	Muu ulkoinen laskutus	KI	Perinnän suoritukset
13	Erityislaskutus	KM	Suoritukset perinnästä (man.)
14	Muut julkisoikeudellinen laskutus	KO	Viitesuoritukset
15	Taksi Helsingin laskutus	KP	Suoritukset
17	Sosiaalinen luototus	KR	Korkolaskunumero
49	Erikoissairaanhoidon laskutus	L1	Saapuvien laskujen rekisteröinti
50	Ensihoidon laskutus	L2	Saapuvien laskujen kirjaus
51	Täyskustannuskorvauksen laskutus	L3	Sisäisten toimittajalaskujen rekisteröinti
52	Kruunupyyn laskutus	L4	Sisäisten toimittajalaskujen kirjaus
53	Vastaanottojen laskutus	LI	Toimittajalaskujen tilapäiskirjaukset
54	Hoitopäivälaskutus	LM	(Ei käytössä) (ei työnkulkua) toimittajalaskujen rekisteröinti
55	Laitos- ja palveluasumisen laskutus	LP	Laskujen jaksotukset
56	Kotihoidon laskutus	LT	Luottotappiot
57	Hammashuollon laskutus	OF	Myyntitilaus
58	Kehvan laskutus	OI	Sisäinen tilaus / laskutus
59	Kuntalaskutus	P01	Sonet Varasto
90	Soiten konvertoidut laskut	P02	Pegasos Palkat
AA	Sopimuslaskun rekisteröinti	P03	Matkalaskut
AD	Sopimuslaskun kirjaus	P06	Basware maksuliikenne
AT	Käyttöomaisuuden kirjaus	P07	Basware palvelukassa
BI	Sisäänluku esijärjestelmistä	P13	Prima palkat
EK	Täsmäämättömien maksujen korjaus, Myre	P14	WebMarela
HA	Pääkirjatapahtumien rekisteröinti (hyväksyttäväksi)	P15	ProConsona
HB	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua)	P16	Codea
HD	Hyväksytytjen pääkirjatapahtumien kirjaus	P17	T-Doc
HL	Kassa	P18	Sosiaali-effic
HV	Vähennyskelpoisen osuus	P19	Effector
HX	Kirjaus Excelistä (työnkulku)	P20	Kuntarekry
HY	ALV:n siirrot tilille 1812	P21	Speys
IA	Ostolaskun rekisteröinti	P28	Aromi
ID	Ostolaskun kirjaus	PB	Bokföring resereskontra
IK	Viitesuoritukset perinnästä	PD	Direktutbetalning resereskontra
IP	Maksut - konekielinen tiliote	PR	Jaksotuksen ohjaus
JP	Viitesuoritukset jälkiperinnästä	RJ	Jaksotustapahtumat
K1	Fakturanummer fritextfakturerering	RV	Peruutus / vastakirjaus
K2	Verifikationsnummer fritextfakturerering	UO	Viitesuoritukset ulosotoista

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

KA Luottotappion automaattinen kirjaus
KB Muistutusvahvistus

XL Kirjaus Excelistä (ei työnkulkua)
YE Alkutase